

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuuston kokous

Kokousaika 15.02.2025 11:00 - 15.02.2025 14:30

Kokouspaikka Pyhän Andreaan kirkko, Oulu

Jäsenet	Alanko Juha	maallikkojäsen
	Gröhn Jiska	maallikkojäsen
	Ebeling Mika	pappisjäsen
	Heikkinen Arja	maallikkojäsen
	Helanen Suvi	maallikkojäsen
	Jaakkola Jukka	maallikkojäsen
	Joensuu Jukka	pappisjäsen
	Kaakinen Marita	maallikkojäsen
	Kaisto Antti	maallikkojäsen
	Kallunki Hannu	maallikkojäsen, KH:n täysistunnon jäsen
	Kemppainen Marjo	maallikkojäsen
	Koutonen Tarja	maallikkojäsen
	Lampela Ritva	maallikkojäsen
	Mourujärvi Reetta	pappisjäsen
	Oikarinen Erja	pappisjäsen
	Paananen Jukka	puheenjohtaja
	Pekkala Aslak	saamelaisedustaja
	Pitkänen Katariina	pappisjäsen
	Pouke Eeva	maallikkojäsen
	Savuoja Ari	pappisjäsen
	Tahkola Marja-Leena	pappisjäsen

Hyväri Maria	maallikkovarajäsen
Lehto Pekka	maallikkovarajäsen
Luhtasela Olli	pappisvarajäsen

Läsnäolo- ja puhe-
oikeudella

Keskitalo, Jukka	piispa
Saarinen Satu	tuomiorovasti
Ahola Mirva	pappisasessori
Ilkka Mäkinen	pappisasessori
Aalto Mari	lakimiesasessori
Rauhala Juha	hiippakuntadekaani

Päivi Liiti	hiippakuntapastori, sihteeri
-------------	------------------------------

Honkavaara Riikka	kuurojenpappi
Kronqvist Saija	hiippakuntasihteeri
Kuikka Mirva	hiippakuntasihteeri
Laurila Matti	kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri
Mustakallio Pekka	piispan erityisavustaja
Niittyvuopio Erva	saamelaistyönsihteeri
Skog Rea	vankiladiakoni

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto**Sisällysluettelo**

§ 1 Kokoustiedot	1
§ 2 Oulun hiippakunnan toiminta- ja talouskertomus sekä neuvottelukuntien toimintakertomukset 2024	3
- Liite 1 Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2024	5
- Liite 11 Kirkon keskusrahastolle Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2024	19
- Liite 2 Diakonia ja yhteiskunnallinen toiminta 2024	25
- Liite 3 Jumalanpalvelus ja musiikin toimintakertomus 2024	31
- Liite 4 Kasvatuksen toimintakertomus 2024	33
- Liite 5 Lähetyksen ja kansainvälisentyön toimintakertomus 2024	49
- Liite 6 Ympäristötoiminnan toimintakertomus 2024	53
- Liite 7 Saamelaistyön toimintakertomus 2024	56
- Liite 8 Vankilatyön toimintakertomus 2024	64
- Liite 9 Viittomakielisen työn toimintakertomus 2024	67
- Liite 10 Oulun hiippakunnan tilinpäätös 2024	74
§ 3 Muut asiat	75
§ 4 Kokouksen päätös	76
§ 5 Valitusosoitus / Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto	77

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

15.02.2025

§ 1 Kokoustiedot

Viikkomessu

Toimitti piispan teologinen erityisavustaja Pekka Mustakallio, saarnasi hiippakuntapastori Päivi Liiti.

Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen.

Sihteeri suoritti nimenhuudon.

Piispa Jukka Keskitalo käytti avauspuheenvuoron.

Piispa toivotti osanottajat tervetulleiksi ja nosti esille kolme ajankohtaista asiaa:

1. Saamelaiset kirkossa-hankkeen loppuraportti on julkaistu. Raportti rohkaisee saamenkielisen ja saamelaiskulttuuriin sitoutuneen seurakuntaelämän vahvistamiseen valtakunnallisesti, ja sisältää myös toimenpide-ehdotuksia kirkon eri toimijoille.
2. Hiippakuntapäivät Oulussa 14.-15.5.2025. Piispa kutsui läsnäolijoita osallistumaan päiville ja mainitsi ohjelmasta erityisesti Klaus Härön ja piispan keskustelun sekä Esa Saarisen ja Urmas Viilman puheenvuorot. Mikäli kotiseurakunta ei tue hiippakuntapäiville osallistumista, on avustusta osallistumiseen mahdollista saada tuomiokapitulista (yhteys Juha Rauhalaan).
3. Piispojen puheenvuoro Rukouksen kaipuu on julkaistu ja jaettiin kokouksessa hiippakuntavaltuutetuille. Piispa kuvasi puheenvuoron rohkaisevan rukoukseen ja kertoi piispojen työskentelevän parhaillaan jo seuraavan, rauhaa käsittelevän puheenvuoron parissa.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Perustelu

KL 10: 15 §

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia.

- - -

Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti.

Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 2 §:n mukaan kokouksen esityslista lähetetään osanottajille siten, että se on osanottajilla viimeistään viisi päivää ennen kokousta.

Esitys

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Perustelu	Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 5 §:n mukaan hiippakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valitut pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina.
Eesitys	Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Marja-Leena Tahkola ja Ari Savuoja.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti.

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 2 Oulun hiippakunnan toiminta- ja talouskertomus sekä neuvottelukuntien toimintakertomukset 2024

Diaarinumero DOUL/28/02.00.02/2025

Esittelijä Tuomiokapituli

Perustelut Toimintakertomukset

Tuomiokapituli on käsitellyt (5.2.2025 § 35) Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2024 ja päättänyt lähettää ne hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi. Samalla tuomiokapituli on päättänyt lähettää hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi ja kirkon keskusrahastolle lähetettäväksi ohjeistuksen mukaisen hiippakunnan toimintakertomuksen (liite 1) vuodelta 2024.

Samalla tuomiokapituli hyväksyi Oulun hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn, jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkityön, kasvatuksen, lähetyksen ja kansainvälisen työn sekä ympäristötoiminnan neuvottelukunnan toimintakertomukset sekä viittomakielisen työn, saamelaisuuden sekä vankilatyön toimintakertomukset vuodelta 2024 ja lähetti ne tiedoksi hiippakuntavaltuustolle.

Talouskertomus

Kirkkohallitus on toimittanut tuomiokapitulille Oulun hiippakunnan tilinpäätöksen 2024 (liite 10).

Oulun hiippakunnan talousarvion kokonaiskehys oli 1.732.500 euroa, sisältäen kiinteistökuluihin 124.500 euroa ja kirkolliskokouksen marraskuussa 2024 hyväksymän henkilöstökulujen lisäyksen (14.000 euroa). Talousarvion toteuma toiminnan osalta oli 1.607.231 euroa (n. 99,95 %), joista henkilöstökuluja oli 1.235.438 euroa (n. 76,9 % kokonaistoimintakuluista). Tulokseen on kirjattu 8.564 euron saaminen, joka parantaa vuoden 2024 tulosta. Toimitilojen osalta toteuma oli 112.503 euroa (n. 90 %).

Tuomiokapitulilla on rahasto, josta voidaan tuomiokapitulin päätöksellä myöntää avustuksia kirkon ja hiippakunnan tehtäviä ja toimintoja edistäviin tarkoituksiin. Rahaston käytöstä päättää tuomiokapituli. Rahaston tuotto on pysynyt vakaana. Rahastosta ei ole nostettu varoja vuonna 2024.

Kirkkolain 4 luvun 1 §:n mukaan hiippakunta huolehtii itse toiminnastaan ja hoitaa talouttaan tämän lain ja kirkkojärjestyksen sekä niiden nojalla annettujen säännösten mukaan.

Kirkkojärjestyksen 4 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on mm. hyväksyä hiippakunnan toiminta- ja talouskertomus.

Kirkkolain 5 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan kirkolliskokouksen tehtävänä on mm. tarkastuttaa kirkon keskusrahaston ja muiden kirkkohallituksen sekä hiippakuntien viranomaisten hoidossa olevien rahastojen ja muiden varojen tilit ja hallinto, vahvistaa niiden tilinpäätökset ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä.

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Liitteet:

Liite 1 Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2024
Liite 2 Diakonia- ja yhteiskunnallinen toimintakertomus 2024
Liite 3 Jumalanpalveluksen ja musiikin toimintakertomus 2024
Liite 4 Kasvatuksen toimintakertomus 2024
Liite 5 Lähetyksen ja kansainvälisen työn toimintakertomus 2024
Liite 6 Ympäristötoiminnan toimintakertomus 2024
Liite 7 Saamelaistyön toimintakertomus 2024
Liite 8 Vankilatyön toimintakertomus 2024
Liite 9 Viittomakielisen työn toimintakertomus 2024
Liite 10 Oulun hiippakunnan tilinpäätös 2024

Liite 11 Oulun hiippakunnan toimintakertomus Kirkon keskusrahastolle 2024

Esitys

Hiippakuntavaltuusto

a. hyväksyy Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen ja talouskertomuksen vuodelta 2024 ja

b. merkitsee tiedoksi Oulun hiippakunnan neuvottelukuntien, viittomakielisen työn, vankilatyön ja saamelaistyön toimintakertomukset vuodelta 2024.

Päätös

Päätettiin kohdat a. ja b. esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet

Oulun hiippakunnan toimintakertomus Kirkon keskusrahastolle (liite 11) lähetetään kirkkohallitukselle.

Lisätiedot

hiippakuntadekaani Juha Rauhala, p. 044 755 5556, juha.rauhala@evl.fi
lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 744 3303, mari.aalto@evl.fi

Muutoksenhaku

a) Valitusosoitus liitteenä.

b) Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta.

OULUN HIIPPAKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2024

Sisällys

1	TOIMINTA-AJATUS JA STRATEGIA.....	3
2	TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA..	3
3	VUODELLE 2024 HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTIA	5
4	HIIPPAKUNNAN TOIMINTA.....	5
4.1	PIISPA.....	5
4.2	TUOMIOKAPITULI.....	7
4.3	HIIPPAKUNTAVALTUUSTO	8
4.4	NEUVOTTELUKUNNAT	8
5	TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA.....	8
5.1	Koulutustoiminta.....	8
5.2	Diakonia ja yhteiskunnallinen työ.....	9
5.3	Jumalanpalvelus- ja musiikkityö	9
5.4	Kasvatustoiminta.....	10
5.5	Lähetys- ja kansainvälinen työ.....	10
5.6	Ympäristötoiminta	10
5.7	Työnohjaus ja työyhteisöjen kehittämistoiminta	11
5.8	Konsultointi.....	11
5.9	Työ matkailijoiden parissa.....	11
5.10	Saamelaistyö.....	11
5.11	Vankilatyö.....	12
5.12	Viittomakielinen työ.....	12
5.13	Hanketoiminta	13
5.14	Kansainväliset yhteydet ja ekumenia	13
5.15	Viestintä.....	13
6	HENKILÖSTÖ	14
6.1	Hiippakuntavaltuusto	14
6.2	Tuomiokapitulin jäsenet	14
6.3	Tuomiokapitulin henkilökunta.....	14

1 TOIMINTA-AJATUS JA STRATEGIA

Oulun hiippakunnan ja sen seurakuntien tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen. Oulun hiippakunnan tehtävänä on tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa.

Oulun hiippakunnan Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa -strategialla halutaan innostaa seurakuntia uudenlaisen työotteen kokeiluun ja käyttöönottamiseen. Strategiassa muistutetaan marginaaleissa tehtävän työn merkityksestä, kuinka seurakunnallinen työ tulisi aina aloittaa kaikkein vähimmäistä ja siitä, kuinka seurakuntien tulee olla valmiita muuttamaan totuttuja toimintamallejaan ja rakenteitaan.

2 TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA

Venäjän vuonna 2022 aloittama hyökkäyssota jatkuu Ukrainassa tuottaen alueen ihmisille inhimillistä kärsimystä ja epävakautta koko Eurooppaan. Sodan seurauksena myös Barentsin alueen kirkkojen välinen yhteistyö lopetettiin ja tilalle perustettiin Pohjoiskalotin kirkollinen yhteistyöverkosto.

Suomi joutui Venäjän hybridi-vaikuttamisen kohteeksi. Suomeen kohdistui välineellistettyä maahanmuuttoa ja Suomi joutui sulkemaan rajanylityspaikat itärajalla. Oulun hiippakunta on osallistunut valmiusharjoituksiin, Pohjois-Pohjanmaan valmius- ja turvallisuusfoorumin kokouksiin sekä pohjoismaisiin tapaamisiin, joissa on keskusteltu mm. seurakuntien roolista kriisitilanteissa ja valmiuskysymyksissä. Piispojen ohjeen mukaisesti seurakuntien taloudellinen tuki Inkerin kirkon seurakunnille päättyi.

Suomen talouden kehitys on heikkoa. Yksittäisten ihmisten ja perheiden toimeentulossa on haasteita. Elinkustannukset ovat nousseet merkittävästi, mikä on rasittanut ihmisten taloutta. Tämä on tuonut painetta erityisesti diakoniatyöhön ja siltä odotettuun taloudelliseen ja henkiseen auttamiseen.

Toimintavuonna järjestettiin monia tapahtumia ja koulutuksia, tuotettiin materiaalia, tuettiin seurakuntien työntekijöitä sekä vahvistettiin yhteistyöverkostoja. Muun muassa hiippakunnan luottamushenkilöille ja puheenjohtajistolle järjestettiin verkkokoulutukset. Uusien kirkkoherrojen johtajuutta tuettiin järjestämällä heille mentorointi ja julkaisemalla Opas kirkkoherran viranhoidon perusteisiin. Suntioille ja toimistosihiteerille järjestettiin Surevan kohtaaminen -koulutus, johon osallistui yli 70 seurakuntien työntekijää. Lisäksi julkaistiin Sinua varten- vuorovaikutustaitojen opas kirkon ensikohtaajille. Opas on tehty opinnäytetyönä Diakonia-ammattikorkeakoulussa. Työuran loppuvaiheessa oleville järjestettiin Ponnahdus eläkkeelle - polkuja hyvään eläkearkeen -valmennus

Kirkolliskokouksen ja hiippakuntavaltuuston vaalit toimitettiin 13.2.2024. Uusi toimikausi alkoi 1.5.2024.

Piispan tarkastukset toteutettiin vuoden aikana Kolarin, Muhoksen, Utsjoen, Pyhäjärven ja Lumijoen seurakunnissa.

Hyvinvointialueiden järjestäytyminen ja niiden käytänteet ovat asettaneet haasteita myös seurakunnille ja yhteistyölle. Yhteistyötä on rakennettu nimittämällä seurakuntien edustajia hyvinvointialueiden eri toimikuntiin ja mm. tekemällä sopimus henkisen avun yhteistyöstä.

Seurakuntarakenneselvitystä tehtiin yhdeksässä hiippakunnan seurakunnassa kuluneena vuonna. Vuoden 2025 alusta lähtien seurakuntia on 60, Utajärven seurakunnan ja Vaalan seurakunnan liittyttyä Muhoksen seurakuntaan.

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön toiminnan keskiössä olivat Jaetut eväät -seminaari Haapajärvellä ja Oulu Sinfonian ja Oulun musiikkijuhlien kanssa toteutettu J.S. Bachin Matteus-passio.

Helmikuussa pidettiin Diakonian ja kasvatuksen neuvottelukuntien ja hyvinvointialueiden seurakuntien edustajien yhteistyöpäivä. Yhteistyötä on tehty vuosikausia ja yhteistyö jatkuu edelleen. D-liike-tapaaminen pidettiin Oulussa marraskuussa. Järjestäjinä toimivat ODL, Kirkkohallitus, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli ja Oulun seurakunnat. Tapaamisen aihe oli: diakoniatyön vaikuttavuus ja työhön liittyvät mitarit.

Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat "Siivillä" järjestettiin Oulunsalossa. Onnistuneet juhlat kokosivat runsaasti seurakuntien työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja vapaaehtoisia sekä järjestöjen edustajia. Kirkon kansainvälisentyön verkostopäivät järjestettiin Oulussa lokakuussa.

Kasvatustyön johtavaksi teemaksi nousi leirityön hyvinvointijohtaminen: kirkon käyttöön valmisteltiin sähköinen leirityönhyvinvointijohtamisen kokemuskartoitus, -peli ja tiimivalmennus. Rekrytointiteot toteutuivat muun muassa osallistumalla kouluttavien oppilaitosten työelämätaapahtumiin ja valtakunnallisille Opo-päiville Rovaniemellä Kirkkohallituksen kanssa. Oulun hiippakunta pääsi mukaan valtakunnalliseen Walk in terapian -ESR-hankkeeseen ja toimintamallia vakiinnutettiin Oulun ev.-lut. seurakuntien tuella Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Vuoden 2024 aikana hiippakunnan ympäristötoimikunta järjesti ympäristöpäivät Rovaniemellä, jossa aiheina olivat muun muassa Kirkon ympäristödiplomi ja Hiilineutraali kirkko 2030. Ympäristödiplomi myönnettiin Utajärven, Muhoksen, Haapajärven ja Kalajoen seurakunnille. Seurakuntien metsäseminaari järjestettiin sisältäen tietoa ilmastonmuutoksesta, hiilineutraalista kirkosta, metsien käytöstä, suojelusta sekä suojelun rahoitusmahdollisuuksista.

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset yhteydet. Toukokuussa hiippakunta järjesti pohjoispohjoismaisen pappeinkokouksen Oulussa, elokuussa hiippakunnan delegaatio osallistui Altassa pidettyyn Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston kokoukseen ja marraskuussa Oulussa järjestettiin Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston seminaari ja kokous. Professori Leonardo Emberti Gialloreti Sant'Egidio -yhteisöstä vieraili hiippakunnassa helmikuussa.

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on toiminut hyvin. Oulun vankilaan valittiin uusi vankilapastori. Yhteydenpidossa on keskusteltu mm. lähivuosina valmistuvien Vaalan ja Oulun vankiloiden kappeleista sekä vankilassa tehtävän hengellisen työn viroista.

Sápmelaččat girkus /Saamelaiset kirkossa -hanke toteutui saavuttaen sille asetetut tavoitteet. Hankkeessa korostuu pastoraalinen ote, tutkimus ja kenttätö. Hanke vakiinnuttaa saamelaisten asemaa kirkossa, tukee ja vahvistaa saamelaisten kirkollista ja hengellistä elämää. Hankkeen päätösmessu pidetään 8.5. kirkolliskokouksen yhteydessä. Hankkeen antologia julkistetaan Marian päivänä 23.3. Enontekiöllä ja 24.3. Inarissa.

Vuoden 2024 alussa järjestettiin "Viittomakieli tutuksi" -kurssi, johon osallistui 6 työntekijää Oulun hiippakunnan seurakunnista. Kurssi onnistui tavoitteessaan lisätä hiippakunnan seurakuntien viittomakielistä työstä vastaavien kielitaitoa ja valmiuksia tulkin käyttöön ja kuurojen kohtaamiseen.

Johtamisen päville Raahessa osallistui toistasataa kirkkoherraa ja talouspäällikköä hiippakunnan seurakunnista. Päivillä käsiteltiin muun muassa aiheita: *Häirintä työsuojelun näkökulmasta ja työnantajan toimintavelvollisuus ja Miten jaksaa johtajana? Mistä resilienssiä arkeen?*

Hiippakunnan strategian mukaisesti vuoden aikana järjestettiin muun muassa Siunauksen signaalit-, Ovet auki kaikille -tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työskentelyjä. Kokkolan seurakunta ja Oulun tuomiokirkkoseurakunta liittyivät kirkon pilottihankkeeseen: Ovet auki kaikille.

Kiinteistöasiantuntijan apua tarjottiin edellisvuosien tapaan vähävaraisille seurakunnille. Kiinteistöasiantuntija on auttanut sovitun mukaisesti osaa seurakuntia kiinteistöstrategioiden laadinnassa sekä

erilliskysymyksissä. Hiippakunnan osalta yhteistyö päättyi sovitusti vuoden 2024 loppuun, mutta osa seurakunnista jatkaa itsenäisesti yhteistyötä asiantuntijan kanssa.

3 VUODELLE 2024 HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTIA

Toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin suunnitelmien mukaan. Hiippakunnan strategian mukaisesti onnistuttiin eri työaloilla ja tapahtumissa muistuttamaan marginaaleista lähtevän työn merkityksestä.

Hiippakunta tuki strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä järjestämällä koulutustilanteita eri ammattiryhmille, luottamushenkilöille ja vapaaehtoisille niin lähi- kuin verkkokoulutuksena. Työyhteisökonsultaatioita tehtiin useissa seurakunnissa, seurakuntarakenneselvitystä tehtiin kahdeksassa seurakunnassa, seurakuntien luottamushenkilöille järjestettiin koulutustilanteita ja hyvinvointialueiden toimijoihin rakennettiin toimivat suhteet. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa solmittiin sopimus henkisen avun yhteistyöstä.

Uusien kirkkoherrojen mentorointi käynnistyi ja Opas kirkkoherran viranhoidon perusteisiin julkaistiin. Oulun hiippakunta toteutti yhdessä Kirkon koulutuskeskuksen, Lapuan ja Turun arkkihiippakunnan kanssa konsulttien jatkokoulutuksen. Myös muita johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyviä koulutuksia järjestettiin. Näin tuettiin seurakuntien johtajuutta ja työhyvinvointia.

Oulun hiippakunta tuki Kirkon keskusrahaston määrärahan puitteissa vähävaraisten seurakuntien koulutustoimintaa ja epäsäännöllisessä työsuhteessa olevia hiippakunnan seurakuntien työntekijöitä, mahdollistaen koulutuksiin osallistumisen.

Oulun hiippakunnan talousarvion kokonaiskehys oli 1.732.500 euroa, sisältäen kiinteistökuluihin 124.500 euroa ja kirkolliskokouksen marraskuussa 2024 hyväksymän henkilöstökulujen lisäyksen (14.000 euroa). Talousarvion toteuma toiminnan osalta oli 1.607.231 euroa (n. 99,95 %), joista henkilöstökuuluja oli 1.235.438 euroa (n. 76,9 % kokonaistoimintakuluista). Tulokseen on kirjattu 8.564 euron saaminen, joka parantaa vuoden 2024 tulosta. Toimitilojen osalta toteuma oli 112.503 euroa (n. 90 %).

Tuomiokapitulilla on rahasto, josta voidaan tuomiokapitulin päätöksellä myöntää avustuksia kirkon ja hiippakunnan tehtäviä ja toimintoja edistäviin tarkoituksiin. Rahaston käytöstä päättää tuomiokapituli. Rahaston tuotto on pysynyt vakaana. Rahastosta ei ole nostettu varoja vuonna 2024.

4 HIIPPAKUNNAN TOIMINTA

4.1 PIISPA

Piispan tehtävänä on Kirkkolain mukaisesti ”johtaa hiippakuntansa hallintoa ja toimintaa sekä valvoa seurakuntia ja pappeja” (KL 4: 3 §). Vuonna 2024 Oulun hiippakunnan piispa Jukka Keskitalo toimi laaja-alaisesti hiippakuntansa ja kokonaiskirkon työssä. Hän jatkoi myös ulkosuomalaistyön vastuupiispana piispojen keskinäisessä vastuunjaossa sekä lukuisissa luottamustehtävissä.

Hiippakunnan strategia ”Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa” oli käytössä kolmatta kokonaista vuotta. Strategiaa toteutettiin kokonaisvaltaisesti piispan viranhoidossa.

Vuoden 2024 aikana piispa toimitti piispantarkastuksen Kärämäen, Kolarin, Muhoksen, Utsjoen, Pyhäjärven ja Lumijoen seurakunnissa eli yhteensä kuudessa seurakunnassa. Piispantarkastuksen noin vuoden kestävässä prosessissa hyödynnettiin edellissyksynä käyttöön tulleita hiottuja ohjeita. Visiitativiiikonloput olivat 26. & 28.1. Kärämäellä, 23.-25.2. Kolarissa, 22.-24.3. Muhoksella, 19.-21.4. Utsjoella, 20.-22.9. Pyhäjärvellä ja 22. & 24.11. Lumijoella.

Oulun hiippakunnan ja Oulun piispan järjestämiä vuoden päätapahtumia olivat seurakuntien Metsäseminaari 19.3. Rokualla, Pohjoispohjoismainen luterilainen pappeinkokous 21.–24.5. Oulussa, Oulun Piispanpyöräily 17.8., Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat 30.8.–1.9. Oulunsalossa, Johtamisen päivät 25.–26.9. Raahessa sekä Hoosianna-juhla 30.11. Oulun tuomiokirkon portailla.

Seurakuntien Metsäseminaariin 19.3. osallistui seurakuntien ja seurakuntayhtymien kirkkoherroja ja johtavia talouden viranhaltijoita Oulun ja Kuopion hiippakunnista pohtimaan seurakuntien metsäkysymyksiä.

Pohjoispohjoismainen luterilainen pappeinkokous 21.–24.5. keräsi noin kolmisenkymmentä pappia Oulun hiippakunnan lisäksi Ruotsin Luulajan hiippakunnasta ja Norjan Sör-Hålogalandin ja Nord-Hålogalandin hiippakunnista keskustelemaan teemasta kirkolliset toimitukset.

Oulun piispanpyöräily 17.8. suuntautui tänä vuonna toisen kerran Turkansaaren museosaarelle, ja mukana oli kuutisenkymmentä polkijaa. Pyöräily toteutettiin ensimmäisen kerran ekumeenisena tapahtumana yhdessä Oulun ortodoksisen hiippakunnan kanssa. Pyöräilyn päätepisteessä Oulun metropoliitta Elia toimitti ortodoksisen rukoushetken Turkansaaren museokirkossa. Piispanpyöräilyjä poljettiin hiippakunnan seurakuntien järjestämänä myös muilla paikkakunnilla, ja piispa Jukka Keskitalo lähetti tervehdyksen noille tapahtumille.

Oulun hiippakunnan lähetysjuhlilla 30.8.–1.9. piispa haastatteli lauantain talk show -tyylisessä tilaisuudessa Suomen Lähetysseuran toiminnanjohtaja Pauliina Parhialaa, Suomen traumaterapiakeskuksen toimitusjohtaja Soili Poijulaa sekä Pohteen pelastusjohtaja Petteri Jokelaista. Tilaisuuden otsikko oli ”Toivon siivillä – kriisien kohdatessa”. Tilaisuus täytti Oulunsalon Pitkäkankaan koulun juhlasalin.

Johtamisen päivät 25.–26.9. kokosi hiippakunnan seurakuntien kirkkoherroja ja taloudesta vastaavia työntekijöitä. Piispa oli keskeisesti mukana ohjelmassa.

Hoosianna-juhla 30.11. kokosi yli 200 oululaista laulamaan tuttuja joululauluja Oulun tuomiokirkon portaalle ja seuraamaan Valontuojat-ryhmän esitystä. Piispan lisäksi tilaisuuteen toi tervehdyksensä Oulun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Jarmo Husso Oulun kaupungin edustajana.

Piispa osallistui seurueineen Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston seminaariin ja kokoukseen Norjan Altassa 9.–12.9. Samassa yhteydessä pidettiin myös Barentsin kirkkojen neuvoston (SKKB) lakkautuskokous.

Piispa toimitti vuonna 2024 yhdeksän kirkkoherran virkaanasettamista. Uudet kirkkoherrat asetettiin virkaansa Toholammin, Enontekiön, Kempeleen, Karjasillan, Tervolan, Ylitornion, Haukiputaan, Lumijoen ja Ranuan seurakunnissa.

Vuonna 2024 Oulun hiippakunnassa järjestettiin kaksi pappisvihkimystä (26.5. ja 2.11.), joissa vihittiin yhteensä 7 uutta pappia. Näiden vihkimysten jälkeen piispa on siten vihkinyt yhteensä 83 pappia Oulun hiippakuntaan. Lisäksi piispa vihki helatorstaina 9.5. kymmenen diakonian ammattilaista diakonian virkaan. Piispa nimitti viisi ansioitunutta pappia rovastiksi. Oulun hiippakunnan tuomiokapituli myönsi lisäksi kahdelle kirkkomuusikolle director cantus -arvonimen piispan esityksestä.

Ulkosuomalaistyön vastuupiispan tehtävässä piispa Keskitalo vieraili Floridan suomalaisessa St. Andrews -seurakunnassa 2.–10.1. ja tapasi laajasti floridansuomalaisia sekä seurakunnan yhteistyöverkostoja.

Piispa toimitti juhlamessut myös Kokkolassa (Kokkolan kirkon uudelleenkäyttöönotto 17.3.), lissä (lin seurakunnan 650-vuotisjuhla 30.6.), ja Haapavedellä (Kunnian Kuninkaan kirkon 40-vuotisjuhla 1.12.). Lisäksi piispa saarnasi Lapin yliopiston (17.5.) ja Oulun yliopiston (18.5.) promootiojuhlaumalanpalveluksessa.

Muita keskeisiä tilaisuuksia, joissa piispa Keskitalolla oli erilaisia tärkeitä rooleja, olivat mm. M/S Alpon matkaan siunaus kohti Normandian maihinnousun 80-vuotisjuhlaa 27.4. Oulun Toppilansalmella, Suviseurojen avajaiset 28.6. Pudasjärvellä, Keski-Suomen miesten ilta 6.9., Pohjois-Suomen Nurmiseminaari 28.8. Kalajoella, Kirkon kansainvälisen työn verkostopäivät 9.–11.10. Oulussa, Oulun kirjamesut 20.10.,

OYS:in uuden sairaalan vihkiäiset ja käyttöön siunaus 23.10., Ylioppilaskoti Lestiksen 75-vuotisjuhla 16.11. sekä Ruka Nordic -kisojen siunaus 29.11. Kuusamossa.

Alueellisesti merkittäviä luottamustehtäviä olivat edelleen Oulun yliopiston yhteistyösuhteiden neuvoston jäsenyys ja Oulun Diakonissalaitoksen hallintoneuvoston puheenjohtajuus. Puolustusvoimien ja sen kirkollisen työn kanssa tehtävä yhteistyö toteutui yhteydenpidossa Puolustusvoimien alueellisiin toimijoihin sekä Puolustusvoimien alueellisessa kirkkojuhlassa 28.11.

Hiippakunnan hallinnossa keskeisiä ovat tuomiokapitulin kollegion istunnot ja hiippakuntavaltuuston kokoukset. Hiippakunnallisten tehtävien lisäksi piispan työhön kuuluu kokonaiskirkollinen työ sisältäen mm. piispainkokouksiin ja kirkolliskokoukseen osallistumisen (2 istuntoviikkoa vuodessa). Piispa Keskitalo osallistui edelleen kirkolliskokouksen talousvaliokunnan työskentelyyn, josta osa toteutettiin verkossa.

Osana piispanviranhoitoaan piispa Keskitalo julkaisi myös uuden kirjan ”Toivo ja luottamus muuttuvassa maailmassa” (Väyläkirjat 2024).

Pohjoisen hiippakunnan alueella on saamelaisten kotiseutualue, joka käsittää Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän kunnan Lapin paliskunnan alueen. Piispa osallistui myös vuonna 2024 saamelaistyön neuvottelukunnan työskentelyyn ja toimi muutenkin saamelaisten asioiden eteenpäin viemiseksi. *Sämmiliih kirhoost – Să`mmla ceerkvest – Sápmelaččat girkus – Saamelaiset kirkossa* -hanke jatkui kokonaiskirkollisena hankkeena piispainkokouksen kanslian alaisuudessa. Piispa Keskitalo toimi edelleen hankkeen ohjausryhmän jäsenenä.

Piispa Keskitalo jatkoi Suomen Pipliaseuran puheenjohtajana sekä Suomen Merimieskirkko ry:n hallituksen jäsenenä.

Työskentely ja näkyvyys medioissa jatkui vahvana. Piispa osallistui julkiseen keskusteluun kirjoituksillaan muun muassa eutanasiasta, terveydenhuollon priorisoinnista, kirkon avioliittokysymyksestä sekä uskonnon asemasta ja näkyvyydestä suomalaisessa yhteiskunnassa. Julkaistujen haastattelujen ja lehtijuttujen aihepiirit käsittelivät jälleen piispantarkastusten vierailuja, seurakuntien juhlia ja henkilövalintoja sekä mm. uutta kirjaa. Maaseudun tulevaisuus julkaisi laajan henkilökuvan piispa Keskitalosta kärkenään piispan metsäsuhde.

Läsnäolo sosiaalisessa mediassa oli hyvin aktiivista erityisesti Facebook- ja X-tileillä. Piispa jatkoi myös Oulun teatterin Näyttämöraadissa, jonka jäsenet tuovat mm. somessa esille Oulun teatterin esityksiä omasta näkökulmastaan.

Piispa Keskitalo tapasi vuoden aikana laajasti kirkon, hiippakunnan, yhteiskunnan, yksityisen sektorin ja järjestöjen yhteistyökumppaneita. Vuoden 2024 piispan adventtivastaanotto järjestettiin Oulussa 1. adventin jälkeisenä maanantaina 2.12., ja se kokosi satakunta vierasta Oulun piispantaloon.

4.2 TUOMIOKAPITULI

Tuomiokapitulin kollegio kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa ja käsitteli 494 asiaa. Käsiteltävät asiat koskivat hiippakunnan hallintoa ja toimintaa, pappien virka- ja koulutusasioita, seurakuntien hallinto-, talous- ja kiinteistöasioita sekä kanteluasioita.

Tuomiokapitulissa tuli vireille 14 kirkkoherran viran sekä 8 kappalaisen viran täyttöprosessia, jonka lisäksi tuomiokapituli antoi useita viranhoidomääräyksiä erilaisiin pappien määräaikaisiin tehtäviin. Yli kahden kuukauden virkavapauksia papeille myönnettiin 43 ja sivutoimilupia 11. Hiippakuntasiirtoja tehtiin 12, joista Oulun hiippakuntaan 7 ja muihin hiippakuntiin 5. Pappistutkintoja tuomiokapituli hyväksyi vuoden 2024 aikana 7. Kanteluita tuli vuoden aikana vireille 2, jonka lisäksi tuomiokapituli antoi pyynnöstä joitakin selvityksiä ja lausuntoja toisille viranomaisille.

4.3 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

Hiippakuntavaltuuston jäsenten vaali järjestettiin helmikuussa 2024. Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto kokoontui 10.2. vielä vanhalla kokoonpanolla ja 8.6. ensimmäisen kerran uudella. Toiminta- ja talouskertomuksen sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio ehdotusten hyväksymisen lisäksi kokouksissa keskusteltiin kirkon ajankohtaisista aiheista.

4.4 NEUVOTTELUKUNNAT

Oulun hiippakunnassa on toiminut vuonna 2024 seuraavat neuvottelukunnat:

- Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan lähetysten ja kansainvälisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta

Neuvottelukunnat ovat esittäneet toimintakertomuksensa tuomiokapitulille, joka on hyväksynyt ne 5.2.2025.

5 TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA

5.1 KOULUTUSTOIMINTA

Vuoden 2024 aikana hiippakunnan toimesta järjestettiin ordinaatiokoulutusta sekä vihittäville papeille että diakoneille. Pappien ordinaatiokoulutus koostuu kahdesta eri koulutusjaksosta: ensimmäinen on ennen pappisvihkimystä (Ordinaatio I) ja toinen (Ordinaatio II) noin vuoden päästä pappisvihkimyksestä. Ordinaatio I järjestettiin kaksi kertaa ja osallistujia oli kursseilla yhteensä 18 henkilöä ja Ordinaatio II –kurssilla osallistujia oli yhteensä 16 henkilöä. Pappien ordinaatiokoulutuksesta vastaavat hiippakuntapastori ja hiippakuntadekaani.

Diakonianvirkaan vihittävien ordinaatiokoulutus järjestettiin kerran kuluneena vuotena ja osallistujia kurssilla oli kymmenen vihittävää. Ordinaatiokoulutuksesta vastaavat diakonian ja yhteiskunnallisen työn hiippakuntasihteeri ja hiippakuntadekaani.

Hiippakunta järjesti kaikille uusille seurakuntien työntekijöille Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä -orientoitumiskoulutuksen. Koulutukseen voivat osallistua kaikki Oulun hiippakunnan seurakuntien ja seurakuntayhtymien uudet (alle kolme vuotta töissä olleet) työntekijät. Koulutukseen osallistui 20 henkilöä. Koulutuksesta vastaavat diakonian ja yhteiskunnallisen työn hiippakuntasihteeri ja hiippakuntadekaani.

Papin työssä syventäviin opintoihin kuuluva Pastoraalitutkinto koostuu useista kursseista, joista hiippakunta järjestää kaksi: PT 4 (Kirkon usko, tunnustus ja ekumenia) ja PT 10 (Työyhteisö ja hallinto.) Vuonna 2024 järjestettiin PT 4. Kurssille osallistui 23 opiskelijaa. Pastoraalikoulutuksen kokonaisuudesta vastaa hiippakuntadekaani ja kurssien kouluttajina toimivat mm. hiippakuntasihteerit ja lakimiesasessori.

Kuluneena vuonna kuusi henkilöä suoritti pastoraalitutkinnon ja kahdeksan henkilöä Seurakuntatyön johtaminen –tutkinnon sekä kaksi henkilöä sai luvan suorittaa ylemmän pastoraalitutkinnon.

Johtamiskoulutukseen kuuluviin kursseihin osallistuttiin vaihtelevasti. Johtamisen perusteet –koulutus kokosi runsaan osallistujajoukon, kaikkiaan 35 osallistujaa. Koulutuksesta vastaa kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri. Koulutus toteutettiin yhteistyössä Lapuan hiippakunnan kanssa.

Seurakuntatyön johtaminen -koulutukseen osallistui kaikkiaan 11 opiskelijaa ja tutkinnon suoritti kahdeksan Oulun hiippakunnan pappia. Koulutuksesta vastaa hiippakuntadekaani. Koulutus toteutettiin yhteistyössä Lapuan hiippakunnan kanssa.

Johtamisen päville Raahessa osallistui 102 kirkkoherraa ja talouspäällikköä hiippakunnan seurakunnista.

Moniammatilliseen KiTOS- päivään, kirkon töihin opiskelevien seminaariin, osallistui kaikkiaan 25 henkilöä. Seminaaripäivän toteutuksesta vastasivat kansainvälisentyön-, kasvatuksen sekä jumalanpalvelus- ja musiikkityön hiippakuntasihteerit.

Vuoden 2024 alussa järjestettiin ”Viittomakieli tutuksi”- kurssi, johon osallistui 6 työntekijää Oulun hiippakunnan seurakunnista. Kurssi onnistui tavoitteessaan lisätä hiippakunnan seurakuntien viittomakielistä työstä vastaavien kielitaitoa ja valmiuksia tulkin käyttöön ja kuurojen kohtaamiseen.

Muita mainintoja: Siunauksen signaalit – Liminka 18 hlöä, Surevan kohtaaminen yhteensä 71 hlöä, Turvalinen leirityö koulutuksiin yhteensä 82 hlöä, Muutoksenhakukoulutus 16 hlöä.

Koulutustoimintaa on pystytty toteuttamaan hyvin sekä lähikoulutuksina että verkkokoulutuksina.

Koulutusyhteistyötä on tehty monien eri toimijoiden kanssa kuten Lapuan hiippakunnan, Kirkkohallituksen ja STEP-opintokeskuksen kanssa.

5.2 DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLINEN TYÖ

Diakonian vuotta leimasi vahvasti toimivan yhteistyön luominen ja sen juurruttaminen hyvinvointialueiden kanssa. Sopimus henkisen ensiavun yhteistyöstä Pohteen kanssa saatiin sovittua, siinä sovittiin myös koulutus- ja harjoitteluyhteistyöstä. Seurakunnat ovat löytäneet paikkansa hyvinvointialueiden yhteistyökumppaneina kaikkien kolmen maakunnan alueella.

Diakoniatyöntekijöiden rekrytointihaasteet jatkuvat edelleen. Varsinkin pieniin ja haja-asutusalueilla sijaitseviin seurakuntiin on haastava löytää työntekijöitä. Lähestyimme kapitulista kirjeellä kirkkoherroja ja muistutimme seurakuntaharjoittelun tärkeydestä ja sen mahdollisuudesta myös uusien työntekijöiden löytymiseen.

Seurakuntalaisten ja vapaaehtoisten osallisuuden ja toimijuuden on vahvistettu jakamalla hyviä toimintamalleja. Johtajuutta on tuettu järjestämällä vertaistukitapaamisia kuukausittain.

5.3 JUMALANPALVELUS- JA MUSIIKKITYÖ

Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan tavoitteena on tukea, ohjata ja edistää Oulun hiippakunnan seurakuntia ja niiden työntekijöitä jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin kysymyksissä. Lisäksi hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminta pitää yllä yhteyksiä eri yhteistyötahoihin ja seuraa kirkon jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin sekä yleisen musiikkikulttuurin kehitystä.

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön toiminnan keskiössä olivat Jaetut eväät lounastauko -jumalanpalvelus-seminaari Haapajärvellä ja Oulu Sinfonian ja Oulun musiikkijuhlien kanssa toteutettu J.S. Bachin Matteus-passio.

Jaetut eväät toteutettiin yhteistyössä Kalajoen rovastikunnan ja Haapajärven seurakunnan kanssa.

Seminaariin osallistui arviolta 300 henkilöä sekä seurakuntien työntekijöitä että seurakuntalaisia.

Piispa Eero Huovinen, Växjön piispa Fredrik Modèus, Professori Leonardo Gialloreti Sant’Egidion yhteisöstä Roomasta, tuomiorovasti Satu Saarinen sekä TT Juhani Holma pitivät seminaarin puheenvuorot ja musiikista vastasivat Haapajärven kanttori Katri Syrjäniemi, kanttori Lauri-Kalle Kallunki Oulusta, hiippakuntasihteeri Raimo Paaso sekä Outi Uusimäki. Päivien isäntänä toimi Haapajärven kirkkoherra Kari Tiirola. Messussa saarnasi piispa Jukka Keskitalo. Päivät koettiin onnistuneiksi.

Oulun hiippakunta toteutti yhteistyössä Oulun Sinfonian ja Oulun Musiikkijuhlat kanssa J.S.Bachin Matteus-passion Oulussa ja Luulajassa.

Perusteellisen harkinnan jälkeen Oulun hiippakunnan Oratoriokuoro (OHO) toiminta päätettiin lakkauttaa syyskuussa.

Kuoro on rikastuttanut koko hiippakunnan musiikkielämää. Hiippakunta on kiitollinen siitä, että kuorolaiset ovat antaneet vuosien ajan oman panoksensa hiippakunnan musiikkielämän hyväksi.

5.4 KASVATUSTOIMINTA

Vuoden 2024 johtavaksi teemaksi nousi leirityön hyvinvointijohtaminen: kirkon käyttöön valmisteltiin sähköinen leirityöhyvinvointijohtamisen kokemuskartoitus, -peli ja tiimivalmennus.

Rekrytointiteot toteutuivat osallistumalla kouluttavien oppilaitosten työelämätapauksiin ja valtakunnallisille Opo-päiville Rovaniemellä Kirkkohallituksen kanssa (yht. 900 osallistujaa), kutsumalla oppilaitoksia Ouluun valtakunnallisten varhaiskasvatuksen neuvottelupäivien messuosastolle (250 osallistujaa) ja johtavien nuorisotyöntekijöiden työkokoukseen ja nostamalla TET tähtituotteena -teemaa esiin.

Kirkkoherrojen vertaismentorointi käynnistettiin: reilu kolmasosa hiippakunnan kirkkoherroista ovat uusia (alle 2 v) viranhaltijoita tai sijaisia. Kitos-seminaaria suunnittelivat opiskelijat. Nuorten vaikuttajaryhmät kokoontuivat Tornioon ja teemasta kootaan Centria YAMK -opinnäytetyö.

Tavoitteisiin päästiin verkostoyhteistyöllä: Oulun hiippakunta pääsi mukaan valtakunnalliseen Walk in terapian -ESR-hankkeeseen ja toimintamallia vakiinnutettiin Oulun ev.-lut. seurakuntien tuella Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

5.5 LÄHETYS- JA KANSAINVÄLINEN TYÖ

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on kirkon uskosta nousevan seurakuntien missionaarisuuden edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. Ukrainan sota on vaikuttanut monella tavalla seurakuntiin. Hiippakunnan rohkaisu pitkäjänteisen työn jatkamiseen on tärkeää, sillä selvää varovaisuutta työn suhteen on ilmennyt. Taloudellisen tuen päättymisen toistaiseksi Inkerin kirkon seurakunnille sisältää riskin, että se synnyttää pysyvääkin muutosta näille yhteyksille.

Hiippakunnan lähetysjuhlat järjestettiin Oulunsalossa 30.8.-1.9.24 heti Kirkon kansainvälisen lähetyskumppanuusneuvottelun jälkeen. Tämän ansiosta Oulunsalon juhlille saatiin neljä kansainvälistä vierasta. Hiippakunnan lähetysjuhlat toimivat laajasti seurakuntalaisia ja työntekijöitä kokoavana tapahtumana. Ne olivat hyvä kattaus kirkon työstä maailmassa. Haasteena on toki monien aktiivisten juhluvieraiden ikääntyminen.

Oulussa järjestettiin 9.-11.10.24 Kirkon kansainvälisen työn verkostopäivät, joka kokosi 90 työntekijää eri puolilta Suomea pohtimaan lähetystyön, monikulttuurisen työn ja ystävyyseurakuntatyön näkökulmia. Päivät antoivat hyvän foorumin kansainvälisen työn eri näköalojen pohtimiseen.

Syyskuun alussa piispat antoivat uuden suosituksen, jonka mukaan seurakuntien tulisi antaa talousarviotukea kolme prosenttia verotuloistaan lähetystyöhön ja kansainväliseen avustustoimintaan aiemman kahden prosentin sijasta. Tämä on merkittävä suositus, sillä seurakuntien kautta tuleva vapaaehtoinen ja talousarviotuki on vähentynyt vuosien ajan. Jo syksyn aikana viestit eri seurakunnista kertovat, että monissa seurakunnissa talousarviotuen nostoa on alettu suunnitella.

5.6 YMPÄRISTÖTOIMINTA

Vuoden 2024 aikana Kirkon ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa Muhoksen, Haapajärven, Kalajoen, Sievin ja Utajärven seurakunnille. Auditointi suoritettiin loppuvuodesta 2024 Oulun seurakuntayhtymässä ja Limingan seurakunnassa. Useissa Oulun hiippakunnan seurakunnissa on aloitettu ympäristökatselmus ja ympäristöohjelman laatiminen tavoitteena Kirkon ympäristödiplomi. Seurakuntia, joilla ei ole ollut aiemmin myönnettyä Kirkon ympäristödiplomia, mutta ovat ottaneet sen tavoitteekseen, on muun muassa: Kemin, Kemijärven, Kokkolan, Muonion, Siikalatvan, Sodankylän ja Ylitornion seurakunta. Lisäksi voimassaololtaan vanhentuneista ympäristödiplomeista on aloitettu uusimistyö Iin, Inarin, Kittilän, Oulaisten, Perhon, Posion, Pudasjärven, Ranuan, Taivalkosken ja Toholammin seurakunnissa.

Oulun hiippakunnan ympäristöpäivät järjestettiin Rovaniemen seurakunnan leirikeskuksessa Norvajärvellä 10-11.10.2024, jossa osaltaan kannustettiin seurakuntia yhteistyöhön ja verkostoitumiseen ympäristöasioissa. Pohjois-Pohjanmaan ympäristötoimijoiden (PYRY) Pohjoisen Suomen Ympäristökasvatuspäivät järjestettiin syyskuun alussa Oulun seurakuntien leirikeskuksessa Rokualla. Päiville osallistui erityisesti kasvatuksen ammattilaisia ja ohjelmassa oli muun muassa seurakuntien työntekijöiden ohjaamaa kiitollisuuden joogaa ja pyhiinvaellus. Kirkon ympäristöpäivät 2024 järjestettiin Seinäjoella elokuussa otsikolla "Liikkeellä luomakunnassa". Auditoijien kokoontuminen järjestettiin Kirkon ympäristöpäivien yhteydessä. Ympäristötoiminnan neuvottelukunnasta osallistui päiville kolme jäsentä. Kirkkohallituksen useampana keväänä järjestämä kuule ja kysy kirkon ympäristödiplomista webinaarisarja on tavoittanut seurakuntia yli hiippakuntarajojen. Kouluttajana toiminnan ja talouden osalta on toiminut Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunnan puheenjohtaja.

Hiilineutraalikirkko 2030 on ollut yksi Kirkon kärkihankkeista vuosille 2023–2025. Vuosiksi 2024–2025 hankkeeseen on rekrytoitu talotekniikan asiantuntija tukemaan seurakuntien työtä. Hiilineutraalisuuden etenemisen seuraaminen ja todentaminen Kirkossa ja seurakunnissa on myös hankkeessa päätavoitteena. Hiilineutraali kirkko tiekartan julkistaminen ajoittui marraskuulle 2024. Ympäristötietoa ja sekä koulutus- ja tapahtumatietoa on jaettu sähköisen uutiskirjeen, sähköpostin, verkkosivujen ja some-kanavien välityksellä. Rovastikunnalliset ympäristövastaavat puuttuvat vielä Lapin ja Rovaniemi-Koillismaan rovastikunnista.

5.7 TYÖNOHJAUS JA TYÖYHTEISÖJEN KEHITTÄMISTOIMINTA

Työnohjaajia on Oulun hiippakunnassa 41. Kolme uutta seurakuntien työntekijää aloitti työnohjauskoulutuksen 2024. Oulun hiippakunnasta hakijoita oli 7, mutta vain kolme siis mahtui koulutukseen. Ison hiippakunnan maantieteellinen laajuus ja tarpeet ovat tulleet kuulluksi Kirkon tutkimus ja koulutuskeskuksessa. Valintakriteereissä korostuvat sopivuus, käytettävyys ja alueellisuus.

Työnohjaajia kysytään säännöllisesti ja yhä uudet työntekijäryhmät ovat ottaneet työnohjauksen käyttöönsä.

5.8 KONSULTOINTI

Oulun hiippakunta toteutti yhdessä Kirkon koulutuskeskuksen, Lapuan ja Turun arkkihiippakunnan kanssa konsulttien jatkokoulutuksen. Konsulteille järjestettiin oma neuvottelu elokuussa 2024. Tuomio-kapitulin yhteyshenkilö jatkaa työtä seurakuntien työhyvinvoinnin ja konsultaatiopyyntöjen kysymyksissä.

5.9 TYÖ MATKAILIJOIDEN PARISSA

Hiippakunnan alueella sijaitsevat matkailijoita varten rakennetut tunturikappelit; Pyhän Paavalin kappeli Saariselällä, Marian kappeli Levillä, Pyhän Laurin kappeli Ylläksellä ja Revontulikappeli Pyhätunturilla. Kirkkohallitus myönsi taloudellista tukea vuodelle 2024 Lapin matkailijoiden keskuudessa tehtävän hengellisen työn toimintakuluihin. Kappeleista vastaavien seurakuntien ja organisaatioiden yhteistyökokoukseen kokoonnuttiin kaksi kertaa vuoden aikana. Tunturi kappeleissa tehtävä työ sai oman esitteen, kotisivun ja logon.

5.10 SAAMELAISTYÖ

Saamelaistyötä tehdään yhteistyössä eri yhteistyötahojen, kuten esimerkiksi Suomen saamelaiskäräjien, SamiSoster ry:n, kaupunkien saamelaisyhdistysten sekä Norjan ja Ruotsin saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös muiden alkuperäiskansojen kanssa, kuten esimerkiksi Tansanian, Morogoron hiippakunnan parakuyo-masaiden kanssa, sekä Kirkkojen Maailman Neuvoston kautta.

Saamelaisten pappi Mari Valjakka on virkavapaalla saamelaisten papin työstä 20.10.22 alkaen. Valjakka on toiminut Sápmelaččat girkus -hankkeen projektikoordinaattorina 15.1.2023 alkaen. Hankkeen suunnittelu toteutui 20.10-25.12.2022 ja hanke päättyi toukokuussa 2025. Hanke jatkaa vuonna 2012

alkanutta saamelaisten ja kirkon välistä totuus- ja sovintoprosessia. Hanke vakiinnuttaa saamelaisten asemaa kirkossa, tukee ja vahvistaa saamelaisten kirkollista ja hengellistä elämää.

Hankkeen päätösmessu pidetään 8.5. kirkolliskokouksen yhteydessä. Tarkoituksena on myös saamelais-ten osallistaminen messuun tukemalla linja-autokuljetuksen järjestämisessä Utsjoelta ja Enontekiöltä Turkuun. Matkaan sisältyy neljä majoitusta ja lounaat. Hankkeen antologia julkistetaan Marian päivänä 23.3. Enontekiöllä ja 24.3. Inarissa.

5.11 VANKILATYÖ

Vuosi 2024 meni nopeasti uuden oppimisessa ja työtä tehden vankien sekä muiden osallisten parissa. Tärkeintä työssäni on ollut kohtaaminen ja kuunteleminen sekä hartauksien järjestäminen. Myös yhteydet vankilälähettiläiden ja muiden toimijoiden kanssa ovat tuoneet työhön mukavaa lisää ja rikastuttaneet vankilan tilaisuuksia. Mielenkiintoista on työskennellä kansainvälisellä työotteella, koska Pelsolla on edelleenkin paljon ulkomaalaistaustaisia henkilöitä. Alkuvuodesta suljettiin osastot 1 ja 2 ja osastolle kolme tehtiin kahdenhengen seljettä. Vankimäärä on pysynyt n. 60 henkilössä.

Elo-syyskuun vaihteessa meillä oli diakoniarhoittelijan ohjauksessani kahden viikon ajan.

Kirkollisesti vankila sijaitsee Vaalan seurakunnan alueella, kuuluu Oulun hiippakuntaan ja piispa Keskitalon kaitsentaan. Vankipaikkoja on n. 62 kpl ja ne kaikki ovat miehille.

Diakonin työn tavoite on uskonnonharjoittamisen oikeudesta huolehtiminen ja uskonnonharjoittamisen mahdollisuuksien järjestäminen, kristillisten arvojen esillä pitäminen ja niiden mukainen vangittujen diakoninen auttaminen. Pääasiallista käytännön toimintaa olivat hartaudet, vankien henkilökohtainen ja ryhmämuotoinen sielunhoito sekä vierailijoiden järjestämisen kristillisen toiminnan organisointi ja heidän ohjaamisensa.

Sähköisesti tai puhelimella tavoitettiin vangittujen omaisia, kotiseurakuntien työntekijöitä ja muita yhteistyöverkostoa. Myös omaisille diakoni oli kuuntelija ja keskustelukumppani sekä asiallisen tiedon jakajana ja tilaisuuksien ohjaajana osaltaan vastuullinen myös vankilan turvallisuudesta.

Vaalan vankilan rakentaminen on loppusuoralla ja muuttamaan päästään mahdollisesti vuoden 2025 huh-tikuussa.

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on toiminut hyvin. Oulun vankilaan valittiin uusi vankilapastori. Yhteydenpidossa on keskusteltu mm. lähivuosina valmistuvien Vaalan ja Oulun vankiloiden kappeleista sekä vankilassa tehtävän hengellisen työn viroista.

5.12 VIITTOMAKIELINEN TYÖ

Vuonna 2024 Oulun piirin viittomakielisen työn viranhaltija Sari Timonen oli virkavapaalla koko vuoden ja hänen sijaisenaan toimi pastori Riikka Honkavaara. Kokoavat rovastikunnalliset tapahtumat, leirit ja retket toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Osa työtehtävistä hoidettiin tulkin avustuksella, koska sijainen vasta opiskelee viittomakieltä.

Kokoavan toiminnan keskiössä olivat viittoma- ja kaksikieliset jumalanpalvelukset, joita Oulun piirin alueella vietettiin yhteensä 26. Piirin alueella säännöllisesti kokoontuvat ryhmät (Oulu, Kajaani ja Rovaniemi) jatkoivat toimintaansa suunnitellusti kuukausittain. Vuoden aikana painopisteinä oli työn suuntaaminen viittomakielisestä seurakuntayhteydestä etäällä oleville, monikanavaisen viestinnän kehittäminen, vapaaehtoisuuden ja osallisuuden vahvistaminen jumalanpalvelusyhteisöissä sekä viittomakielisen työn ja sen työntekijöiden tukeminen seurakunnissa. Toimintaa suunniteltiin ja toteutettiin nämä tavoitteet huomioon ottaen.

Vuoden 2024 alussa järjestettiin ”Viittomakielen alkeet seurakunnan työntekijöille”-kurssi, johon osallistui 6 työntekijää Oulun hiippakunnan seurakunnista. Kurssi onnistui tavoitteessaan lisätä hiippakunnan seurakuntien viittomakielisestä työstä vastaavien kielitaitoa ja valmiuksia tulkin käyttöön ja kuurojen kohtaamiseen.

5.13 HANKETOIMINTA

Oulun ev.-lut. seurakuntayhtymässä on *Tiedolla johtaminen muutoksen johtamisen voimavarana* -hanke, TIMU, jossa kehitetään tiedolla johtamista kirkon toimialalla. Oulun hiippakunta on yksi hankkeen toteuttajista. Hankkeen tavoitteena on lisätä ymmärrystä tiedolla johtamisesta sekä digitalisaation tuomista mahdollisuuksista tiedon hyödyntämisessä. Tavoitteena on, että tiedolla johtamisesta tulee koko organisaatiossa keskeinen johtamisen, päätöksenteon sekä oman työn kehittämisen väline uudistuvassa toimintakulttuurissa.

Oulun hiippakunta on mukana valtakunnallisessa Walk in terapian -ESR-hankkeessa ja toimintamallia vakiinnutetaan Oulun ev.-lut. seurakuntien tuella Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

5.14 KANSAINVÄLISET YHTEYDET JA EKUMENIA

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset yhteydet.

Kuluneen vuoden aikana Barentsin kirkkojen neuvoston (SKKB) toiminta lakkautettiin.

Pohjoismainen kirkollinen yhteistyö jatkuu aktiivisesti syyskuussa 2022 perustettiin Pohjoiskalotin kirkollinen yhteistyöverkosto puitteissa, jossa on mukana pohjoisia hiippakuntia Suomen, Ruotsin ja Norjan ev.-lut. kirkoista sekä Oulun ortodoksinen hiippakunta.

Toukokuussa hiippakunta järjesti pohjoispohjoismaisen pappeinkokouksen Oulussa, elokuussa hiippakunnan delegaatio osallistui Altassa pidettyyn Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston kokoukseen ja marraskuussa Oulussa järjestettiin Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston seminaari ja kokous. Professori Leonardo Emberti Gialloreti Sant'Egidio -yhteisöstä vieraili hiippakunnassa helmikuussa.

Kesäkuussa hiippakuntadekaani ja seurakuntien edustajat vierailivat Luulajan hiippakunnassa keskustellessaan seurakuntien roolista kriisitilanteissa, valmiuskysymyksistä ja psykososiaalisen tuen antamisesta.

5.15 VIESTINTÄ

Viestintäohjelma antoi suuntaviivat viestintätiimille sen koordinoimissa hiippakunnan viestintää.

Kapitulin henkilökuntaa on vahvasti rohkaistu viestimään enemmän, minkä takia viestintä onkin yleisesti lisääntynyt. Talon yhteisissä kokouksissa on päivitetty viestinnän julkaisusuunnitelmaa.

Piispan somenäkyvyys kasvoi entisestään ja hänen työnsä olikin hyvin näkyvillä hiippakunnan monissa medioissa. Vuoden 2024 viestinnällisesti tärkeitä tapahtumia olivat mm. Seurakuntien metsäseminaari sekä Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat Oulunsalossa. Keväällä jatkui myös kirkollisten vaalien (Hiippakuntavaltuusto ja kirkolliskokous vaalit 13.2.2024) tiedotus.

Sosiaalisen median kanavista käytössä ovat olleet käyttäjämääriä kasvattaneet hiippakunnan Facebook-sivu, Instagram sekä Ofélas -uutiskirje, jonka päätoimittaja oli Aino Hartikka ja joka lähetettiin jokaisen istunnon jälkeen. Hiippakunnan X-viestipalvelussa oleva tili päätettiin jättää aktiivisen päivittämisen ulkopuolelle. Piispa Jukka Keskitalon Facebook- ja X-tilien kautta on tehty piispan työtä näkyväksi sosiaalisessa mediassa. Somekanavat saivat näkyvyyttä myös piispan ja hiippakunnan verkkosivuilla Flockler -palvelun kautta. Joulukuksi julkaistiin tuomiokapitulin työntekijöiden joululauluvideo. Video keräsi yli 80 katselua kertaa. Työntekijät aloittivat loppu vuodesta tehostetusti Instagram tilin päivityksen, joka jatkuu vuodelle 2025.

Oulunpiispa.fi ja Oulunhiippakunta.fi -verkkosivujen sisältö pyritään pitämään saavutettavana. Työ saavutettavien somesisältöjen kanssa jatkuu edelleen.

Viestintätiimin puheenjohtajana oli hiippakuntadekaani Juha Rauhala. Viestintätiimiin kuuluivat toimisto-sihteri Aino Hartikka, hiippakuntapastori Päivi Liiti ja kuurojenpappi Sari Timonen sekä piispan erityisavustaja Pekka Mustakallio. Hiippakuntapastori Päivi Liitin virkavapauden aikana viestintätiimissä on ollut vs. hiippakuntapastori Seija Helomaa. Vs. kuurojenpappi Riikka Honkavaara on ollut jäsenenä kuurojenpappi Sari Timosen virkavapauden takia. Viestintätiimi kokoontui kolme kertaa vuoden 2024 aikana.

6 HENKILÖSTÖ

6.1 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

6.1.1 Maallikkojäsenet (30.4. saakka)

Heikkinen Arja
 Hekkala Markku
 Helanen Suvi
 Hänninen Juha
 Jaakkola Jukka
 Kallunki Hannu
 Kumpulainen Rita
 Kupsala Jari
 Lehto Pekka
 Paananen Jukka
 Savuoja Arja
 Tornberg Antti
 Vuokila Kalervo

6.1.2 Pappisjäsenet (30.4. saakka)

Häkkinen Anna-Leena
 Lindström Mirja-Liisa
 Nivala Eija
 Oikarinen Erja
 Pokka Tapio
 Sirviö Jouni
 Tölli Tuomas

6.1.3 Maallikkojäsenet

Alanko Juha
 Gröhn Jiska
 Heikkinen Arja
 Helanen Suvi
 Jaakkola Jukka
 Kaakinen Marita
 Kaisto Antti
 Kallunki Hannu
 Kemppainen Marjo
 Koutonen Tarja
 Lampela Ritva
 Paananen Jukka
 Pouke Eeva

6.1.4 Pappisjäsenet

Ebeling Mika
 Joensuu Jukka
 Mourujärvi Reetta
 Oikarinen Erja
 Pitkänen Katariina
 Savuoja Ari
 Tahkola Marja-Leena

6.1.5 Saamelaisten edustaja

Pekkala Aslak

6.2 TUOMIOKAPITULIN JÄSENET

Jukka Keskitalo, puheenjohtaja
 Saarinen Satu, tuomiorovasti
 Ahola Mirva, pappisasessori
 Mäkinen Ilkka, pappisasessori
 Kallunki Hannu, maallikkojäsen (7.6. saakka)
 Jaakkola Jukka, maallikkojäsen (8.6. alkaen)
 Rauhala Juha, hiippakuntadekaani
 Aalto Mari, lakimiesasessori

Läsnäolo- ja puheoikeudella:

Jukka Paananen, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja
 Päivi Liiti, hiippakuntapastori, sihteeri (1.11. alkaen) ja
 Seija Helomaa, vs. hiippakuntapastori (31.10. saakka)

6.3 TUOMIOKAPITULIN HENKILÖKUNTA

Aalto Mari, lakimiesasessori
 Hartikka Aino, toimistosihteeri
 Honkavaara Riikka, vs. kuurojenpappi
 Helomaa Seija, vs. hiippakuntapastori (31.10. saakka)
 Keskitalo Jukka, piispa
 Kronqvist Saija, hiippakuntasihteeri
 Kuikka Mirva, hiippakuntasihteeri
 Laurila Matti, hiippakuntasihteeri
 Liiti Päivi, hiippakuntapastori (1.11. alkaen)
 Mustakallio Pekka, piispan teologinen erityisavustaja
 Niittyvuopio Erva, saamelaistyön sihteeri
 Paaso Raimo, hiippakuntasihteeri (osa-aikainen 50 %)
 Rauhala Juha, hiippakuntadekaani
 Skog Rea, vankiladiakoni
 Timonen Sari, kuurojenpappi (virkavapaalla)
 Wallstedt Monica, toimistosihteeri

Johdanto

Oulun hiippakunnan ja sen seurakuntien tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen. Oulun hiippakunnan tehtävänä on tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa.

Oulun hiippakunnan Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa -strategialla halutaan innostaa seurakuntia uudenlaisen työotteen kokeiluun ja käyttöönottamiseen. Strategiassa mui-
tutetaan marginaaleissa tehtävän työn merkityksestä, kuinka seurakunnallinen työ tulisi aina aloittaa kaikkein vähimmistä ja siitä, kuinka seurakuntien tulee olla valmiita muuttamaan totuttuja toimintamallejaan ja rakenteitaan

Oulun hiippakuntaan kuuluivat seuraavat 62 seurakuntaa: Alavieska, Enontekiö, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Halsua, Haukipudas, Ii, Inari, Kalajoki, Kannus, Karjasilta, Kaustinen ja Ullava, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kempele, Kiiminki, Kittilä, Kokkolan suomalainen, Kolari, Kuusamo, Kälviä, Käsämäki, Liminka, Lohtaja, Lumijoki, Muhos, Muonio, Nivala, Oulainen, Oulujoki, Oulun tuomiokirkko, Oulunsalo, Pelkosenniemi, Pello, Perho, Posio, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Raahe, Ranua, Reisjärvi, Rovaniemi, Salla, Sievi, Siikalatva, Simo, Sodankylä, Taivalkoski, Tervola, Toholampi, Tornio, Tuira, Tyrnävä, Utajärvi, Utsjoki, Vaala, Veteli, Ylitor-
nio ja Ylivieska.

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi Jukka Paananen, varapuheenjohtajana Eija Ni-
vala (7.6. saakka) ja Marita Kaakinen (8.6. alkaen). Jäseniä olivat (30.4.2024 saakka): Markku Hekkala, Suvi Helanen, Arja Heikkinen, Anna-Leena Häkkinen, Juha Hänninen, Jukka Jaakkola, Hannu Kallunki, Rita Kumpulainen, Jari Kupsala, Pekka Lehto, Mirja-Liisa Lindström, Erja Oikari-
nen, Aslak Pekkala, Tapio Pokka, Arja Savuoja, Jouni Sirviö, Antti Tornberg, Tuomas Tölli ja Kalervo Vuokila. 1.5. alkaen jäseninä olivat: Juha Alanko, Jiska Gröhn, Arja Heikkinen, Suvi Helanen, Jukka Jaakkola, Marita Kaakinen, Hannu Kallunki, Marjo Kemppainen, Tarja Kouto-
nen, Ritva Lampela, Eeva Pouke, Mika Ebeling, Jukka Joensuu, Reetta Mourujärvi, Erja Oikari-
nen, Katariina Pitkänen, Ari Savuoja, ja Marja-Leena Tahkola. Hiippakuntavaltuuston saame-
laisedustaja on Aslak Pekkala. Hiippakuntavaltuusto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Hiippakuntavaltuustossa ei tehty aloitteita.

Tuomiokapitulin istunnoissa puheenjohtajana toimi piispa Jukka Keskitalo ja varapuheenjohtaja tuomiorovasti Satu Saarinen. Jäseninä olivat lakimiesasessori Mari Aalto, hiippakuntadekaani Juha Rauhala, pappisasessori Mirva Ahola, pappisasessori Ilkka Mäkinen, maallikkojäsen Hannu Kallunki (7.6. saakka) ja maallikkojäsen Jukka Jaakkola (8.6. alkaen). Hiippakuntaval-
tuuston puheenjohtaja Jukka Paanasella oli kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Sihteerinä

toimi vs. hiippakuntapastori Seija Helomaa (tammi-lokakuun) ja hiippakuntapastori Päivi Laitinen (marras-joulukuun). Tuomiokapituli kokoontui vuoden aikana yhteensä 12 kertaa.

Tuomiokapitulin henkilötyövuosien määrä vuonna 2024 oli 13,5 (2023: 13,4 ja 2022: 14,5 htv).

Keskeiset tapahtumat vuonna 2024

Venäjän vuonna 2022 aloittama hyökkäyssota jatkuu Ukrainassa tuottaen alueen ihmisille inhimillistä kärsimystä ja epävakautta koko Eurooppaan. Sodan seurauksena myös Barentsin alueen kirkkojen välinen yhteistyö lopetettiin ja tilalle perustettiin Pohjoiskalotin kirkollinen yhteistyöverkosto.

Suomi joutui Venäjän hybridi-vaikuttamisen kohteeksi. Suomeen kohdistui välineellistettyä maahanmuuttoa ja Suomi joutui sulkemaan rajanylityspaikat itärajalta. Oulun hiippakunta on osallistunut valmiusharjoituksiin, Pohjois-Pohjanmaan valmius- ja turvallisuusfoorumin kokouksiin sekä pohjoismaisiin tapaamisiin, joissa on keskusteltu mm. seurakuntien roolista kriisitilanteissa ja valmiuskysymyksissä. Piispojen ohjeen mukaisesti seurakuntien taloudellinen tuki Inkerin kirkon seurakunnille päättyi.

Suomen talouden kehitys on heikkoa. Yksittäisten ihmisten ja perheiden toimeentulossa on haasteita. Elinkustannukset ovat nousseet merkittävästi, mikä on rasittanut ihmisten taloutta. Tämä on tuonut painetta erityisesti diakoniatyöhön ja siltä odotettuun taloudelliseen ja henkiseen auttamiseen.

Toimintavuonna järjestettiin monia tapahtumia ja koulutuksia, tuotettiin materiaalia, tuettiin seurakuntien työntekijöitä sekä vahvistettiin yhteistyöverkostoja. Muun muassa hiippakunnan luottamushenkilöille ja puheenjohtajistolle järjestettiin verkkokoulutukset. Uusien kirkkoherrojen johtajuutta tuettiin järjestämällä heille mentorointi ja julkaisemalla Opas kirkkoherran viiranhoidon perusteisiin. Suntioille ja toimistosihteerille järjestettiin Surevan kohtaaminen -koulutus, johon osallistui yli 70 seurakuntien työntekijää. Lisäksi julkaistiin Sinua varten -vuorovaikutustaitojen opas kirkon ensikohtaajille. Opas on tehty opinnäytetyönä Diakonia-ammattikorkeakoulussa.

Kirkolliskokouksen ja hiippakuntavaltuuston vaalit toimitettiin 13.2.2024. Uusi toimikausi alkoi 1.5.2024.

Piispantarkastukset toteutettiin vuoden aikana Kärsämäen, Kolarin, Muhoksen, Utsjoen, Pyhäjärven ja Lumijoen seurakunnissa eli yhteensä kuudessa seurakunnassa.

Hyvinvointialueiden järjestäytyminen ja niiden käytänteet ovat asettaneet haasteita myös seurakunnille ja yhteistyölle. Yhteistyötä on rakennettu nimittämällä seurakuntien edustajia hyvinvointialueiden eri toimikuntiin ja mm. tekemällä sopimus henkisen avun yhteistyöstä.

Seurakuntarakenneselvitystä tehtiin yhdeksässä hiippakunnan seurakunnassa kuluneena 21 vuonna. Vuoden 2025 alusta lähtien seurakuntia on 60, Utajärven seurakunnan ja Vaalan seurakunnan liittyttyä Muhoksen seurakuntaan.

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön toiminnan keskiössä olivat Jaetut eväät -seminaari Haapajärvellä ja Oulu Sinfonian ja Oulun musiikkijuhlien kanssa toteutettu J.S. Bachin Matteus-passio.

Helmikuussa pidettiin Diakonian ja kasvatuksen neuvottelukuntien ja hyvinvointialueiden seurakuntien edustajien yhteistyöpäivä. Yhteistyötä on tehty vuosikautia ja yhteistyö jatkuu edelleen. D-liike-tapaaminen pidettiin Oulussa marraskuussa. Järjestäjinä toimivat ODL, Kirkkohallitus, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli ja Oulun seurakunnat.

Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat "Siivillä" järjestettiin Oulunsalossa. Onnistuneet juhlat kokosivat runsaasti seurakuntien työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja vapaaehtoisia sekä järjestöjen edustajia. Kirkon kansainvälisyyden verkostopäivät järjestettiin Oulussa lokakuussa.

Kasvatustyössä kirkon käyttöön valmisteltiin sähköinen leirityön hyvinvointijohtamisen kokeuskartoitus, -peli ja tiimivalmennus. Rekrytointiteot toteutuivat muun muassa osallistumalla kouluttavien oppilaitosten työelämätahtumiin ja valtakunnallisille Opo-päiville Rovaniemellä. Oulun hiippakunta on mukana valtakunnallisessa Walk in terapian -ESR-hankkeessa ja toimintamallia vakiinnutettiin Oulun ev.-lut. seurakuntien tuella Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Vuoden 2024 aikana hiippakunnan ympäristötoimikunta järjesti ympäristöpäivät Rovaniemellä, jossa aiheina olivat muun muassa Kirkon ympäristödiplomi ja Hiilineutraali kirkko 2030. Ympäristödiplomi myönnettiin Utajärven, Muhoksen, Haapajärven ja Kalajoen seurakunnille. Seurakuntien metsäseminaari järjestettiin sisältäen tietoa ilmastonmuutoksesta, hiilineutraalista kirkosta, metsien käytöstä, suojelusta sekä suojelun rahoitusmahdollisuuksista.

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset yhteydet. Toukokuussa hiippakunta järjesti pohjoispohjoismaisen pappeinkokouksen Oulussa, elokuussa hiippakunnan delegaatio osallistui Altassa pidettyyn Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston kokoukseen ja marraskuussa Oulussa järjestettiin Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston seminaari ja kokous. Professori Leonardo Emberti Gialloreti Sant'Egidio -yhteisöstä vieraili hiippakunnassa helmikuussa.

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on toiminut hyvin. Oulun vankilaan valittiin uusi vankilapastori. Yhteydenpidossa on keskusteltu mm. lähivuosina valmistuvien Vaalan ja Oulun vankiloiden kappeleista sekä vankilassa tehtävän hengellisen työn viroista.

Saamelaisyhtöä tehdään yhteistyössä eri yhteistyötahojen, kuten esimerkiksi Suomen saamelaiskäräjien, SamiSoster ry:n, kaupunkien saamelaisyhdistysten sekä Norjan ja Ruotsin saamelaiden kirkkoneuvostojen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös muiden alkuperäiskansojen kanssa, kuten esimerkiksi Tansanian, Morogoron hiippakunnan parakuyo-masaiden kanssa, sekä Kirkkojen Maailman Neuvoston kautta.

Sápmelaččat girkus /Saamelaiset kirkossa -hanke on saavuttanut sille asetetut tavoitteet. 22 Hankkeessa korostuu pastoraalinen ote, tutkimus ja kenttätö. Hanke vakiinnuttaa saamelaisen asemaa kirkossa, tukee ja vahvistaa saamelaisten kirkollista ja hengellistä elämää. Hanke päättyy toukokuussa 2025. Hankkeen päätösmessu pidetään 8.5. kirkolliskokouksen yhteydessä. Hankkeen antologia julkistetaan Marian päivänä 23.3. Enontekiöllä ja 24.3. Inarissa.

Vuoden 2024 alussa järjestettiin "Viittomakieli tutuksi"- kurssi, johon osallistui 6 työntekijää Oulun hiippakunnan seurakunnista. Kurssi onnistui tavoitteessaan lisätä hiippakunnan seurakuntien viittomakielisestä työstä vastaavien kielitaitoa ja valmiuksia tulkin käyttöön ja kuurojen kohtaamiseen.

Johtamisen päiville Raahessa osallistui toistasataa kirkkoherraa ja talouspäällikköä hiippakunnan seurakunnista. Päivillä käsiteltiin muun muassa aiheita: *Häirintä työsuojelun näkökulmasta ja työnantajan toimintavelvollisuus ja Miten jaksaa johtajana? Mistä resilienssiä arkeen?*

Hiippakunnan strategian mukaisesti vuoden aikana järjestettiin muun muassa Siunauksen signaalit-, Ovet auki kaikille -tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työskentelyjä. Kokkolan seurakunta ja Oulun tuomiokirkkoseurakunta liittyivät kirkon pilottihankkeeseen: Ovet auki kaikille.

Kiinteistöasiantuntijan apua tarjottiin edellisvuosien tapaan vähävaraisille seurakunnille. Kiinteistöasiantuntija on auttanut sovitun mukaisesti osaa seurakuntia kiinteistöstrategioiden laadinnassa sekä erilliskysymyksissä. Hiippakunnan osalta yhteistyö päättyi sovitusti vuoden 2024 loppuun, mutta osa seurakunnista jatkaa itsenäisesti yhteistyötä asiantuntijan kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin suunnitelmien mukaan. Hiippakunnan strategian mukaisesti onnistuttiin eri työaloilla ja tapahtumissa muistuttamaan marginaaleista lähtevän työn merkityksestä.

Hiippakunta tuki strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä järjestämällä koulutustilanteita eri ammattiryhmille, luottamushenkilöille ja vapaaehtoisille niin lähi- kuin verkkokoulutuksena. Työyhteisökonsultaatioita tehtiin useissa seurakunnissa, seurakuntarakenneselvitystä tehtiin kahdeksassa seurakunnassa, seurakuntien luottamushenkilöille järjestettiin koulutustilanteita ja hyvinvointialueiden toimijoihin rakennettiin toimivat suhteet. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa solmittiin sopimus henkisen avun yhteistyöstä.

Uusien kirkkoherrojen mentorointi käynnistyi ja Opas kirkkoherran viranhoidon perusteisiin julkaistiin. Oulun hiippakunta toteutti yhdessä Kirkon koulutuskeskuksen, Lapuan ja Turun arkkihiippakunnan kanssa konsulttien jatkokoulutuksen. Myös muita johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyviä koulutuksia järjestettiin. Näin tuettiin seurakuntien johtajuutta ja työhyvinvointia.

Oulun hiippakunta tuki Kirkon keskusrahaston määränrahan puitteissa vähävaraisten seurakuntien koulutustoimintaa ja epäsäännöllisessä työsuhteessa olevia hiippakunnan seurakuntien työntekijöitä, mahdollistaen koulutuksiin osallistumisen.

Painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2024	Mittarit / arviointikriteerit
Mitä painopisteitä toiminnalla edistetään? Oulun hiippakunnan tuomiokapituli haluaa vuonna 2024 erityisesti vahvistaa seurakuntien kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin, lisätä seurakuntien kykyä työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittämiseksi sekä tukea seurakunnan työntekijöitä hengellisen elämän hoitamisessa. Nämä tavoitteet nousevat Oulun hiippakunnan strategiasta.	1. Tuemme strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa - Toimimme aktiivisesti rakenneselvitysten aloittamiseksi ja etsimme yhdessä seurakuntien kanssa rakennetarkoituksia. - Tuemme seurakuntia uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisessä. - Seurakunnat tunnustetaan toimijoina hyvinvointialueella.	Itsearviointi Arvio: Toteutunut osittain Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille. Arvio: Toteutunut osittain Osallistujamäärien seuranta. Arvio: Toteutunut Piispan tarkastuksessa annettujen kehittämistehtävien toteutuminen. Arvio: Toteutunut osittain Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen. Arvio: Toteutunut osittain Hyvinvointialueiden keskeisiltä toimijoilta ja seurakunnilta pyydetään palautetta. Arvio: Toteutunut osittain
	2. Toimimme työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja johtajuuden vahvistamiseksi - Järjestämme koulutuksia johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyen. - Vahvistamme hiippakunnan organisaatioskonsulttien osaamista: konsulttikoulutus - Järjestämme sovinto- ja sovittelukoulutuksen	Itsearviointi Arvio: Toteutunut osittain Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille. Arvio: Toteutunut Osallistujamäärien seuranta. Arvio: Toteutunut Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen. Arvio: Toteutunut osittain
	3. Tuemme hengellisen elämän hoitamista Tuemme taloudellisesti pienten ja vähävaraisten seurakuntien mahdollisuuksia osallistua retiriitti- ja pyhiinvaellustoimintaan	Itsearviointi Tapahtumien ja osallistujamäärien seuranta Arvio: Toteutunut osittain Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille. Arvio: Toteutunut

	4. Eri työalojen toiminnalliset tavoitteet 2024 ja hiippakunnan toiminnan tavoitteet vuosille 2024–2026 (kts.liite).	Toimintakertomukset ja niihin liitetyt mittarit Arvio: Toteutunut osittain
Vaikuttavuuden arviointi		
<i>Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille?</i>		
<i>Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?</i>		
Seurakuntien kyky hahmottaa muutoksia toimintaympäristössä kehittyy ja kyky reagoida muutokseen paranee. Seurakunnan itseymmärrys omasta tehtävästään selkiytyy, vaihtoehtoisille työtavoille ja rakenteelle syntyy tilaa. Esihenkilöiden johtaminen ja työyhteisöjen hyvinvointi kehittyvät. Vaikka taloudelliset edellytykset heikkenevät on seurakunnallinen toiminta mahdollista koko hiippakunnan alueella. Seurakuntien rooli hyvinvointialueilla selkiytyy. Seurakuntien työntekijöiden hengellinen elämä vahvistuu. Mittarit: työhyvinvointikyselyt, kehityskeskustelut, yhteistyöverkostojen määrä ja laatu.		
Osaamisen kehittäminen		
<i>Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?</i>		
Johtajuuden haasteisiin ja kysymyksiin perehtyminen ja kouluttautuminen. Työyhteisöjen hyvinvointia lähestytään strategisella otteella. Hiippakunnassa ja seurakunnissa perehdytään hyvinvointialueiden toimintaan.		

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Oulun hiippakunnan talousarvion kokonaiskehys oli 1.732.500 euroa, sisältäen kiinteistökuluihin varatun 124.500 euroa ja kirkolliskokouksen marraskuussa 2024 hyväksymän henkilöstökulujen lisäyksen (14.000 euroa). Talousarvion toteuma toiminnan osalta oli 1.607.231 euroa (n. 99,95 %), josta henkilöstökuluja oli 1.235.438 euroa (n. 76,9 % kokonaistoimintakuluista). Tulokseen on kirjattu 8.564 euron saaminen, joka parantaa vuoden 2024 tulosta. Toimitilojen osalta toteuma oli 112.503 euroa (n. 90 %).

Tuomiokapitulilla on erillisrahasto, josta voidaan tuomiokapitulin päätöksellä myöntää avustuksia kirkon ja hiippakunnan tehtäviä ja toimintoja edistäviin tarkoituksiin. Rahaston käytöstä päättää tuomiokapituli. Rahastosta ei ole nostettu varoja vuonna 2024.

DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLISEN TYÖN TOIMINTAKERTOMUS 2024

1. Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta

Hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää diakonia- ja yhteiskunnallista työtä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella. Sen tehtävänä on tukea erityisesti seurakuntien diakoniatyöntekijöitä ja työalalla toimivia pappeja diakonian toteuttamiseksi seurakunnissa sekä tukea työntekijöiden hengellistä elämää ja työssä jaksamista.

Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2021-2024. Neuvottelukunnan jäseninä ovat

Johtava diakoniatyöntekijä, diakonissa-sairaanhoitaja Kappalainen, varapuheenjohtaja Diakonissa-sairaanhoitaja Diakonissa-sairaanhoitaja Lehtori, sairaanhoitaja- diakonissa, TtM	Camilla Honkala, Kokkola, puheenjohtaja Tapio Karjula, Kemi, (1.6. 24→Merijärvi) Tiia Helander, Kolari Heidi Keränen, Taivalkosken seurakunta Kirsi Laukkonen, Diakonia- ammattikorkeakoulu, Oulun kampus Outi Uusimäki, Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö, Oulu Johanna Vesenterä, Caritas-Säätiö, Oulu Hannu Kallunki, sosiaalineuvos, Raahe (kevääseen 2024, kunnes valittiin uusi kollegio)
Diakonian asiantuntija	
Hallinto- ja kehitysjohtaja Kollegion edustaja	

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan johtava diakoniatyöntekijä Camilla Honkala ja varapuheenjohtajana Kemin yhteiskunnallisen työn pastori (1.6. Merijärven kappalaisen) Tapio Karjula. Tuomiokapitulin kollegion nimeämä edustaja läsnäolo ja puheoikeudella on maallikkojäsen Hannu Kallunki Raahesta. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihtööri Mirva Kuikka. Kokouksessa on ohjesäännön 38:n mukaisesti hiippakuntadekaani Juha Rauhalalla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus.

Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana 3 kertaa.

Diakonian asiantuntijapäivät pidettiin 11.-12.3.2024 Katinkullassa, Vuokatissa. Perinteisesti siihen kutsuttiin Diakonian ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan jäsenten lisäksi rovastikuntien diakoniavastaavat, osallistujia oli 10 henkilöä hiippakuntasihteerin ja hiippakuntadekaanin lisäksi. Asiantuntijapäivillä kuultu kertoo hyvin diakonian arjesta ja mitä seurakunnissa tapahtuu.

Aamuhartaudessa päivän sanaa ideoitiin tämän päivän tyyliin sloganiksi. Erilaisia vaihtoehtoja ehdotettiin: Mukana ihmeessä. Meillä on parasta tarjolla- ilosanoma Kristuksesta. Arvokkain liitto Rahatta! Kuulkaa kaikki janoiset, -tulkaa veden ääreen. Te, joilla ei ole rahaa, tulkaa, ostakaa viljaa ilmaiseksi, syökää, ottakaa maksutta viiniä ja maitoa!

Dekaanin luento Sosiaalisesta turvattomuudesta keskustelutti kovasti ja muistutti siitä, miten turvattomuus on aina ollut vahvasti sidottuna yhteiskuntaan ja toimintaympäristön muutokseen. Tärkeä oivallus: "Tarve turvasta on kaikilla."

Rovastikuntien terveisinä edelleen jatkuva rekrytointihaaste, erityisesti Kittilään ja Kuusamoon diakoniatyöntekijää on haettu useammalla avoimella haulla, mutta pätevää työntekijää ei ole saatu vielä marraskuussakaan.

Kovasti keskustelua herätti terveyspalveluiden ja vuodeosastojen lakkauttaminen pieniltä paikkakunnilta, esimerkiksi Kolarista. Haasteena on vanhusten, päihdekuntoutujien ja saattohoidossa olevien hoidon

siirtyminen kauaksi kotipaikkakunnalta. Päihdekuntoutusta tarvitsevalle kauaksi lähettäminen heikentää selvästi motivaatiota ja hoitoon hakeutumista. Vanhusten ja saattohoidossa olevien omaisten ja kuolevan suru siitä, että läheisten tapaaminen hankaloituu tai loppuu kokonaan. Sairaaloiminta haastaa myös muualla hiippakunnan alueella. Diakonialla on iso haaste olla ihmisten tukena vaikeissa tilanteissa. Mietitään, miten asiaa muuten nostaa esille. Ideana kerätä tosi tarinoita esille nimettöminä, voisiko piispa nostaa esille teemaa puheissaan ja tapaamisissa päättäjien kanssa. Vahvasti nousi esille seurakuntien pieni panostus diakonian talouteen, se on keskimäärin vai 7 %. Pitäisikö nostaa vähintään 20 %, olisiko nostoliike paikallaan. Molempia asioita viety eteenpäin kirkon valtakunnallisiin foorumeihin ja keskusteluihin. Jos diakonian rahoitusta nostetaan, alentaako se kasvatuksen tai lähetyksen rahoitusta. Työ jatkuu, yksinkertaisia ratkaisuja ei ole.

Vapaaehtoistyössä on monenlaista uutta, sekä Caritas-Säätiö että ODL ovat vahvoja toimijoita. Jelpaten ja keikka-apu toimivat, sähköisiä järjestelmiä kehitetään helpottamaan oikean palvelun löytymistä. Hyvin toimiva rovastikunnallinen yhteistyö diakonian saralla tuo iloa ja helpotusta moneen seurakuntaan. Yhdessä hoidetaan vammaistyötä, päihde- ja mielenterveystyötä, vapaaehtoistyön koulutuksia, monia leirejä, retkipäiviä ja teemapäiviä.

Vuonna 2024 ODL:llä alkoi useita uusia hankkeita, joissa teemoina ovat mm. työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten aikuisten toimintakyvyn, osallisuuden, sosiaalisen hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden edistäminen, luonnon vaikutukset mielen hyvinvointiin, lapsiperheiden hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen sekä sote-alan ammattilaisten osaaminen terveystieteiden edistämiseksi. Verkostotyö diakonian kentällä oli vuonna 2024 aktiivista. Siinä teemoina korostuivat yhteisvaikuttavuuden kysymykset. Yhteistä huolta jaettiin ja toimenpiteitä pohdittiin verkostoissa myös Oulussa tapahtuneisiin rasittavasti motivoituneisiin väkivaltarikoksiin liittyen. ODL isännöi yhdessä Oulun hiippakunnan ja muiden D-toimijoiden kanssa valtakunnallista D-liiketapaamista.

Caritas Säätiössä astuivat voimaan uudet säännöt, on valittu uusi hallitus ja toimitusjohtaja. Säätiö on toteuttanut toimintaansa sääntöjen mukaisesti yhteisötoimintaa, verkosto- ja vaikuttamistoimintaa sekä hankkeita (lisätietoja www.caritas-saatio.fi). Uusia hankehakemuksia ja avauksia on tehty. Rahoituspäätökset saadaan tietoon vuoden lopussa.

Helmikuussa 8. pñä oli **Diakonian ja kasvatuksen neuvottelukuntien ja hyvinvointialueiden srk-edustajien yhteistyöpäivä**. Kuulimme terveisiä niistä hyvinvointialueen yhteistyöryhmistä, joihin on pyydetty ja nimetty seurakuntien edustajia. Kaikki yhteistyöryhmät eivät olleet vielä edes kokoontuneet, hyvinvointialueet edelleen muodostavat toimisia rakenteita. Neuvottelukunta miettivät yltäasolla yhteistyötä, mutta yhteistyötä on ruohonjuuritasolla tehty vuosikausia. Yhteistyökumppanina kirkko lasketaan kolmanteen sektoriin, mutta sen tekemä työ on ammatillista ja sitä tehdään virkavastuulla, tätä pitää korostaa erityisesti, kun puhutaan psykososiaalisesta tuesta ja kriisityöstä.

2. Diakonia ja yhteiskunnallinen työn toiminnalliset painopisteet 2024

Neuvottelukunnan jäsenten toiminta omissa työpisteissään eri puolilla hiippakuntaa on parasta neuvottelukunnan työtä. Myös jäljempänä kerrotut koulutukset tukevat painopistealueita kukin omalla tavallaan.

2.1 Diakonian viestinnällisen ilmeen kirkastaminen ja profiilin nostaminen

Kokkolassa, Kaarlelan seurakuntakodilla toteutettiin pilottipäivä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus teemasta, 24.8.: Arvokas, rakas, tärkeä. Työpaja on ensimmäinen laatuaan koko Suomessa. Oulussa, Tuomiokirkkoseurakunnassa toteutettiin myös työpaja syksyn aikana.

Siunauksen signaalit ja työyhteisöjen hengellisyyden tukeminen oli teemana ajankohtaispäivässä Kokkolassa 13.3. Päivään osallistui iso joukko innokkaita opiskelijoita ja Kokkolan seurakunnan työntekijöitä ja vapaaehtoisia, yhteensä osallistujia oli 45. Ajankohtaispäivää tarjottiin myös muualle, mutta peruttiin vähäisen osallistumisen takia.

Uusista maaseutulinjauksista järjestettiin ajankohtaisikkuna 14.3. Tuomo Törmänen on ollut tekemässä kirkon uusia maaseutulinjauksia ja hän oli ne esittelemässä.

2.2 Kohdennetaan työtä monialaisesti yhdessä seurakuntalaisten kanssa yksinäisyyden, köyhyyden ja osattomuuden vähentämiseksi

Oulun hiippakunnan strategiaa on pidetty esillä yhteisissä tapaamisissa diakoniatyöntekijöiden kanssa, kasvokkain tapahtuneissa ja teams tapaamisissa. Hiippakunnan asiantuntijapäivillä koottiin hyviä käytänteitä, jotka olisivat levitettävissä muihinkin seurakuntiin. Yksinäisyys, köyhyys ja osattomuus ovat koko seurakunnan yhteinen asia, sitä ei voi omia diakonialle. Myös vapaaehtoiset kokevat auttamistyön tärkeäksi ja merkitykselliseksi. Vapaaehtoistyön tiimoilta on ollut useampia valtakunnallisia webinaareja.

Työn priorisointi on entistä tärkeämpää, kun työ lisääntyy ja kohdattujen ihmisten elämäntilanne on entistä haasteellisempi. Hyvinvointialueiden resurssien vähetessä, yhä useampi hakee keskusteluapua ongelmiinsa seurakunnasta. Taloudellisten asioiden lisäksi apua haetaan nyt parisuhdeasioihin ja mielenterveysongelmiin.

2.2 Seurakuntien johtamisen ja henkilöstön tukeminen toimintaympäristön muutoksessa. Seurakuntien paikan löytäminen ja vakiinnuttaminen osana hyvinvointialueita.

Vuoden aikana on aloitettu yksin diakoniatyötekevien teams tapaamiset yhdessä Kuopion hiippakunnan kanssa. Oulun hiippakunnassa 35 ja Kuopiossa 16 seurakunnassa on yksi diakoniaviranhaltija. Kokoontumisia on ollut vuoden aikana neljä ja niitä jatketaan saadun palautteen perusteella. Vertaistuki ja hyvien käytänteiden levittäminen on koettu hyväksi.

Hyvinvointialueiden rakenteet ovat muodostumassa ja nyt seurakuntien edustajia on pyydetty alueellisesti moneen mukaan, mikä on todella hyvä juttu. Seurakunta yhä useammin haluttu yhteistyökumppani.

Diakoniaopiskelijoiden ottamiseen seurakuntaharjoitteluun on rohkaistu puheissa sekä kirjeellä tuomiokapitulista. Opiskelijoiden arvo on huomattu nyt myös yhtenä vastauksena rekrytointihaasteeseen. Yhä useampi opiskelija suorittaa seurakuntaharjoittelua työsuhteessa seurakuntaan. Hyvin hoidettu harjoittelu on paras rekrytointimainos seurakunnalle.

Suntioille ja toimistosihiteereille järjestettiin Surevan kohtaaminen -koulutusta. Sama 3 tunnin koulutuspaketti oli tarjolla kolmena eri päivänä helmikuussa. Osallistujia oli yhteensä 80. Koulutuksen jälkeen järjestettiin kaksi kertaa kaikille halukkaille työnohjauksellinen keskustelutilaisuus, jossa oli osallistujia 6-10 henkilöä.

Tämän koulutuksen innoittamana myös vapaaehtoisille arkunkantajille pyydettiin koulutusta samalla teemalla ja se toteutettiin syyskuussa. Paikalla oli 19 osallistujaa. Kouluttajina olivat sairaalapastori Juha Kyllönen, kappelipappi Soile Tuusa ja hiippakuntasihteeri Mirva Kuikka.

Iiris Valkama ja Hilkka Virkkala, sosionomi-diakoniopiskelijat, Diakonia-ammattikorkeakoulusta, Oulusta tekivät opinnäytetyönään Sinua varten -oppaan kirkon ensi kohtaajille. Opas toteutettu yhteistyössä Oulun hiippakunnan kanssa.

3. Koulutus ja muut tapahtumat

3.1 Diakoniaviihkimys

Piispa Jukka Keskitalo vihi yhdeksän uutta diakoniatyöntekijää diakonian virkaan Oulun tuomiokirkossa 9.5. Vihittävistä kolme oli sairaanhoitaja AMK- diakonissaa ja kuusi sosionomi AMK-diakonia. Viihkimystä edeltänyt Ordinaatiovalmennus toteutettiin kapitulissa 2.–3.5. Kaikilla vihittäville oli joku aiempi ammatillinen koulutus ja/tai työ. Tämä on selvästi havaittava muutos, joka on tapahtunut viime vuosien aikana.

3.2 Sielunhoito

Sielunhoidon erityiskoulutus alkoi yhdessä Lapuan hiippakunnan kanssa, lähijaksot toteutetaan Lankarissa, Seinäjoella. Koulutus jatkui vuosina 2024–2025. Oulun hiippakunnasta osallistujia on kuusi (6).

3.3. Mielenterveyden ensiapukoulutus

MTEA-koulutus toteutettiin Kokkolassa 1.–2.2. osallistujia oli 9.

3.4 Kirkon henkinen huolto

Hiippakunnan tasolla

Kirkon Henkisen huollon (HeHu) hiippakunnallinen koordinaatioryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa teamsissa, 23.2. ja 8.10. Tapaamiset olivat hyödyllisiä ja toivat tietoa, kuinka monenlaisissa eri tilanteissa ja kriiseissä kirkon työntekijöitä tarvitaan. Huoli kirkon kriisityöntekijöiden sijoittumisesta hyvinvointialueiden sosiaali- ja kriisi ryhmiin nousi esille useammassa puheenvuorossa edelleen. Hyvinvointialueiden kriisityö hakee edelleen uutta toimintakulttuuria ja nyt on oikea hetki olla mukana neuvotteluissa. Yhteistyösopimukset saatiin solmittua Soiteen ja Pohteen kanssa.

Henkisen huollon ja varautumisen merkeissä käytiin myös vierailulla Luulajan hiippakunnassa kesäkuussa. 15.2 järjestettiin Kokkolassa hiippakunnallinen HeHu koulutus, joka keräsi yli 70 osallistujaa.

Valtakunnallisella tasolla

Myös valtakunnallisesti HeHu toiminta otti uusia askeleita, valtakunnallinen Kirkon henkisen huollon toimintaohjeet seurakunnille päivitettiin. Suurin muutos entiseen tapahtui kolmessa asiassa: yhtenäiset yhteistyörakenteet, yhteistyön käytänteet ja yhteistyön käsitteet. Valtakunnallinen verkkokoulutus 4.11 kokosi yli 70 osallistujaa.

3.5 Diakoniajohtajien tukeminen ja kultaiset pro diakonian ansiomerkit

Hiippakunnallisia johtavien diakoniatyöntekijöiden kokouksia jatkettiin teams-kokouksina koko vuoden kerran kuussa, kuukauden toisen perjantain aamuna. Marraskuun tapaaminen pidettiin hybriditapaamisena.

Valtakunnalliset johtavien diakoniatyöntekijöiden päivät pidettiin Kuopiossa 18.–19.3. Oulun hiippakunta oli hakenut kolmea kultaista pro diakonia-ansiomitalia. Nämä luovutettiin johtavien päivillä diakoniajohtaja Camilla Honkalalle ja lehtori Kirsi Laukkoselle. Diakoniajohtaja Markku Kukkonen ansiomitali luovutettiin hänelle sunnuntaina 27.10 Rovaniemellä.

3.6 Yhteisvastuu

Yhteisvastuun esimiespiispana toimi Oulun hiippakunnan piispa 2023, ja piispan julkistaman kisan voittajan julkistaminen siirtyi vuoden 2024 alkuun. Kilpailussa palkittiin suhteellisesti eniten keräystuottoaan vuonna 2023 kasvattanut seurakunta edelliseen keräysvuoteen verrattuna. Utsjoen seurakunnan keräystulos vuonna 2023 oli 11 099 euroa. Vuoden 2022 tulos Utsjoella oli 831 euroa, joten nousua keräystuottoon tuli 1236 prosenttia. Utsjoen seurakunnan saavuttama keräystulos on todella merkittävä, sillä se tarkoittaa, että tulos oli nyt 13,4 euroa jokaista seurakunnan jäsentä kohti. Palkinnoksi Utsjoen seurakunta saa 3000 euroa käytettäväksi seurakunnan diakoniatyöhön.

Kilpailun kärjessä oli muitakin kovasti keräystulosta kasvattaneita seurakuntia. Toiseksi tuli Inarin seurakunta, joka nosti keräystulostansa 911 prosenttia 7837 euroon. Kolmanneksi tullut Haapaveden seurakunta kasvatti keräystulostaan 394 prosenttia 11 006 euroon. Myös Lumijoen, Toholammin ja Simon seurakunnissa päästiin yli 300 prosentin kasvulukemiin keräystuotoissa.

Yhteisvastuun alueelliset starttipäivät jäivät 2024 kokonaan pois ja yhteinen YV verkkostartti järjestettiin 29.10. Tarjosimme hiippakuntamme alueelle myös alueellista koulutusta, mutta sille ei nyt nähty tarvetta. Palaute ja yhteistyöpalaveri pidettiin Kirkkopalveluiden kanssa 14.11 ja siinä todettiin, että palaute uudesta, kevyemmästä tavasta kouluttaa, oli lähes poikkeuksetta positiivinen. Parhain palaute tuli paikallisista katsomoista, jossa oli kokoonnuttu yhteen katsomaan verkkokoulutusta ja sen jälkeen jatkettiin paikallisesti yhdessä syömällä ja keskustelemalla. Kirkkopalvelun työntekijät ovat vaihtuneet ja olisi tärkeätä, että he verkostoituisivat seurakuntiin myös kasvokkain tapaamisissa. Näitä mahdollisuuksia on monia, nyt esille nousivat tulevat Diakonian ja kasvatuksen päivät Tampereella ja mm Hiippakuntapäivät Oulussa. Myös rovastikunnalliset ja hiippakunnalliset kokoontumiset ovat paikkoja tavata diakoniatyöntekijöitä.

3.7 Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä --Orientoitumiskoulutus 16.-18.9.2024 Oulussa

Uusien työntekijöiden moniammatillinen orientoitumiskoulutus kokosi Ouluun 8 nuorisotyönohjaajaa, 6 diakoniatyöntekijää ja 2 perhetyöntekijää. Lisäksi orientoitumiskoulutuksessa oli mukana 6 viime keväänä vihittyä pappia, jotka osallistuivat koulutuksen keskimmäiseen päivään ja aloittavat muiden kanssa digitaaliset, moniammatilliset mentorointi ryhmät.

3.8. D-liiketapaaminen Oulussa 31.10-1.11. Järjestäjinä ja sisällön päävastuun kantajina Odl ja kirkkohallitus, Oulun kapituli ja Oulun seurakuntayhtymä olivat mukana järjestelytehtävissä. D-päivillä mukana 30 osallistujaa paikan päällä ja lisäksi 15-20 osallistui teamsin välityksellä. Teema diakoniatyön vaikuttavuudesta ja uusista mittareista innosti mukaan.

3.10 Työnohjaus ja -konsultointi

Kirkon työnohjaajien verkostopäiviä vietettiin Hyvinkäällä 6.-8.5. Oulun hiippakunnasta oli harmittavan vähän osallistujia päässyt paikalle. Tämä viestii siitä, että myös lyhyitä, hiippakunnallisia tapaamisia tarvitaan.

Työnohjauskoulutukseen hakeudutaan aktiivisesti ja Oulun hiippakunnastakin hakijoita oli useampia kuin voitiin ottaa. Työnohjaus kysytään paljon, erityisesti yksilötyönohjaus. Teamsin kautta ohjaaminen on helpottanut työnohjaukseen hakeutumista ja ohjaajien hakemista laajemmalla alueella.

4. Tiedotus ja yhteistoiminta

Hiippakuntas sihteeri pitää yhteyttä työntekijöihin ja vastuunkantajiin sähköpostitse, puhelimitse, teams -verkkoalustalla ja pyynnöstä vierailemalla rovastikuntien diakoniatyöntekijöiden kokoontumisissa. Toiminnasta ja erityisesti koulutuksista ja neuvottelupäivistä tiedotetaan hiippakunnan nettisivuilla, Uutiskirje Ofelaksessa ja somessa.

Toimintavuonna toteutettiin monia erilaisia teams-neuvotteluja diakoniatyöntekijöiden työn tukemiseksi. Samoin muita verkostoja perustettiin, koska teams-alustalla toimiminen on helppoa ja nopeaa. Etäneuvotteluja käytiin säännöllisesti Kirkkohallituksen diakonia ja sielunhoidon yksikön, KDS:n, ja muiden hiippakuntien diakoniasta vastaavien hiippakuntasihteereiden kanssa. Yksi verkostoista on Taloudellisen avustamisen verkosto, jossa mietitään monialaisesti erityisesti köyhien lapsiperheiden auttamista. Esr- ruokahanke mahdollisti seurakuntien 40 € ruokalahjakorttien jaon ja helpotti näin

huomattavasti vähävaraisten taloudellista avustamista. Ruokahanketta hallinnoi Kirkkopalvelut ja ruokavirasto.

Eri teemojen ympärille pystyttiin järjestämään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa webinaareja, niitä järjestettiin mm. tietoturvan, vanhustyön ja taloudellisen auttamisen teemoista. Webinaarit olivat suurimmaksi osaksi valtakunnallisia, niistä tiedottaminen koettiin hiippakunnassa tärkeäksi. Esille nousseisiin koulutustarpeisiin pystyttiin vastaamaan nopealla aikataululla ja mahdollistaa hyvien käytäntöjen jakaminen. Koulutusten ja neuvottelupäivien etäosallistuminen on tullut jäädäkseen ja välineitä hybridi toteutukseen kehitetään jatkuvasti.

Hiippakuntasihtööri toimii edelleen Kirkkohallituksen diakoniakoulutuksen seurantaryhmän puheenjohtajana. Myös tämä ryhmä on kokoontunut toimintakauden aikana pääsääntöisesti verkossa.

Myös jäsenyys Kirkon tutkimuksen ja koulutuksen neuvottelukunnassa on jatkunut 2024 syksyyn. Diakoniatyöntekijöiden liiton hallituksessa hiippakuntasihtööri on varajäsenenä ja osallistuu kokouksiin varsinaisen jäsenen ollessa estynyt.

5. Talous

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ toimi sille asetetun määrärahan puitteissa.

Oulussa 13.1.2025

Camilla Honkala
puheenjohtaja

Mirva Kuikka
hiippakuntasihtööri

OULUN HIIPPAKUNNAN TUOMIOKAPITULI

**Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan
TOIMINTAKERTOUS VUODELTA 2024****Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan tehtävä, tavoitteet ja kokoonpano**

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on tukea seurakuntien työtä ja edistää hiippakunnallista toimintaa tehtäväalueellaan. Neuvottelukunta toimii tuomiokapitulin nimeämänä asiantuntijaelimenä ja sen tehtävänä on tukea tuomiokapitulin viranhaltijoiden työtä.

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on

- tukea ja ohjata hiippakunnan seurakuntien viranhaltijoita jumalanpalveluselämän, kirkkomusiikin ja seurakunnallisen musiikkikasvatuksen kysymyksissä
- seurata kirkon jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin sekä yleisen musiikkikulttuurin kehitystä
- edistää jumalanpalveluselämää, kirkkomusiikkia ja seurakunnallista musiikkikasvatusta hiippakunnan piispan, tuomiokapitulin sekä hiippakuntavaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti
- järjestää työalansa koulutus- ja neuvottelupäiviä

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan jäsenet vuonna 2024:

- Lääninrovasti **Kari Tirola**, Haapajärven seurakunta, puheenjohtaja
- Tuomiorovasti **Satu Saarinen**, Oulun tuomiokirkkoseurakunta
- Pastori **Teija Kähkönen**, Tuiran seurakunta
- kanttori **Päivi Aho**, Sievin seurakunta
- kanttori **Lauri-Kalle Kallunki**, Oulun tuomiokirkkoseurakunta
- Intendentti **Maija Kuusisto**, Oulun kaupunki
- Musiikinopettaja **Maria Viitasaari**, Oulun kaupunki

- Lisäksi hiippakuntadekaanilla ja jumalanpalveluselämästä vastaavalla hiippakuntasihteerillä on läsnäolo- ja puheoikeus. Hiippakuntasihteerin Raimo Paaso toimii neuvottelukunnan asioiden esittelijänä ja sihteerinä.
- Toimintakertomuksen on laatineet Kari Tirola ja Juha Rauhala

Koulutukset ja tapahtumat 2024:

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön toiminnan keskiössä olivat Jaetut eväät lounastauko -jumalanpalvelusseminaari Haapajärvellä ja Oulu Sinfonian ja Oulun musiikkijuhlien kanssa toteutettu J.S. Bachin Matteus-passio.

Jaetut eväät toteutettiin yhteistyössä Kalajoen rovastikunnan ja Haapajärven seurakunnan kanssa.

Seminaariin osallistui arviolta 300 henkilöä sekä seurakuntien työntekijöitä että seurakuntalaisia.

Piispa Eero Huovinen, Växjön piispa Fredrik Modèus, Professori Leonardo Gialloreti Sant'Egidion yhteisöstä Roomasta, tuomiorovasti Satu Saarinen sekä TT Juhani Holma pitivät seminaarin puheenvuorot ja musiikista vastasivat Haapajärven kanttori Katri Syrjäniemi, kanttori Lauri-Kalle Kallunki Oulusta, hiippakuntasihteerin Raimo Paaso sekä Outi Uusimäki. Päivien isäntänä toimi Haapajärven kirkkoherra Kari Tirola. Messussa saarnasi piispa Jukka Keskitalo.

Oulun hiippakunta toteutti yhteistyössä Oulun Sinfonian ja Oulun Musiikkijuhlat kanssa J.S.Bachin Matteus-passion Oulussa ja Luulajassa.

Perusteellisen harkinnan jälkeen Oulun hiippakunnan Oratoriokuoro (OHO) toiminta päätettiin lakkauttaa syyskuussa.

Kuoro on rikastuttanut koko hiippakunnan musiikkielämää. Hiippakunta on kiitollinen siitä, että kuorolaiset ovat antaneet vuosien ajan oman panoksensa hiippakunnan musiikkielämän hyväksi

Talous –Toimintamääräraha jumalanpalvelus ja musiikkityön sekä OHO-kuoron toimintaan oli 21900 euroa. Vuonna 2024 tulos oli 29029 euroa.

Arviointia – Jaetut eväät lounastauko -jumalanpalvelusseminaari Haapajärvellä koettiin onnistuneeksi tapahtumaksi. Oulu Sinfonian ja Oulun musiikkijuhlien kanssa toteutettiin J.S. Bachin Matteus-passio.

LIITE 4

Kasvatuksen toiminta- ja talouskertomus 2024**Tavoite**

Hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää kasvatustyötä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella.

Neuvottelukunta

Kasvatustoiminnan neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2021–31.12.2024. Neuvottelukunnan jäseninä ovat

Lapsityönohjaaja	Mari Pohjanen, Rovaniemi, puheenjohtaja
Johtaja	Veijo Kosola, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, varapuheenjohtaja
Hiippakuntavaltuuston edust.	Suvi Helanen, arviointivastaava, Pohde, Oulu
Koulutuspäällikkö	Hanna Ruuttunen, Suomen Diakoniaopisto, Oulu
Nuorisotyönohjaaja	Arto Pisilä, Kempele
Luottamushenkilö	Liisa Lahti, Oulu
Lastenohjaaja	Grace Pitkänen, Oulu
Kirkkoherra	Mirva Ahola, pappisasessori, Pyhäjärvi

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii lapsityönohjaaja Mari Pohjanen ja varapuheenjohtajana johtaja Veijo Kosola. Tuomiokapitulin hiippakuntavaltuuston edustajana läsnäolo- ja puheoikeudella on Suvi Helanen ja kollegion edustajana pappisasessori Mirva Ahola. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteeri Saija Kronqvist. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n

mukaisesti hiippakuntadekaani Juha Rauhalalla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Neuvottelukunta kokoontui yhteensä 3 kertaa toimintavuoden aikana:

8.2. diakonian neuvottelukunnan kanssa Hyvinvointialueyhteistyöpäivä ja kasvatuksen oma kokous,

15.4.toimintasuunnitelma 2025,

28.10. kauden 2021–2024 päätöskokous, johon kutsuttiin rovastien kasvatuksen rovestikuntavastaavat.

2. Kasvatustoiminta

2.1. Toimintakertomus

1. Rekrytointi

*TTS2024: Rekrytoinnin tueksi tarjotaan **oppilaitosten ja työelämän vuoropuhelun mahdollistavaa työelämäfoorumia** sekä osallistutaan oppilaitosten omiin työelämätaphtumiin. Työnkuviin ja tehtävänimikkeisiin liittyvää osaamista jaetaan seurakunnille yhteistyössä Kirkkohallituksen asiantuntijoiden ja hiippakunnan lakimiesasessorin kanssa. Tässä huomioidaan erityisesti pienten seurakuntien laaja-alaiset kasvatuksen tehtävät.*

Rekrytointiteot

Varhaiskasvatuksen koulutuksen seurantaryhmä haastoi jäseniään rekrytointitekoihin 2024:

-Kasvatuksen itu -webinaari TET tähtituotteeksi, vs. hiippakuntapastori Seija Helomaa.

-TET-jaksot kapitulissa.

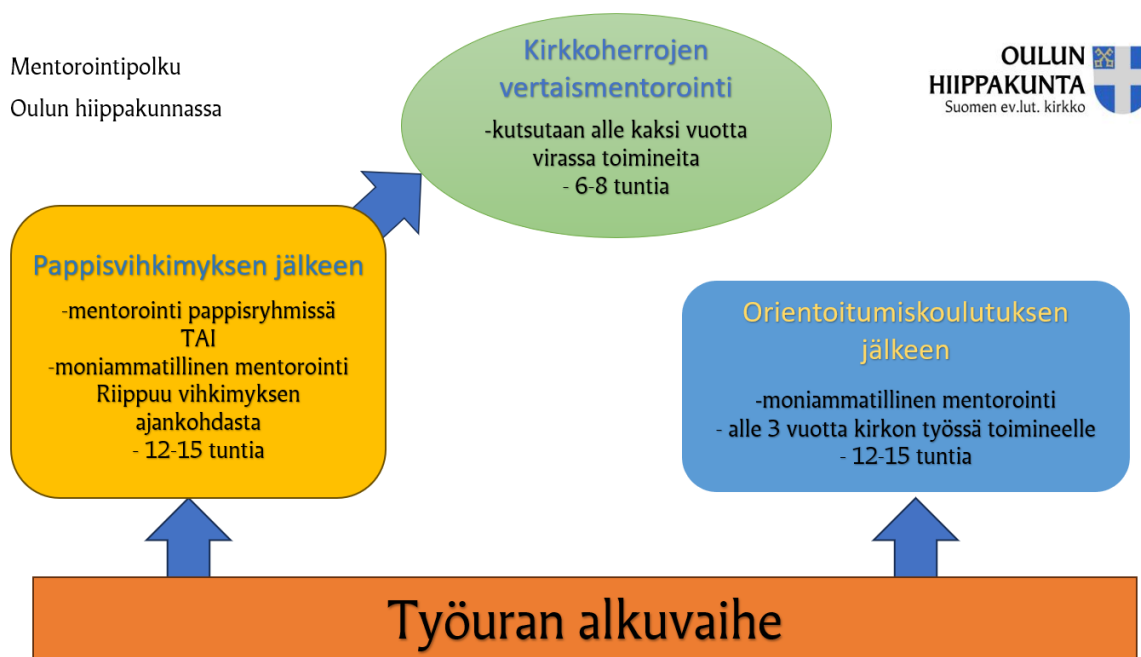
Oppilaitosyhteistyö kasvatuksen alan oppilaitosten kanssa Oulun hiippakunnassa. Rekrytoinnin tuki: osallistuminen kouluttavien oppilaitosten työelämätaphtumiin ja kouluttavien oppilaitosten ja työelämän vuoropuhelu.

- Centria työelämätaphtuma 17.1. Näytteilleasettajat ja opiskelijat olivat tyytyväisiä taphtumaan. Taphtumassa vieraili arviolta noin 150 opiskelija ja 20 näytteilleasettajaa.
- Duunittamo SDO 25.1., mukana Kiimingin ja Tuiran seurakunnat. 11 näytteilleasettajaa.
- Tuuppaa itsesi työelämään 18.9. DIAK, SDO, OAMK, OSAO, Oulun yliopisto, PSK aikuiskoulutus näytteilleasettajia 38. Osallistujia (opiskelijoita ja oppilaitosten henkilökuntaa) oli noin 160.

- Valtakunnalliset opinto-ohjaajien päivät Rovaniemellä 9.2.24, kirkkohallituksen rekrytointimateriaalin esittely mm. kirkon ammattien mobiilipeli. 500 osallistujaa, 75 näytteilleasettajaa.

-Oppilaitosten kutsuminen mukaan Valtakunnallisten varhaiskasvatuksen neuvottelupäivien messuosastolle Ouluun 19.9.: KKR, SDO, Oulun seurakunnat.

Digimentorointi

TTS2024: Pienten seurakuntien kasvatuksen työntekijöiden tuki laaja-alaisten tehtävien tuki mm. digimentorointi ja orientoitumiskoulutus vuosittain.

Mentorointi sijoittuu usein työuran alkuvaiheeseen 1) pappisvihkimyksen tai 2) moniammatilliset mentorointiryhmät orientoitumiskoulutuksen jälkeen tai 3) kirkkoherranvirassa aloittaneille vakituisille ja sijaisuutta tekeville kirkkoherroille. Kirkon rekrytoinneissa uudet työntekijät eivät välttämättä ole nuoria työntekijöitä vaan usein alanvaihtajia ja ammatillisesti kokeneita ihmisiä. Vuonna 2025 papit aloittavat mentoroinnin heti ordinaatiokoulutuksen jälkeen. Mentorointikouluttajaksi löydettiin mentoroinnin väitöskirjatutkija Pia Eriksson Lapin yliopistosta.

- 1) Pappisvihkimys toteutuu Oulun hiippakunnassa kaksi tai kolme kertaa vuodessa. Sen jälkeen alkaa joko pappisryhmissä mentorointi tai moniammatillinen mentorointi riippuen vihkimyksen ajankohdasta. Mentorointi toteutetaan 6 kk sisällä pappisvihkimyksestä, joten toteutus riippuu vihkimyksen ajankohdasta. Mentoroinnin aloitti 7 pappia.
- 2) Moniammatilliset mentorointiryhmät: orientoitumiskoulutus on suunnattu alle 3 vuotta kirkon työssä toimineille ammattilaisille. Oulun hiippakunnassa mentorointi on moniammatillista ja tapahtuu sähköisellä alustalla etäkokouksina ja väliajantehtävinä. Mentorointisuhde perustuu avoimuuteen, molemminpuoliseen luottamukseen ja tasa-arvoisuuteen. Mentorointi antaa hyvän alun työuralle ja mahdollisuuden käsitellä siihen sisältyviä kysymyksiä kannustavassa ilmapiirissä. Moniammatillisen mentoroinnin aloitti 16 osallistujaa.
- 3) Kirkkoherrojen vertaismentorointi
Kirkkoherramentorointia pilotoitiin keväällä 2024. Kirkkoherrojen vertaismentoroinnin aloitti 18 osallistujaa. Hiippakunnan uusille kirkkoherroille julkaistiin opas ja rakennettiin vertaismentorointimalli. Prosessin kesto kevään aikana on yhteensä noin 6- 8 h, noin 1,5 kerrallaan, noin 3-4 kk aikana. Tapaamisista ensimmäinen mahdollisuuksien mukaan kasvokkain, ryhmätapahtumat verkon yli Teamsissa. Ryhmiin kutsutaan alle 2 vuotta kirkkoherranvirassa toimineita. Ryhmiä ohjaavat kokeneemmat kirkkoherrat vertaismentorointimallilla.

Mentoroinnissa arvokasta mentoreiden kokemuksen mukaan on:

Kaksisuuntaisuus.

Kokemuksen arvostaminen.

Kollegiaalisuus.

Jakaminen.

Johtamisen peilaaminen.

Työni tähtihetki piirtyy esiin.

Hiippakuntayhteys.

Tuki.

Aikaa, kunnioitusta ja huomioita mentoroitavalle.

Opiskelijoiden tuki

Hiippakunta järjesti Oulun hiippakunnan alueella kirkon tehtäviin kouluttavien oppilaitosten palautepalaverin. Päätettiin järjestää KITOS-kirkon työhön opiskelevien seminaari kaksipäiväisenä 8.-9.10.2025.

Vuoden 2024 KITOS -seminaari suunniteltiin yhdessä Centria ja DIAK:n opiskelijoiden kanssa.

Nuorten vaikuttajaryhmien tuki

-nuorten vaikuttajaryhmätoiminnan ja nuorten luottamushenkilöiden tuki.

Uuden kirkkolain astuessa voimaan nuorten vaikuttajaryhmien tuki vaatii rovastikunnallista panostusta. Vuonna 2025 kerätään hiippakunnallinen kolehti. Lisäksi tuetaan nuorten luottamushenkilöiden verkostoa.

- kts alla Tornion nuorten vaikuttajaryhmien tapaaminen, 60 osallistujaa 8 seurakunnasta. Tapahtumassa kerättiin aineistoa opinnäytetyötä (YAMK) varten nuorten kokemuksista vaikuttajaryhmätoiminnasta. Opinnäytetyöntekijä on Ylivieskan nuorisotyönohjaaja Sanna Vähäkangas.
- NAVI edustajan kutsuminen seurakuntaan tarjottiin mahdollisuutta seurakunnille.
- Tulevaisuusseminaarin markkinoiminen **ja virtuaaliset kisakatsomot seurakunnissa.**

Piispantarkastukset

Kolarin piispantarkastus, lin seurantakäynti, Pyhäjärven ennakkokäynti ja piispantarkastus.

Hiippakuntasihteeri osallistui konsulttien jatkokoulutukseen Kirkon koulutuskeskuksessa ja Art of Hosting -dialogikoulutukseen. Sovittelijoiden Olohuone -webinaarisarja tarjosi tietoisuutta sovitteluosaamisen kehittämiseen.

2. Verkostotapaamiset

TTS2024: *Tilannehuoneet, joissa tehdään nykytila-analyysia mm. rovastikuntatapaamiset, dialogit ammattikunnittain, johtamisen tuki (Horisontti-tapahtuma).*

-Lasten ja nuorten keskuksen alueryhmän kuulemiset nykytilan analyysin tukena.

-hyvien käytäntöjen jakaminen mm. viestinnän kautta.

Koulutus 2024

Vuoden 2024 johtavaksi teemaksi nousi leirityön hyvinvointijohtaminen. Teeman käsittelyyn rakennettiin leirihenkilöstölle suunnattu sähköinen kokemuskartoitus (lasten-, varhaiskasvatuksen-, ja nuorisotyönohjaajat, papit, kanttorit, diakoniatyöntekijät, lähetysseurien sekä leirityön tukipalveluiden työntekijät) ja kirkon sähköiselle oppimisalustalle (peda.net) tiimeille suunnattu työskentelypohja.

Turvallinen leirityö

Oulun hiippakunta järjesti yhdessä Oulun ev. lut. seurakuntien kanssa Turvallinen leirityö -koulutuksen (82 osallistujaa). Koulutus tallennettiin Oulun hiippakunnan YouTube -kanavalle: Mitä on turvallinen leirityö (58 katselukertaa Sanna Nissinen ja Elisa Heikkinen), Turvallinen seurakunta -ohjeistus ja tietoa leiriä varten (66 katselukertaa Saija Kronqvist) Lapset puheeksi -toimintaperiaatteet (26 katselukertaa Anja Saukkomaa ja Kari Rekilä). Turvallinen leirityö webinaari Tuusulan rovastikuntaan kokosi 25 osallistujaa. Sen teemoista nousi vahvasti esiin tarve tukea työntekijöiden työhyvinvointia leirityöolosuhteissa. Teemaa esiteltiin johtavien nuorisotyöntekijöiden työkokouksessa 29.10.

Valtakunnalliset neuvottelupäivät mahdollistivat ammattikuntadialogit

Vuoden aikana järjestettiin sekä varhaiskasvatuksen valtakunnalliset 19.–20.9. (264 osallistujaa, pääjärjestäjänä STEP-koulutus, yhteistyökumppaneina Kirkkohallitus, Kirkon lastenohjaajat, Oulun hiippakunta ja Oulun ev. lut. seurakunnat) että johtavien nuorisotyönohjaajien valtakunnallinen ETKOT ja työkokous 28.–29.10.Oulussa (41 osallistujaa pääjärjestäjänä DIAK, yhteistyökumppaneina Kasvatuksen ja Nuorisotyön Asiantuntijat, KNT, Suomen Lähetysseura, Centria ja Lasten ja Nuorten keskus). Etkojen yhteydessä kasvatuksen neuvottelukunta kuuli rovastikuntien edustajia ja Lasten ja Nuorten keskuksen aluetyön koordinaattoria. Tapaamisessa tunnistettiin kasvatusta koskevia ilmiöitä tulevan kauden 2025–2028 strategiatyön pohjaksi. Nämä toimivat ammattikuntadialogin paikkoina.

Rovastikuntatapaamiset

Rovastikuntatapaamisia järjestettiin Sodankylässä 20.-21.2.24 (15 osallistujaa).

Kokkolassa 12.9. (11 osallistujaa).

Lasten ja Nuorten keskuksen kanssa tehty yhteistyö

Kasvatuksen itu -webinaarit

LNK ja Oulun hiippakunta aloittivat Kasvatuksen itu -webinaarit 2024:

16.1. Nuorten vaikuttajaryhmät Sanna Vähäkangas ja Tuomas Tyynelä, 8 osall.

16.2. Seurakuntien yhteistyö, Ville Orjala ja Mika Lustig, Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä, Rovastikunnan ohjaajapäivät, Heidi Namuhuya, Kemi-Tornion rovastikunta, 6 osall.

12.3. Seurakunta-TET, hiippakuntapastori Seija Helomaa, 9 osall.

16.4. Alueellinen katsomusdialogiverkosto, Elina Rask-Litendahl, Rovaniemen seurakunta, Saija Kronqvist, Oulun hiippakunta, 9 osall.

14.5. Rippikoulupolku Raahessa, Lamin Virnes, Sateenkaaritietoinen nuorisotyö, Tuomas Tyynelä, Oulunsalo, 3 osall.

Kasvatuksen brunssi teemana Rauhantaidot kasvatuksessa

Kuusamossa 30.10., 19 osallistujaa.

Ylivieskassa 31.10. kasvatuksen brunssi, 15 osallistujaa.

Järjestäjinä Suomen Lähetysseura, LNK ja Oulun hiippakunta.

Ohjaajapäivä Kokkolassa 27.1.24, pääjärjestäjä LNK.

Lasten ja nuorten keskuksen alueryhmän kuulemiset nykytilan analyysin tukena.

Oulun hiippakunnasta rekrytoitiin 9 aluekehittäjäryhmäläistä, jotka edustavat laaja-alaisesti kaikkia rovastikuntia. Lisäksi hiippakuntasihteeri saa kutsun kokouksiin. Hiippakunta tuki viestinnällisesti LNK:n aluekehittäjäryhmän syntymistä alueelle. Rekrytoinnissa onnistuttiin, niin että kaikkien 8 rovastikunnan edustus on ryhmässä mukana ja mukana on myös kaikki kasvatuksen suuret ammattiryhmät lastenohjaajat, nuorisotyönohjaajat ja papit.

Muut koulutukset

Tunnustuksen pastoraali PT 4 (23 osallistujaa). Palaute kerättiin. Oppimisalustana toimii Peda.net, jonka aktiivisempaa käyttöä toivottiin.

Hiljaisuuden jooga -koulutus

14.-15.2. , 24.-25.4. ja 4.-5.9. Pääjärjestäjä Hiljaisuuden Ystävät ry. 8 osallistujaa.

Koulutusideat

Non violent resistance -vanhempain vertaisryhmäkoulutusta tarjottiin seurakunnille, mutta eri toimijatahot totesivat, ettei seurakuntien toiminta tavoita niin laajasti vanhempia, että saataisiin vertaisryhmiä kasaan. Tarjottiin Oulussa toimivalle Vanhempain Akatemialle, joka lähti pohtimaan asiaa.

Seppotoiminta eli partiotoiminnan tuki

Seppomestarena toimivat Sanna Parkkinen, Oulu, Antti Pehkonen, Rovaniemi, Minna Virtanen, Tyrnävä, Jani Koivusalo, Kokkola(uusi sopimus yhdessä Porvoon hiippakunnan kanssa 2024->) sekä seppomestariverkostossa sepot Sirja Oinas, Ranua, Antti Ristkari, Kempele, Minna Virtanen, Haapajärvi ja Heidi Namuhuya, Tornio (uusi sopimus 2024->, seppomestarikoulutus 2025 hiippakunnan kustantamana). Lapin partiopiiriä tavattiin neuvottelussa 20.2. Rovaniemellä sekä etänä 18.3. piirin puheenjohtajan tapaaminen, jossa käytiin läpi piirin sääntöuudistusta. Lapin partiopiirin säännöissä alueen lippukunnat olivat nostaneet sääntöihin taustayhteisösopimusten solmimisen tunnustuksellisten uskontokuntien kanssa ja siten tunnustuskunnan mukaisen uskontokasvatuksen.

Seppotulet järjestettiin 21.3. Yhteistyökumppaneina olivat Lapuan hiippakunta, Kirkkohallitus ja Suomen partiolaiset. Piispa Jukka Keskitalo otti vastaan Betlehemin rauhantulen ja tulta viedään muille paikkakunnille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ?

3. Ulkopuolisuuden ehkäiseminen

TTS2024: Hiippakunnan strategian toteuttaminen eri menetelmin:

1. Hanketyö

2. Walk in/talk-työnohjaus.

Walk in terapian juurruttaminen

Oulun ev. lut. seurakunnat saivat Lähitapiolalta 10 000€ Walk in -toiminnan laajentamiseen Pohjois-Pohjanmaan kuntiin. Järjestettiin yhteistyössä info seurakunnille. Tämän hankerahoituksen puitteissa järjestettiin Walk in terapia -työpajat Torniossa 28.5.24 (9 osallistujaa), Ylivieskassa 27.8.24 ja Kuusamossa (19 osallistujaa).

Walk in terapia -ESR hanke

Lasten ja Nuorten keskus sai ESR-rahoituksen Walk in terapia -toimintamallin juurruttamiseksi valtakunnalliseksi toiminnaksi. Alueen seurakuntien työntekijöitä kannustettiin osallistumaan lyhytterapiakoulutukseen, johon saattoi myös hakea avustusta LNK:lta tai Oulun seurakuntien hankerahoituksesta. Walk in terapia on nuorille suunnattua, maksutonta ja anonyymia mielenterveysapua. Palvelun toimintaperiaatteena on, että nuori voi vain saapua päivystyspisteelle ja päästä samantien keskustelemaan koulutetun terapeutin kanssa. Walk in terapiaa tarjotaan tällä hetkellä Suomessa lähes 20 paikkakunnalla, 30 toimipisteellä. Myös verkossa on mahdollisuus saada maksutonta, videomuotoista terapiaa Lasten ja nuorten keskuksen ja A-klinikkasäätiön Nuortenlinkin yhteistyönä. Toimintaa koordinoi valtakunnallisesti Lasten ja nuorten keskus.

Walk in terapian -työnohjaus ei käynnistynyt hiippakunnallisena toimintana.

2.3.

Hanketoiminta

Kirkon kasvatuksen päivillä 10.1.24 Jyväskylässä ja valtakunnallisilla varhaiskasvatuksen neuvottelupäivillä 20.9.24 Oulussa esiteltiin Dialogitaitajien alueellisen kehittämishankkeen tuloksia.

Hankkeen tuloksina syntyi yhteistyön askeleet:

- Pohdimme yhteisössämme, miksi haluamme osallistua katsomusdialogiin.
- Selvitämme, keitä voisimme kutsua omalta alueeltamme mukaan yhteistyöhön.
- Tutustumme ja suunnittelemme toimintaa dialogisesti ja yhdessä.
- Luomme yhteistyötä tukevat rakenteet.

Kirkon innovaatorahoitus Dialogitaitajien alueelliseen kehittämishankkeeseen 2024 Rovaniemellä mahdollisti vahvan liittymisen Suomessa vietettyyn Uskonnonvapauden 100 vuotisjuhlaan.

Kirkkohallituksen virastokollegio myönsi 20 000 € kirkon kokeilutoiminnan rahoitusta alueellisen katsomusdialogimallin rakentamiseen Rovaniemellä vuoden 2024 loppuun asti. Päähakijana oli Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry. Kokeilun yhteistyökumppaneina ovat Rovaniemen kaupunki ja seurakunta, STEP-koulutus ja Oulun hiippakunta. Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry:n kokeilussa päämääränä on katsomusopetuksen kehittäminen ja katsomustietoinen dialogi.

Hankkeen keskeisenä sisältönä on ollut käynnistää Rovaniemellä paikallinen katsomuksiin liittyvä yhteistyö. Katsomusdialogitaidot lisäävät lasten ja nuorten ymmärrystä maailmasta sekä ohjaavat keskustelemaan uskonnoista ja katsomuksista arvostavasti ja rakentavasti kasvatuksen arjessa. Katsomusyhteisöt kuten seurakunnat toimivat alueensa dialogitaitoja edistävänä tahona. Rovaniemen esimerkki kannustaa yhteistyöhön: vahvistamaan jo olemassa olevia verkostoja ja luomaan uusia. Kaiken keskiössä on arkinen katsomusdialogi ja sujuva yhteistyö alueen eri toimijoiden välillä, jota tukee kaupungin verkostokoordinointi.

Mallin juurruttaminen jatkuu Rovaniemen kaupungin Roi-Reimari-kieli-, kulttuuri ja katsomusverkostossa. Lisäksi Fokus ry jatkaa monikatsomuksellisen juhlakalenterin kehittämistyötä MoniHelin rahoituksella 2024 Rovaniemen katsomusverkoston kanssa.

Tavoitteena oli monistettava, alueellinen katsomusdialogimalli kasvatuksen kentälle sekä tähän liittyvä yhteistyöverkosto kokeilualueelle. Kehittämishanke tuottaa seurakunnille konkreettisen, monistettavan mallin.

2.4. Leiritoiminta

Kirkkohallituksen viestintää tuettiin kasvatuksen uutiskirjeessä: seurakuntia rohkaistiin lähettämään nuoria osallistujia Kirkon tulevaisuusseminaariin, jossa nuorten vaikuttajaryhmäteemat myös vahvasti esillä. Rohkaistaan hiippakunnan nuoria osallistumaan Kirkon tulevaisuusseminaariin, joka on viikonloppuleiri Etelä-Suomessa. Hiippakunta viesti kirkkohallituksen Rippikoulun kehittäjä- seminaarista, joka pidettiin Turussa 1.-2.11. Lisäksi pidettiin esillä kirkon kasvatuksen yhä monipuolistuvaa TEAMS-kanavatarjontaan (mm. rippikoulu, erityisnuorisotyö, partiotoiminta, perhekeskustoiminta jne).

Hiippakuntaleirin suunnittelusta 2025 otti vastuun Ylivieskan seurakunta/Sanna Vähäkangas ja rovastikunnan seurakuntien suunnittelutiimi. Pääjärjestäjänä toimii Lasten ja Nuorten keskus.

2.5. Opintomatkat

Taize nuorten Euroopan konferenssi, Tallinna

Oulun ev. lut. seurakuntien järjestämä retki, johon haettiin ja saatiin Oulun hiippakuntasäätiön rahoitus 2000€ ja Kirkkohallituksen ystävyyssseurakuntatyön tuki 500€. Piispa Jukka Keskitalo on matkan suojelija. Hiippakunta oli mukana suunnittelupalavereissa, keräsi Taizé-yhteisön pyynnöstä 250 heijastinta osallistujille jaettavaksi ja teki piispan videon.

2.6.

Yhteistoiminta

1. Seurakuntien välinen yhteistyö

Seurakuntia rohkaistiin kutsumaan tapahtumiin myös muiden seurakuntien osallistujia. Keskinäisen yhteyden vahvistamisesta esimerkkeinä:

- Oulun ev. lut. seurakunnat aloite Walk in terapia-toiminnan laajentamiseen Pohjois-Pohjanmaan kuntiin.
- Taizé -matka hiippakunnan seurakunnille, järjestäjänä Oulun ev. lut. seurakunnat.
- Tornion seurakunta järjesti hiippakunnan nuorten vaikuttajaryhmien tapaamisen Torniossa 17.8. Ylivieskan nuorisotyönohjaaja Sanna Vähäkangas aloitti YAMK -opinnäytetyön materiaalin kokoamisen koskien nuorten vaikuttajaryhmiä ja ohjasi tapaamisen. Hiippakunta rahoitti matkaa Kalajoen rovastikunnasta.
- Ylivieskan seurakunta käynnisti Lasten ja nuorten keskuksen järjestämän hiippakuntaleirin 2025 suunnittelun ja kutsui hiippakunnan muita seurakuntia mukaan.

Neuvottelukunta kutsuu koolle työryhmiä tarpeen mukaan. Kasvatuksesta vastaava hiippakuntasihteeri ja neuvottelukunnan jäsenet tai sen nimeämät edustajat osallistuvat hiippakunnan kasvatustoiminnan kannalta mielekkäisiin yhteistoimintakumppanien järjestämiin koulutus- ja neuvottelutilaisuuksiin. Tavoitteena on edistää seurakunnan kasvatustoiminnan kehitysmahdollisuuksia Oulun hiippakunnan alueella.

Neuvottelukunta jatkaa aktiivista koulutus- ja muuta yhteistyötä kirkkohallituksen ja eri kristillisten järjestöjen (Lasten ja nuorten keskus ry, Step-koulutus, Suomen Lähetysseura). Lisäksi yhteistyötä jatketaan edelleen valtion puolelta Pohjois-Suomen, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) ja Centria ammattikorkeakoulun sekä hiippakunnan alueella lastenohjaajia kouluttavien kansanopistojen (Suomen diakoniaopisto, Step-koulutus– ja Kalajoen kristillinen opisto) kanssa. Lisäksi seurataan yhteiskunnallisia muutosprosesseja mm. tulevaisuuden sote-keskushankkeita kolmen maakunnan alueella.

2. Järjestörippikoulut

Hiippakuntasihteeri vastaa yhteyksistä kristillisiin järjestöihin (Suomen Rauhanyhdistysten keskusyhdistys, SRK, Rauhan Sana, LYRS ja Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, SLEY), joilla on voimassa oleva järjestörippikoululupa hiippakunnan alueella. SRK:n, Reisjärven opiston, Reisjärven seurakunnan, Kalajoen rovastikunnan kehitysvammatyön toteutettiin vierailu Reisjärven opiston kehitysvammarippikouluun, mukana Pohjois-Pohjanmaan kehitysvammaistyön pappi Hanna Fährnich.

Hiippakuntasihteeri osallistui LYRSin rippikoulun intensiivijaksolle Kalajoen kristillisellä opistolla ja vieraili LYRSin konfirmaatiossa Pyhäjoella.

Vuoden 2024 loppuun asti rippikoulujen järjestämislupa on voimassa SRK:lla ja SLEY:llä sekä ulkosuomalaisseurakunnista Sveitsin suomalaisella seurakunnalla. Vuoden 2025 alusta Sveitsin suomalainen seurakunta siirtyy Merimieskirkon hallinnoitavaksi. Piispa Jukka Keskitalo on mukana Merimieskirkon hallituksessa. Vuosi-ilmoitukset tulee toimittaa tuomiokapituliin syyskuun loppuun mennessä. LYRS:n lupa umpeutuu vuonna 2025.

Hiippakuntasihteeri on mukana Mannerheimin lastensuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin hallituksessa varapuheenjohtajana. Hiippakuntasihteeri osallistuu varhaiskasvatuksen koulutuksenseurantaryhmään varapuheenjohtajana.

3. Muiden järjestämät verkostotapaamiset

Pohjois-Suomen ympäristökasvatuspäivät, Rokua Oulun ev. lut. seurakuntien leirikeskus 11.-12.9.24 (työryhmässä suunnittelemassa ja uutiskirjeessä)

Kläppi, Lapin nuorisotyöntekijöiden verkostotapaaminen, Ranua 24.-25.9.2024 (uutiskirjeessä).

4. Perhekeskustoiminta hiippakunnan alueella

Hiippakunnassa seurataan hyvinvointialueiden perhekeskusverkostojen järjestäytymistä kolmen maakunnan alueella. Kapituli nimesi hiippakuntasihteerin perhekeskuskehittämisen strategiseen ryhmään Lapin hyvinvointialueelle (Lapha). Perhekeskustoiminnan strateginen ryhmä koostuu kuntien nimeämistä

sote- ja sivistyspalveluiden ammattilaisista, järjestöjen ja hiippakunnan edustajista. Kirkkohallitus järjesti SOTE-yhteys henkilöiden etäkokouksia.

Laphan perhekeskusverkoston vahvistaminen -strategiatyöryhmän tuki

Hiippakuntasihteeri haastatteli seurakuntien työntekijöiden kokemuksista perhekeskustoiminnassa (Itäinen-Tuula Kemppainen, lo, Sodankylä, Pohjoinen Elina Koivuniemi, lo, Kittilä, Kaakkoinen Mari Pohjanen, varh kasv ohj, Rovaniemi, Kemi-Tornio, Marika Rahkonen, vast lo, Tornio ja Heli Tuokkola, perhetyöntekijä, Kemi). Kaikkien LAPHAn alueiden ohjausryhmien edustajien kanssa pidettiin TEAMS neuvottelut, joissa olivat mukana perhekeskuskoordinaattorit kultakin alueelta. Pohjoisella alueella pidettiin myös webinaari, jossa eri seurakuntien edustajat kertoivat yhteistyöstä perhekeskustoiminnassa. Alueellisia etäkokouksia jatketaan 2025. Perhekeskuskehittämisen tarkoituksena on tehostaa monikanavaisten palveluiden hyödyntämistä, luoda uusia toimintamalleja sekä jakaa tietoa valtakunnallisen perhekeskuskehittämisen ja kunnissa tehtävän kehittämistyön etenemisestä.

5. Opinnäytetyön kulukorvaus

Opinnäytetyön kulukorvaus myönnettiin teol. yo. Jenniina Heikkilälle pro gradu -tutkielmaa varten.

3.1. Viestintä

Viestintä kulkee Oulun hiippakunnan Tiennäyttäjä-Ofelas-utiskirjeen kautta, joka tavoittaa kaikki ammattiryhmät. Se ilmestyy kuukausittain istuntopäivinä. Lisäksi Kasvatuksen kentältä-utiskirje lähti 8 kertaa. Sosiaalista mediaa voidaan käyttää tiedotuksen tukena. Tiedotuskanavana toimii hiippakunnan kotisivujen kalenteri, jossa löytyy tapahtumien ohjelmat. Kasvatuksella on myös omat sivustonsa kotisivuilla. Tiedottamista suunnataan tarveharkintaisesti hiippakunnan alueella toimiviin tiedotusvälineisiin. Kehittämistoiminnassa erilaiset teemapohjaiset kirkon sisäiset sähköiset (TEAMS) verkostot ja tietopankit nousevat yhä tärkeämpään rooliin tiedon välittämisessä ja -hakemisessa.

Webinaarien ja niiden viestinnän osalta pyritään tiivistämään kirkon kasvatuksen yhteistyötä, jotta eri toimijoiden ajankohtaiswebinaareista viestittäisiin laajasti. Hiippakunta järjestää harkitusti webinaareja erityisesti yhteistyökumppaneiden kanssa ja strategian pohjalta nousten.

Lisäksi hiippakunta viesti Hyvinvointialueiden perhekeskusten, Aluehallintovirastojen, Kuntaliiton, Opetushallituksen, Suomen Lähetysseuran, STEP-koulutuksen, Centrian, SDO:n, Kalajoen kristillisen opiston, DIAK:n, yliopistojen, MLL:n, ammattiliittojen, Eurooppalaisen kristillisten kirkkojen kasvatuksen verkoston ECCE:n, Suomen ekumeenisen neuvoston, järjestöjen, hiippakunnan työalojen koulutuksista ja tutkimuksesta sekä ajankohtaisista hankkeista.

Uutiskirjeviestinnästä tehtiin analyysi vuoden 2023 tapaan. Leirityön hyvinvointijohtamisen teema lanseerattiin uutiskirjeessä 22.6.24.

Luottamustoimet

Hiippakuntasihteeri on mukana Mannerheimin lastensuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin hallituksessa varapuheenjohtajana.

Työryhmät

Majakka -opinnäytetyöpalkinto (Uskonnon ja katsomuksen tutkimuksen seura, 2021-).

MLL Pohjois-Pohjanmaan piirin varapuheenjohtaja (2020-2024, Pohjois-Suomen hallituksen jäsen 2025-).

Kirkon varhaiskasvatuksen seurantaryhmän varapuheenjohtaja (2022-2024, 2025-).

Laphan perhekeskusverkoston strategiaryhmän jäsen 2024-2025.

5. Talous

Vuoden 2024 Useissa tapahtumissa järjestelyvastuu oli pääjärjestäjällä kuten STEP-koulutuksella, Lasten ja Nuorten keskuksella, Suomen Lähetysseuralla tai Dialogitaitajien alueellisella kehittämishankkeella. Kasvatustyön toimintaa toteutettiin tuomiokapitulin sille osoittaman määrärahan puitteissa 33 911€.

Taloussuunnitelma 2024. Taloustoteutuma 2024 erillisellä liitteellä.

Talous

-Koulutus

Kasvatuksen hiippakunnalliset koulutukset ja ajankohtaiswebinaarit:

koulutuspalkkiot, matkakustannuskorvaukset, täyshoito.

-ohjaajapäivien ruokailumaksu Centrian opiskelijoille (25hlöx15€)375€

-Turvallinen leirityö (ja tentti lisähintaan)* 1600€

-Digimentorointikoulutus 4000€

-asiantuntijapalkkiot: ajankohtaiswebinaarit ja verkostotapaamiset 3000€

-muut koulutuskulut 6036€

Neuvottelukunta ja rovastikuntavastaavat

Neuvottelukunnan kokoukset 1000 €

Rovastikuntatapaamiset 3000€

-Muu toiminta

Työnohjaajien matkakustannukset Walk in/talk 1000€

Kansainvälinen yhteydenpito ja vierailut 500 €

Verkostoyhteistyö 500 €

Työelämätaphtumat 1000€

Nuorten vaikuttajaryhmien tuki 5000€

-Matkakulut

Hiippakuntasihteerin virkamatkojen matkakulut 8000€

-Koulutus- ja muut virkamatkat

-työyhteisökonsultoinnit

-Muut

Työalan kirjallisuus	500 €
Partio	500€
Järjestöriippikoulu	500€
Yhteensä menot	34911€
Osallistumismaksut *koulutuksille:	
Turvallinen leirityö, osallistumismaksu sis ruoat 50€, 20 hlö	-1000€
Yhteensä tulot	-1000€
Summa	33911€

OULUN HIIPPAKUNNAN lähetyksen ja kansainvälisen työn NEUVOTTELUKUNTA

Toimintakertomus 2024

1. Tavoite

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on kirkon uskosta nousevan seurakuntien missionaarisuuden edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. Työalan tavoitteena on hiippakunnan strategian mukaisesti osaltaan tukea seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuultuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkuultuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä.

Toimintavuoden erityisenä painopisteenä oli tukea seurakuntia Ukrainasta tulevien pakolaisten kohtaamisessa. Toisena painopisteenä oli rohkaista seurakuntia jatkamaan yhteyksiä Inkerin kirkon ystävyysseurakuntiin. Kolmantena painopisteenä oli muistuttaa seurakuntia pitkäjänteisestä lähetystyöstä ja kansainvälisestä perustyöstä, joka oli jäänyt helposti Ukrainan tilanteen varjoon.

2. Oulun hiippakunnan lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunta ja kokoukset

Tuomiokapitulin perustaman neuvottelukunnan tehtävänä on ideoida ja tukea hiippakunnallista lähetystä ja kansainvälistä työtä. Toiminnasta vastaa kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri, jonka työtä neuvottelukunta tukee asiantuntijaelimenä.

Neuvottelukunnan nelivuotinen tehtävä alkoi vuoden 2021 alussa ja päättyi vuoden 2024 lopussa. Neuvottelukunnan jäsenet olivat:

- Kirkkoherra *Eija Nivala*, Ylivieska, pj.
- Lähetystyön ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattori *Minna Sorvala*, Kempele
- Lähetyksen ja kansainvälisen työn ohjaaja *Katja Haipus*, Oulujoki
- Johtava diakoniatyöntekijä *Aila Ylinärä*, Tornio
- Kirkkoherra *Niilo Pesonen*, Tuira

- kappalainen *Outi Pohjanen*, Haukipudas
- Hiippakuntavaltuuston pj. *Jukka Paananen*, Kokkola
- Hiippakuntasihteeri *Matti Laurila*, sihteeri
- Hiippakuntadekaani *Juha Rauhala*, läsnäolo- ja puheoikeus

Neuvottelukunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa, joista kaksi oli Teamsissa ja kaksi piispantalolla. Syksyn toinen kokous oli lähetysjärjestöjen ja neuvottelukunnan vuosittaisen neuvottelun yhteydessä.

3. Lähetyksen ja kansainvälisen työn toiminta

Lähetyksen ja kansainvälisen työn koulutuksia ja tapahtumia 2024

- ***Kirkon Ulkomaanavun Ajankohtaispäivä 12.-13.1.24*** Suvelan leirikeskuksessa (15 osallistujaa)
- ***Nuorten aikuisten tapahtuma 17.2.2024*** Oulussa yhdessä Oulun ev.lut. seurakuntien ja lähetysjärjestöjen kanssa (40 osallistujaa)
- ***Tuomiorovastikunnan lähetyškoulutuspäivä to 29.2.2024*** Oulunsalossa (35 osallistujaa)
- ***Lähetyssihteerien ja -teologioiden neuvottelupäivä to 14.3. 2024*** Oulussa (20 osallistujaa)
- ***Suomen Lähetysseuran Ajankohtaispäivä to 18.4.2024*** Kiimingissä (18 osallistujaa)
- ***Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä ti 14.5. 2024*** Oulussa (12 osallistujaa)
- ***Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat 30.8.-1.9.2024*** Oulunsalossa teemalla SIIVILLÄ (enimmillään 450, eri kävijöitä 1000–1200)
- ***Kirkon kansainvälisen työn verkostopäivät 9.-11.10.2024*** Oulussa (90 osallistujaa)
Päivillä teemana oli Haastettu lähimmäisyys, haastettu kansainvälisyys, sisältönä oli lähetystyö, monikulttuurinen työ ja ystävyyssseurakuntatyö.
- ***Lähetyksen rovastikuntavastaavien Teams neuvottelu 12.3. 2024*** (7 osallistujaa)
- ***Lähetysjärjestöjen ja neuvottelukunnan yhteisneuvottelu 3.12.2024*** Oulussa ja teamsissa (18 osallistujaa)

4. Verkkoyhteydenpito ja tiedotus

Toimintavuonna oli ajatus toteuttaa tarvittaessa Hiippakunnan lähetyksen ja kv- työn Teams tapaamisia. Näitä ei kuitenkaan toteutettu, sillä lähetysjärjestöillä on monia striimattuja koulutuksia ja työalalla on keskitytty läsnäolokoulutuksiin ja -neuvotteluihin. Osa niistä on toteutettu hybridinä.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri on tiedottanut lähetystyöstä ja muusta kansainvälisestä työstä infokirjeellään 5 kertaa vuoden 2024 aikana. Toiminnasta on tiedotettu myös hiippakunnan lähetyksen kotisivujen kautta sekä hiippakunnan lähetysjuhlien kotisivujen www.oulunhiippakunnanlahetysjuhlat.fi kautta. Hiippakuntasihteeri on myös lähettänyt toimintavuoden aikana monikulttuurisessa työssä oleville työntekijöille ja vastuunkantajille kolme viestiä.

5. Ukrainan sodan vaikutus toimintaan ja yhteyksiin Inkerin kirkon kanssa

Ukrainan sota vaikuttaa edelleen monella tavalla hiippakunnan, rovastikuntien ja seurakuntien toimintaan. Tuhansia ukrainalaisia pakolaisia on tullut myös hiippakunnan alueelle. Pakolaiset eivät kuitenkaan ole näkyneet seurakuntien toiminnassa odotetulla tavalla.

Sota on vaikuttanut myös yhteyksiin Inkerin kirkon seurakuntiin Venäjällä. Piispat antoivat maaliskuussa 2024 ohjeistuksen, jonka mukaan seurakunnat eivät enää voi välittää taloudellista tukea suoraan Inkerin kirkon seurakunnille. Tähän vaikutti merkittävimmin se, että pankkiyhteydet Suomesta Venäjälle ovat lakanneet toimimasta. Myöskään vierailuja ei ole voitu toteuttaa, vaan yhteydenpito on jäänyt vain viestien vaihtamiseen ja whatsapp-puheluihin. Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri on rohkaissut seurakuntia ukrainalaispakolaisten diakoniseen kohtaamiseen ja Inkeri-yhteyksien jatkamiseen viestien kautta.

7. Muu toiminta

Oulun ja tansanialaisen ystävyshiippakunnan Victoriajärven itäisen hiippakunnan (ELVD) kanssa oli joitakin viestien vaihtoja toimintavuoden aikana. Nyakaton raamattuopiston rehtori pastori Mimii Brown vieraili Suomessa ja Oulussa syyskuun alussa. Syksyllä tuli myös viesti, että ystävyshiippakunnan piispaksi on valittu apulaispiispa Oscar Lema. Piispa Jukka Keskitalon johdolla alettiin suunnitella seurueen matkaa uuden piispan vihkimykseen 19.1.2025.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri on vierailut myös neljässä rovastikunnallisessa lähetystoimikunnan kokouksessa. Hän on tukenut myös henkilökohtaisilla kontakteilla lähetyksen ja monikulttuurisen työn vastuunkantajia heidän työssään.

8. Muita työtehtäviä

Hiippakuntasihteeri on hiippakunnan konsulttina osallistunut useamman seurakunnan työyhteisöjen konsultointeihin piispantarkastusten puitteissa. Lisäksi hän on toiminut työyhteisöyksymysten yhteyshenkilönä hiippakunnassa. Hänen vastuihinsa kuuluu myös useita muita työtehtäviä kuten Johtamisen perusteet -koulutus ja Kirkon usko, tunnustus ja ekumenia -pastoraalikurssin toteuttaminen.

9. Arviointia

Koronan jälkeen toiminta on palannut melko normaaliksi, mutta hybridimahdollisuuksia on pyritty edelleen säilyttämään. Selkeästi on tullut myös ilmi tarve kokoontumisille kasvotusten, mutta toisaalta osallistujamäärissä oli laskua ja varovaisuutta lähteä liikkeelle.

Ukrainan sota on vaikuttanut monella tavalla seurakuntiin. Hiippakunnan rohkaisu pitkäjänteisen työn jatkamiseen on tärkeää, sillä selvää varovaisuutta työn suhteen on ilmennyt. Taloudellisen

tuen päätyminen toistaiseksi Inkerin kirkon seurakunnille sisältää riskin, että se synnyttää pysyvämpääkin muutosta näille yhteyksille.

Hiippakunnan lähetysjuhlat järjestettiin Oulunsalossa heti Kirkon kansainvälisen lähetyskumppanuusneuvottelun jälkeen. Tämän ansiosta Oulunsalon juhlille saatiin neljä kansainvälistä vierasta kumppanuusneuvottelusta: *Z. Purevdorz* Mongoliasta, *James Oyet Latansio* Etelä-Sudanista, *Elizabeth Muriuki* Keniasta ja piispa *Touch Keovsreyliak* Kambodzhasta. Hiippakunnan lähetysjuhlat toimivat myös laajasti seurakuntalaisia ja työntekijöitä kokoavana tapahtumana. Ne olivat hyvä kattaus kirkon työstä maailmassa. Haasteena on toki monien aktiivisten juhluvieraiden ikääntyminen.

Oulussa järjestettiin lokakuussa Kirkon kansainvälisen työn verkostopäivät, joka kokosi 90 työntekijää eri puolilta Suomea pohtimaan lähetystyön, monikulttuurisen työn ja ystävyysseurakuntatyön näkökulmia. Päivät onnistuivat hyvin, mutta kritiikkiä tuli jonkin verran siitä, että maahanmuuttajataustaisia alustajia ei hyödynnetty tarpeeksi päätölaissuissa. Päivät antoivat kuitenkin hyvän foorumin kansainvälisen työn eri näköalojen pohtimiseen.

Syyskuun alussa piispat antoivat uuden suosituksen, jonka mukaan seurakuntien tulisi antaa talousarviotukea kolme prosenttia verotuloistaan lähetystyöhön ja kansainväliseen avustustoimintaan aiemman kahden prosentin sijasta. Tämä on merkittävä suositus, sillä seurakuntien kautta tuleva vapaaehtoinen ja talousarviotuki on vähentynyt vuosien ajan. Jo syksyn aikana viestit eri seurakunnista kertovat, että monissa seurakunnissa talousarviotuen nostoa on alettu suunnitella. Työalalla on nyt mahdollisuus muistuttaa, mitä työtä lähetysjärjestöt ja yhteistyökumppanit tekevät maailmalla. Eväitä tähän antaa kuitenkin mm. yhä tiiviimmät kontaktit yhteistyökirkkoihin ja hyvä keskustelu kirkon missionaarisesta tehtävän luonteesta, mistä osoituksena on suosituksen lisäksi loppukesän kansainvälinen lähetyskumppanuusneuvottelu.

10. Talous

Hiippakunnan lähetys ja kansainvälinen työ on toiminut sille annetun määrärahan 19.000 € puitteissa.

Oulussa 5.1.2025

Eija Nivala, puheenjohtaja

Matti Laurila, sihteeri

OULUN HIIPPAKUNNAN YMPÄRISTÖTOIMINNAN TOIMINTAKERTOMUS 2024

1. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoitteet ja neuvottelukunta

1.1 Ympäristötoiminnan tavoitteet

Tuomiokapitulin perustaman ympäristötoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää ympäristötoimintaa Oulun hiippakunnassa. Neuvottelukunta toimii tuomiokapitulin nimeämänä asiantuntijaelimenä tukien tuomiokapitulin viranhaltijoiden työtä. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoite on saada hiippakunta, rovastikunnat ja seurakunnat ottamaan huomioon ympäristöasiat omissa rakenteissaan ja toiminnassaan ja edistää ympäristökasvatusta. Tähän päämäärään pyritään järjestämällä ympäristödiplomi- ja muuta ympäristökoulutusta seurakunnille yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.

1.2 Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta 2021–2024

Neuvottelukunnan jäsenet:

talouspäällikkö Riitta Kukkohovi-Colpaert, Muhoksen seurakunta
yksikön päällikkö Juhani Kaakinen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
johtava seurakuntamestari Hannu Jussi-Pekka, Ylivieskan seurakunta
toimistopuutarhuri Outi Soukainen, Oulun seurakuntayhtymä
vastaava lastenohjaaja Marika Rahkonen, Tornion seurakunta
nuorisopappi Ari Jarva, Rovaniemen seurakunta

Kollegion edustaja: pappisasessori Ilkka Mäkinen.

Tuomiokapitulista kokouksiin on osallistunut hiippakuntadekaani Juha Rauhala ja/tai hiippakuntasihteeri Matti Laurila. Neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut talouspäällikkö Riitta Kukkohovi-Colpaert ja sihteerinä toimistopuutarhuri Outi Soukainen.

Neuvottelukunnalla oli toimintavuotena 2024 kuusi kokousta. Kokoukset pidettiin etäosallistumismahdollisuudella 25.1., 28.2., 13.5., 2.9., 9.10. ja 27.11.2024. Hiippakunnan ja kirkon ympäristöasioista on jaettu tietoa neuvottelukunnan kesken sähköpostitse ja Teams kanavalla. Puheenjohtaja ja sihteeri ovat keskustelleet ja vaihtaneet ajatuksia puhelimitse ja sähköpostitse Teams –sovellus toimii tiedonvälityskanavana sekä tarpeellisten kokousmateriaalien ja asiakirjojen yhteisenä alustana.

2. Toiminta

Suomen evankelisluterilaisen kirkon ympäristötyön pohjana ovat Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraali kirkko 2030, Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus sekä Kirkon ympäristöjärjestelmä eli Kirkon ympäristödiplomi. Hiilineutraali kirkko 2030-strategian suosituksena on, että kaikilla seurakunnilla sekä tuomiokapituleilla ja Kirkkohallituksella on Kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Vuoden 2024 aikana Kirkon ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa Muhoksen, Haapajärven, Kalajoen, Sievin ja Utajärven seurakunnille. Auditointi suoritettiin loppuvuodesta 2024 Oulun seurakuntayhtymässä ja Limingan seurakunnassa.

Useissa Oulun hiippakunnan seurakunnissa on aloitettu ympäristökatselmus ja ympäristöohjelman laatiminen tavoitteena Kirkon ympäristödiplomi. Seurakuntia, joilla ei ole ollut aiemmin myönnettyä Kirkon ympäristödiplomia, mutta ovat ottaneet sen tavoitteekseen, on muun muassa: Kemin, Kemijärven, Kokkolan, Muonion, Siikalatvan, Sodankylän ja Ylitornion seurakunta. Lisäksi voimassaololtaan vanhentuneista ympäristödiplomeista on aloitettu uusimistyö Iin, Inarin, Kittilän, Oulaisten, Perhon, Posion, Pudasjärven, Ranuan, Taivalkosken ja Toholammin seurakunnissa.

Hiilineutraalikirkko 2030 on ollut yksi Kirkon kärkihankkeista vuosille 2023–2025. Vuosiksi 2024–2025 hankkeeseen on rekrytoitu talotekniikan asiantuntija tukemaan seurakuntien työtä. Talotekniikan asiantuntija Jari Poutiaisen Muhokselta on ollut mahdollista tukea erityisesti Oulun hiippakunnan alueen seurakuntia. Hiilineutraalisuuden etenemisen seuraaminen ja todentaminen Kirkossa ja seurakunnissa on myös hankkeessa päätavoitteena. Hiilineutraali kirkko tiekartan julkistaminen ajoittui marraskuulle 2024.

Oulun hiippakunnan ympäristöpäivät järjestettiin Rovaniemen seurakunnan leirikeskuksessa Norvajärvellä 10-11.10.2024, jossa osaltaan kannustettiin seurakuntia yhteistyöhön ja verkostoitumiseen ympäristöasioissa. Pohjois-Pohjanmaan ympäristötoimijoiden (PYRY) Pohjoisen Suomen Ympäristökasvatuspäivät järjestettiin syyskuun alussa Oulun seurakuntien leirikeskuksessa Rokualla. Päiville osallistui erityisesti kasvatuksen ammattilaisia ja ohjelmassa oli muun muassa seurakuntien työntekijöiden ohjaamaa kiitollisuuden joogaa ja pyhiinvaellus. Kirkon ympäristöpäivät 2024 järjestettiin Seinäjoella elokuussa otsikolla "Liikkeellä luomakunnassa". Auditoiden kokoontuminen järjestettiin Kirkon ympäristöpäivien yhteydessä. Ympäristötoiminnan neuvottelukunnasta osallistui päiville kolme jäsentä. Kirkkohallituksen useampana keväänä järjestämä kuule ja kysy kirkon ympäristödiplomista webinaarisarja on tavoittanut seurakuntia yli hiippakuntarajojen. Kouluttajana toiminnan ja talouden osalta on toiminut Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunnan puheenjohtaja. Koulutussarja saa jatkoa myös keväällä 2025.

Kirkon ympäristödiplomin auditoidakoulutukseen Tampereella syyskuussa osallistui kaksi henkilöä Oulun hiippakunnan alueelta. Molemmille on varattu harjoitusauditointi syksyllä 2024. Uusien auditoiden myötä Oulun hiippakunnan alueella on osin parempi maantieteellinen kattavuus auditoiden osalta. Rovastikunnalliset ympäristövastaavat puuttuvat vielä Lapin ja Rovaniemi-Koillismaan rovastikunnista.

Hiippakunnallisia ympäristöuutiskirjeitä lähetettiin vuonna 2024 yksi sähköisen uutiskirjeen (Tiennäyttäjä) mukana. Kirjettä jaettiin lisäksi sähköpostin välityksellä ja se on luettavissa myös Oulun hiippakunnan verkkosivuilla. Sähköisessä uutiskirjeessä, verkkosivuilla ja somekanavilla on jaettu tietoa ympäristöaiheisista koulutuksista ja tapahtumista.

3. Talous

Neuvottelukunta on toiminut tuomiokapitulin sille myöntämän määrärahan puitteissa.

Oulussa 27.11.2024

Riitta Kukkohovi-Colpaert
puheenjohtaja

Outi Soukainen
sihteeri

11.11.2024

SAAMELAISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2024

1. Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan toiminta ja neuvottelukunta

Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan tehtävänä on edistää saamelaisten kirkollista työtä. Saamelaistyöstä vastaa saamelaistyön sihteeri, jonka työtä saamelaistyön neuvottelukunta tukee asiantuntijaelimenä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi Saamelaistyön neuvottelukunta:

- 1) tukee ja auttaa seurakuntia ja rovastikuntia kirkollisen työn toteuttamiseksi saamelaisten keskuudessa;
- 2) toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa viranomaisiin ja kouluttaviin laitoksiin sekä järjestöihin, jotka toimivat saamelaisten parissa;
- 3) toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa Norjan ja Ruotsin saamelaisten sekä kyseisten maiden saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa;
- 4) tukee saamelaistyön sihteerää koulutus- ja neuvottelupäivien järjestämisessä;
- 5) antaa tarvittaessa lausuntoja kirkkohallitukselle saamelaisia koskevista asioista; sekä
- 6) laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja -kertomuksen.

Neuvottelukunnan jäsenet:

Kirkkohallitus on nimennyt neuvottelukuntaan puheenjohtajan ja 8 jäsentä, jotka edustavat tehtäväalueen asiantuntemusta Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Lisäksi Nellim-Keväjärvän ja Näämön alueiden koltaneuvostojen kokous on nimennyt Tauno Ljetoffin koltasaamelaisten edustajaksi 4.4.2024. (päättös liitteenä) Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii saamelaistyön sihteeri. Saamelaistyön neuvottelukunnan jäsenet vuosina 2024-2028.

- * **Tauno Ljetoff**, koltaneuvostojen kokouksen valitsema jäsen, puheenjohtaja, Inari
- * **Petri Määttä**, Kirkkohallitus, Helsinki
- * **Petra-Biret Magga Vars**, Vuotso

- * **Ulla Magga**, Enontekiö
- * **Aslak Pekkala**, Inari
- * **Nilla Pieski**, Utsjoki
- * **Maarit Vuolab**, Nokia
- * **Aimo Aikio**, Helsinki
- * **Veli-Pekka Lehtola**, Oulu
- * **Heli Aikio**, inarinsaamelaisten edustaja, Inari

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii työalasta vastaava saamelaistyön sihteeri **Erva Niittyvuopio**. Piispa **Jukka Keskitalolla**, saamelaistenpapilla, saamelaists diakonissalla ja Kirkkohallituksen asiantuntija **Henna Ahlforsilla** on läsnäolo-oikeus ja puheoikeus.

Saamelaisten pappi Mari Valjakka on jäänyt 20.10.2022 alkaen virkavapaalle saamelaispapin virasta työskenneläkseen projektisuunnittelijana kirkon totuus- ja sovintoprosessissa. Hankkeen suunnittelu tapahtuu aikavälillä 20.10-25.12.2022.

Saamelaisten papin sijaisena ajalla 16.1 - 30.6.2023 toimi Per Lindblad.

Tuomiokapituli antoi pastori Hanni Raiskiolle viranhoidomääräyksen Inarin seurakunnan seurakuntapastorin (saamelaispappi) virkaan ajalle 1.7.2023- 31.12.2024. Hanni Raiskio on lisäksi pyytänyt, että tuomiokapituli muuttaisi hänelle 23.3.2023 (§ 27) antamaansa viranhoidomääräystä seurakuntapastorin (saamelaispappi) virkaan siten, että sen päättymisajankohdaksi tulisi 21.9.2023. Menettely sopii Inarin seurakunnalle.

Tuomiokapituli antoi pastori Petteri Mannermaalle viranhoidomääräyksen Inarin seurakunnan saamelaispapin virkaan ajalle 7.-26.11.2023.

Tuomiokapituli antoi Ulla Kososelle viranhoidomääräyksen Inarin seurakunnan seurakuntapastorin (saamelaispappi) virkaan ajalla 11.12.2023 - 7.1.2024.

Tuomiokapituli antaa pastori Hannamaria Yliraudanjoelle viranhoidomääräyksen Inarin seurakunnan saamelaispapin virkaan ajalla 8.1.- 31.1.2024.

Tuomiokapituli antoi Juha Maalismaalle Inarin seurakunnan seurakuntapastorin (saamelaispappi) virkaan ajalla 19.2.-31.12.2024.

Määräaikaishuuksien perusteena on sijaisuus.

Kokoukset

Neuvottelukunnalla oli kaksi (2) kokousta vuonna 2024 (8.4. ja 11.11.)

2. Vuoden 2024 painopisteet ja niiden arviointi

2.1. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2024 saamelaisten kotiseutualueella

1. Saamelaiset kirkossa - hanke (16.1.2023 - 31.12.2024) Hanke-suunnitelma liitteenä.

Saamelaisten ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon välinen totuus- ja sovintoprosessi nousi piispainkokouksen asialistalle keväällä 2022. Saamelaistyön neuvottelukunta käsitteli asiaa kokouksessaan 4.4.2022. Kevään 2022 aikana piispainkokous teki asiasta esiselvityksen.

Saamelaisten ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon välisen totuus- ja sovintoprosessin rahoitushakemus valmistui kesäkuussa 2022.

20.10.2022 saamelaisten pappi Mari Valjakka aloitti hankesuunnittelijana.

10.11.2022 kirkolliskokous teki päätöksen saamelaisten ja kirkon välisen totuus- ja sovintoprosessin rahoituksesta vuosille 2023-2024.

7.12.2022 piispainkokous hyväksyi hankesuunnitelman.

Saamelaiset kirkossa -hanke aloitti 16.1.2023 Hanke on kirkon oma ja erillinen valtion ja saamelaisten välisestä totuus- ja sovintoprosessista. Piispainkokous nimesi Mari Valjakan hankekoordinaattoriksi. Hankkeessa korostuu pastoraalinen ote, tutkimus ja kenttätö. Hanke jatkaa vuonna 2012 alkanutta saamelaisten ja kirkon välistä totuus- ja sovintotyötä. Hanke vakiinnuttaa saamelaisten asemaa kirkossa, tukee ja vahvistaa saamelaisten kirkollista ja hengellistä elämää. Liitteenä Saamelaiset kirkossa -hankkeen hankesuunnitelma 2023-2024 ja väliraportti 2023.

2. Saamelaisen psykososiaalisen tuen kehittäminen seurakunnissa.

Saamelainen psykososiaalisen tuen yksikkö Uvjj- Uvjâ – Uvja tarjoaa saamelaiskulttuurin mukaisia ja saamenkielisiä perustason mielenterveyspalveluita matalalla kynnyksellä – neuvoa, tukea ja kriisityötä omalla äidinkielellään (pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame, suomi). Palvelu on maksutonta. Yksikkö on perustettu tukemaan saamelaisten ja Suomen valtion välistä totuus- ja sovintokomissiotyötä, mutta toimii kuitenkin itsenäisesti.

Ev.lut.kirkon saamelaistyö tekee yhteistyötä Uvjj – Uvjâ – Uvjan kanssa järjestämällä yhteisiä keskustelutilaisuuksia. Se on toiminut yhteistyössä myös Saamelaiset kirkossa -hankkeen kanssa.

Keskustelutilaisuuksissa Uvjj- Uvjâ – Uvjan rooli on ensiarvoisen tärkeä, koska se antaa ihmisille mahdollisuuden valita kenen kanssa haluavat jakaa asioitaan.

3. Saamenkielisten varhaiskasvatustoiminnan tukeminen

Partiotoiminta toimii aktiivisesti Inarin ja Utsjoen alueella. Heidän kotisivuiltaan löytyy materiaalia pohjoissaamen ja inarinsaamen kielillä. Partiomessun virsineen pohjoissaamen kielelle vuonna 2024 on kääntänyt Seija Somby ja inarinsaamenkielelle Henna Tervaniemi.

<https://www.partio.fi/lippukunnille/lippukunnan-johtaminen/moninaisuus/partiota-saameksi/>

Saamenkielisen varhaiskasvatustoiminnan tukeminen ei ole toteutunut suunnitelmien mukaan ja toiminnan tukemista on mietittävä jatkossa uudestaan ja toiminnan aloittamisesta tulee neuvotella saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien kanssa.

2.3. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2024 saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella

1. Saamelaiset kirkossa – hanke (16.1.2023 – 31.12.2024) Hanke-suunnitelma liitteenä.

Saamelaisten ja Suomen evankelis luterilaisen kirkon välinen totuus- ja sovintoprosessi nousi piispainkokouksen asialistalle keväällä 2022. Saamelaistyön neuvottelukunta käsitteli asiaa kokouksessaan 4.4.2022. Kevään 2022 aikana piispainkokous teki asiasta esiselvityksen. Saamelaisten ja Suomen evankelis luterilaisen kirkon välisen totuus- ja sovintoprosessin rahoitushakemus valmistui kesäkuussa 2022.

20.10.2022 saamelaisten pappi Mari Valjakka aloitti hankesuunnittelijana.

10.11.2022 kirkolliskokous teki päätöksen saamelaisten ja kirkon välisen totuus- ja sovintoprosessin rahoituksesta vuosille 2023-2024.

7.12.2022 piispainkokous hyväksyi hankesuunnitelman.

Saamelaiset kirkossa -hanke aloitti 16.1.2023 Hanke on kirkon oma ja erillinen valtion ja saamelaisten välisestä totuus- ja sovintoprosessista. Hankkeessa korostuu pastoraalinen ote, tutkimus ja kenttätö. Hanke jatkaa vuonna 2012 alkanutta saamelaisten ja kirkon välistä totuus- ja sovintotyötä. Hanke vakiinnuttaa saamelaisten asemaa kirkossa, tukee ja vahvistaa saamelaisten kirkollista ja hengellistä elämää. Liitteenä Saamelaiset kirkossa -hankkeen hankesuunnitelma 2023-2024.

2. Tuetaan saamenkielistä hengellistä elämää tuottamalla uusia toimintamuotoja, materiaalia ja kehitetään viestintää.

Evl.fi/sapmi sivua kehitetään ja muokataan säännöllisesti. Vuonna 2024 sivuja on korjattu yhdessä Sara Keräsen kanssa neljä kertaa. Keränen korjaa inarinsaamenkielisen tekstin. Sivujen päivittäminen ja tarkistus tapahtuu useammin.

4. Vahvistetaan yhteistyötä saamelaisyhdistysten, saamen kielipesien ja saamen kieltä opettavien opettajien kanssa.

Saamelaistyön sihteeri vierailee kaksi kertaa vuodessa (pääsiäinen ja joulukuu) Rovaniemen ja Oulun saamen kielipesissä.

Saamelaistyön sihteeri vieraili Oulussa Kastellin koulussa 15.11. kertomassa saamelaisesta kulttuurista. Opettaja oli etukäteen koonnut oppilailta kysymyksiä teemaan liittyen. Kysymykset enimmäkseen koskivat syrjintää, enakkoluuloja ja rasismia.

3. Toiminta

3.1. Koulutukset

Saamen kielen koulutus tammikuusta lokakuuhun 2024 saamelaisten papin sijainen Juha Maalismaalle ja Enontekiön kirkkoherra Teemu Aallolle. (Aalto mukana helmikuu - maaliskuu) Opettajana Jouni Aikio.

3.2. Muu toiminta

Enontekiön kirkkoherra Teemu Aalto asetettiin kirkkoherran virkaan Hetan kirkossa 21.1.2024. Piispan seurueeseen kuului myös saamelaistyön sihteeri.

Saamelaistyön sihteeri ja Saamelaiset kirkossa -hankkeen hankekoordinaattori osallistuivat Kirkon kasvatuksen päiville 9.-11.1.2024 (paneelikeskustelu, työpaja) ja Kirkon perheneuvonnan neuvottelupäiville 7.-9.2.2024. (avajaispuhe, seminaaripuhe)

Piispa Jukka Keskitalo seurueineen suoritti piispantarkastuksen Utsjoen seurakunnassa 19.-21.4. 2024. Karigasniemessä piispa Jukka tapasi muun muassa koululaisia koululla, siunasi palvelutalon käyttöönottojuhlassa, tapasi seurakuntalaisia kappelilla ja kyläläisten aamupalaverissa Ravintola Guossissa. Utsjoella piispa tapasi seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä, sekä vieraili saamelaisessa matkailuyritys Aurora Holidaysissa. Nuorgamissa piispa osallistui pilkkitapahtumaan ja piti laavulla hartauden. Piispantarkastus päättyi sunnuntaina 21.4. klo 11 alkaneeseen piispanmessuun.

Kirkon juhlat 17.-19.5.2024 Seminaari: Monimuotoinen spiritualiteetti tulevaisuuden kirkossa, Saamelaisen kulttuurin ja alkuperäiskansojen teologian näkökulma keskusteluun. Saamelaistyön sihteeri Erva Niittyvuopio ja saamelaisten pappi Mari Valjakka osallistuivat seminaariin.

Saamelaistyön sihteeri ja emerituspiispa Samuel Salmi osallistuivat Ruotsin kirkon koordinoimaan saamelaisten, meänkielisten ja Ruotsin lappalaisten jäänteiden maahankätkemistilaisuuteen Akamellan hautausmaalla 18.8.2024. (Återbördande av kvarlevor, Akamella ödekyrkogård)

20.-23.8.2024 saamelaistyönsihteeri organisoi ja järjesti yhdessä Suomen Lähetysseuran kanssa Kambodžalaisen RatanaKirin alueelta tulleen alkuperäiskansan edustaja, nuorten koulutushankkeen koordinaattori Pik Yeckin ja lähetystyöntekijä Emma Holmströmin matkan Inariin. He vierailivat Siida Museossa, Sevettijärven koululla ja Sami Radiossa, sekä tapasivat saamelaisten pappi Mari Valjakan ja koltansaamen kielen opettaja Tiina Sanila-Aikion.

Eija Seppä toimii Utsjoen seurakunnan kirkkoherran sijaisena 1.9.2024–31.5.2025. Tuomiokapituli päätti toukokuussa 2024, että virka jätetään vuodeksi täyttämättä. Keväällä 2025 on ratkaistava, täytetäänkö virka vai jätetäänkö edelleen vuodeksi täyttämättä, jolloin työtä jatketaan sijaisjärjestelyllä.

Tauno Ljetoff on osallistunut yhdessä Tiina Sanila-Aikion ja Terhi Harjun kanssa Pipliaseuran Seppo Sipilän koordinoimaan keskusteluun koltansaamenkielisen raamatun kääntämisestä. Pipliaseura on hakenut rahoitusta ortodoksiselta ja evankelis-luterilaiselta kirkolta Luukkaan evankeliumin kääntämiseen. Kirkkoneuvos Petri Määttä on hyväksynyt avustusanomuksen, 8 845 euroa. Hakemus liitteenä tiedoksi.

Hilkka Fofonoff kääntää evankeliumin, jota työryhmä ryhtyy muokkaamaan ja analysoimaan.

Saamelaistyön sihteeri osallistui Oulun amk:n, Lapin amk:n, Oulun yliopiston, Lapin yliopiston ja Diakin saamelaisten sosiaali- ja terveystalveluille suunnatun hankkeen opetusvideon tekemiseen saamelaista saattohoidosta ja kuolevan kohtaamisesta. Hankkeen teemana on Kulttuurisensitiivisen koulutuksen yhteiskehittäminen saamelaisten sosiaali- ja terveystalveluille.

Saamelaistyönsihteeri osallistui Kirkon kansainvälisen työn verkostopäiville 10.10.2024. Teemana yhteistyö Tansanian, Morogoron hiippakunnan maasaityön kanssa, sekä Kambodžan RatanaKirin alueen alkuperäiskansojen yhteistyö.

Step-koulutuskeskus järjesti yhteistyössä Saamelaiset kirkossa -hankkeen kanssa 24.10. ja 21.11. kaksiosaisen Webinaarin, Saamelaisuuden monet kasvot. Saamelaistyön sihteeri osallistui webinaariin 21.11. teemana Lestadiolaisuuden vaikutus Tenojoki-laaksossa .

Saamenkieliset kauneimmat joululaulut Saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien lisäksi Turun tuomiokirkossa, Tampereella Aleksanterin kirkossa, Helsingin tuomiokirkossa, Oulussa Karjasillan kirkossa, Rovaniemellä pääkirkossa ja Jyväskylässä Keltinmäen kirkossa.

Saamelaistyön sihteeri on osallistunut Oulun yliopiston Giellagas-instituutin Koltansaamen kielen opintoihin (syksy 2023 – kevät 2024, koltansaamen kielen alkeet 30 op) Opiskelu jatkui aineopinnoilla syksyllä 2024.

Mari Valjakka on toiminut kirkkojen maailmanneuvoston alkuperäiskansojen ryhmän puheenjohtajana. Ryhmä kokoontuu pääasiassa Teamsissä ja ensimmäinen kasvokkain tapahtuva kokous on tarkoitus järjestää Sveitsissä Genevessä 11-14.10.2024. Lisäksi Valjakka osallistui YK:n alkuperäiskansojen pysyväisfoorumiin (UNPFII23) Kirkkojen maailmanneuvoston delegaatiassa 15-20.4.2024 sekä Kirkkojen maailmanneuvoston maailmanlähetyksen ja evankelioinnin komission kokoukseen 5-11.7.2024.

3.2.1. Yhteistoiminta

Neuvottelukunta toteuttaa saamelaistyötä yhteistyössä kirkkohallituksen ja ennen kaikkea saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet myös Nellim-Keväjärvien ja Näätämön alueiden koltaneuvostojen kokous ja kolttien luottamusmies Veikko Feodoroff, Sámi Soster, Saamelaiskäräjät, Giellagas-instituutti sekä saamelaisyhdistykset Jyväskylässä, Tampereella, Oulussa ja Rovaniemellä. Helsingissä ei tällä hetkellä ole aktiivista saamelaisyhdistystä.

Saamelaisalue levittäytyy neljän valtion alueelle, Venäjälle, Ruotsiin, Norjaan ja Suomeen. Ukrainan sodan alettua vuonna 2022 yhteistyö Venäjän saamelaisten kanssa on katkennut. Merkittäviä yhteistyötahoja ovat myös Norjan ja Ruotsin saamelaiset kirkkoneuvostot. Lisäksi saamelaistyö on mukana Kirkkojen maailmanneuvostossa tehtävässä alkuperäiskansojen työssä.

Barentsin kirkkojen neuvosto (SKKB) on päätetty lakkauttaa syyskuussa 2024 ja on samalla on perustettu Pohjoiskalotin kirkkojen neuvosto, jonka teemana ovat muun muassa alkuperäiskansat ja arktisen ilmaston kysymykset.

3.2.2. Viestintä

Toiminnasta on tiedotettu monipuolisesti eri tiedotusvälineiden kautta. Tiedotteet laitetaan myös www.evl.fi/sapmi sivuille. Pää tiedotusvälineinä ovat toimineet saamelaistyön internetsivut, kirkon Instagram sivu isojen tapahtumien aikaan ja eri paikallislehdet, kuten suurten kaupunkien seurakuntayhtymien paikallislehdet ja Saamen Radio & TV, sekä sosiaalinen media, kuten Facebook (Sámebargu Suoma ev.-lut. girkus) ja lisäksi saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien Facebook-sivut.

3.2.3. Toiminnan yleinen arviointi

Vuoden 2024 toiminta on erittäin aktiivista. Saamelaiset kirkossa -hanke on osallistunut erilaisiin tapahtumiin ja tehnyt paljon valmistelevaa työtä seuraavia vuosia varten. Hankkeen antologiaan kysytyt kirjoittajat ovat hyvin sitoutuneet toimimaan yhteistyössä ja antologia valmistuu keväällä 2025. Verkostoituminen on vilkasta ja samalla tietoisuus saamelaistyöstä on kasvanut.

Saamelainen varhaiskasvatus ei ole toteutunut suunnitellulla tavalla. Tämä huomioidaan vuonna 2025 toimintasuunnitelmaa vuodelle 2026 laadittaessa.

4. Talous

Kirkkohallitus on myöntänyt saamelaistyön sihteerin toimintamäärärahaan 111 850, josta palkkoihin on varattu 84.000 € ja toimintamääräraha 27.850 €. Toimintamäärärahaa sisältyy myös saamelaisen rippikoulutoiminnan tukeminen.

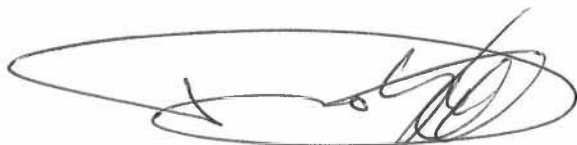
Saamelaistyötä on tehty annetun määrärahan puitteissa.

1. Liitteet

- Saamelaistyön neuvottelukunnan johtosääntö. Hyväksytty Kirkkohallituksen täysistunnossa 5.6.2024.
- Nellim-Keväjärvän ja Näämön alueiden kolttaneuvostojen kokouksen pöytäkirjaote
- Saamelaiset kirkossa -hankesuunnitelma

- [Sammiliih-kirhoost-Raportti-vuodelta-2023-5.2.2024-1.pdf \(evl.fi\)](#)
- Suomen Piipaseuran anomus Luukkaan evankeliumin kääntämistä varten
- Saamelaisdiakonissa Anja Karhulan toimintasuunnitelma 2024
- Saamelaisten pappi Juha Maalismaan toimintasuunnitelma 2024

Oulussa 11.11.2024.

Tauno Ljetoff
puheenjohtaja

Erva Niittyvuopio
saamelaistyön sihteeri

VUOSI 2024

Toimintakertomus diakoni Rea Skogin työstä Pelson vankilassa

Yleistä

Diakonin työn tavoite on uskonnonharjoittamisen oikeuksista huolehtiminen ja uskonnonharjoittamisen mahdollistaminen, kristillisten arvojen esillä pitäminen ja niiden mukainen diakoniatyö vangittujen parissa. Pääasiasta käytännön toimintaa olivat hartaudet, vankien henkilökohtainen ja ryhmämuotoinen sielunhoito sekä vierailijoiden järjestämän kristillisen toiminnan organisointi ja heidän ohjaamisensa.

1. Yleisötilaisuudet

Hengellisiä yleisötilaisuuksia järjestivät diakoni ja vierailijat. Vaalan, vt. kirkkoherra Penna Parviainen kävi pitämässä viikkomessuja, kauneimmat joululaulut tilaisuudet sekä joulukirkon.

Tiistain, torstain ja sunnuntain hengellisissä tilaisuuksissa oli vierailijoita läsnä 64 kertaa ja loput 24 kertaa meni diakonin vetämänä. Olin toki mukana myös vierailijoiden tilaisuuksissa, jos se vain omat työtehtäväni sen mahdollistivat.

Ev.lut. kirkon viranhaltijoiden ja vankilälähetien ohjaamia messuja oli yhteensä 10 kertaa. Kymmenen kertaa vietettiin Herran Pyhää Ehtoollista ja ainoa sanajumalanpalvelus oli joulukirkko. Parviainen toimitti messun kahdeksan kertaa. Rauhanyhdistyksen pastori toimitti messun 2 kertaa. Muut tilaisuudet olivat hartauksia ja seuroja.

Oulun tuomiokirkkoseurakunnan vankilälähetti vieraili 12 kertaa. Suomen kirkon Rauhanyhdistyksen saarnaajat ohjasivat 9 kertaa seurat, ja Uusheräyksen vankilälähetti vieraili 3 kertaa. Vuoden aikana toteutui myös seurakuntavierailut, kun Kemi-Tornion rovastikunnan seurakunnista vierailtiin 3 kertaa. Tyrnävän seurakunnan kappalainen ja diakoni vierailivat kaksi kertaa ohjaten hartauksia. Kriminaali- ja päihdetyön diakoni vieraili 8 kertaa.

Helluntaiseurakunnan ja vapaaseurakunnan vankilälähetit kävivät pitämässä yhteisen hengellisen tilaisuuden 12 kertaa. Evankeliointi- ja vankilälähetys ry:n vierailijat kävivät 7 kertaa. Tilaisuuksissa kävi yhteensä 1497 vankia.

Kaikki vierailijat tarjosivat myös mahdollisuuden henkilökohtaiseen keskusteluun kahvin juonnin lomassa tilaisuuksien päätteeksi.

2. Pienryhmätoiminta

Vankien keskinäisessä, hengellisessä, viikoittain kokoontuneessa Veljespiirissä pidin hartauden ja raamattuopetustetken. Piiri ei toiminut minun poissa ollessani, koska emme löytäneet sopivia vetäjiä piirille. Tilaisuuksiin osallistui keskimäärin 14–20 miestä. Piirissä luettiin Raamattua ja keskusteltiin. Toimintaan väriä toi suuri ulkomaalaisten osallistujien määrä. Toimitin hartaudet suomeksi, englanniksi ja välillä myös ruotsiksi. Joukosta löytyi myös henkilöitä, jotka lukivat Raamattua ja rukoilivat omalla kielellä. Musiikkiesitykset toivat myös iloa ja valoa elämään.

3. Henkilökohtainen työ

Keskusteluja vankien, heidän omaistensa ja yhteistyökumppaneiden kanssa toteutui 736 kertaa. Vankien kanssa keskustelin 476 kertaa ja heidän omaistensa kanssa 187 kertaa. Yhteistyötahojen kanssa keskusteluja käytiin 73 kertaa.

Keskusteluissa päästään liikkeelle vangin kuulumisten kyselemisellä. Nopeasti edetään syvemmälle ja jutellaan jaksamisesta suljetun laitoksen olosuhteissa sekä perhesuhteista, muista omaisista ja kaverisuhteista. Vankilassa ihminen on ns. pienellä paikalla ja hengelliset kysymykset ovat erittäin tärkeitä. Vangit tuntevat olevansa epäonnistuneita, haavoitettuja ja hyljättyjä. He eivät pysty selviytymään ongelmistaan, mutta onneksi useimmat hakevat apua vankilassa. Sielunhoidolliset keskustelut ovat tarpeellisia! Usein taustalla on aiemman sukupolven päihdeongelma ja rikollisuus ja siten jo lapsuudessa alkanut laitoskierre.

Yhteistyötahojen kanssa keskusteltiin vankilassa olevien ja heidän läheistensä monenlaisista avuntarpeista. Kaikki vapautuvat saavat halutessaan kotiseurakunnistaan ennen kaikkea keskusteluapua. Joskus vangin perhe saa vankeuden aikana myös taloudellista apua ja myös vapautuva voi hakea sitä itsekin kotiuduttuaan.

Omaiset puolestaan ovat huolissaan vankilassa olevan jäsenensä jaksamisesta ja terveydentilasta. Omasta puolestaan he hätäilevät taloudellisesta selviytymisestään sekä taistelevat muun muassa häpeän tunteen kanssa. Toisinaan perhe pelkää vapautuvaa henkilöä ja se on äärimmäisen haastava tilanne. Joku perhe puolestaan on onnellinen, kun mieron-tiellä oleva mies on turvassa vankilassa ja saa apuakin. Jokainen vanki ja hänen elämäntilanteensa ja perheensä on kohdattava yksilöllisesti.

Järjestin 8.2. Debriefing-keskustelun 7 hlölle, jotka olivat näkemässä päällekkäustilanteen kahden vangin välillä.

22.8–3.9. minulla oli diakoniharjoittelija ohjattavanani.

Torstaina 19.12.2024 tarjosin diakonin joulukahvit pipareineen ja torttuineen. Kahvilla kävi 27 henkilöä.

4. Vankilan ulkopuolinen toiminta

Oulun tuomiokapituli järjesti piispantalon henkilökunnalle virkistyspäivän 19–20.8. Iso-Syötteellä.

Osallistuin Hiippakuntapäiville 27–28.11. Kuopiossa.

Piispantalon joulujuhlaa vietettiin tuomiokapitulissa 11.12.

Kestilän vankilassa kävin tutustumassa ja toteamassa, että hengellisen työn tarve on todellinen ja asiaan tulisi puuttua mahdollisuuksien mukaan pikaisesti.

5. Yhteistyö

Tuomiokapitulin Maanantaipalaverieihin osallistuin aina, kun se oli mahdollista, etänä ja jonkun kerran kävin myös paikan päällä Oulussa.

Työkavereita on mukava tavata ihan oikeasti eikä aina netin välityksellä.

Vankilassa osallistuin kuntouttavan sektorin kokouksiin.

Juhannusaatonaattona KKS-väki järjesti juhannuskisat.

Osallistuin Vankilasielunhoitajien valtakunnallisiin kuukausikokouksiin Teamsin välityksellä aina silloin, kun se työn puolesta oli mahdollista.

Ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana.

Tutustutin työhöni ja ohjasin useita uusia työkavereita ja opiskelijoita.

6. Oma opiskelu

Vankilasielunhoitokoulutus, saatiin päätökseen joulukuussa 2024. Kasvuryhmän tapaamisia on vielä vuodella 2025.

7. Oma arviointi

Sielunhoito ja hengellinen toiminta ovat vankilassakin ehdottoman tärkeitä! Rise järjestää monia toimintaohjelmia, joita erityisohjaajat ja ohjaajat toteuttavat, ja joihin vangit velvoitetaan osallistumaan. Kristillisyyks ei ole niissä mukana, ellei vanki itse ota senkaltaisia asioita esille.

Diakoni on kuuntelija, opastaja ja rauhoittava turvallisuustekijä laitosoosuhteissa. Vuoden aikana on tullut henkilökunnan, ja jopa johdon taholta esille se, että diakoni työssään paikkaa myös vankilapsykologin puutetta.

Vaalan kuntakeskukseen valmistuu uusi vankila vuoden 2025 alkupuolella. Olen saanut olla mukana monissa kokouksissa ja näin myös sanomaan oman mielipiteeni hengellisestä toiminnasta uudessa vankilassa. Oulun tuomiokapituli ja Risen henkilökunta ovat olleet tiiviissä yhteistyössä uuden vankilan asioissa.

23.1.2025

Diakoni Rea Skog

Oulun piirin viittomakielisen työn TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2024

1. Tavoite

Oulun piirin viittomakielisen työn tavoitteena on vahvistaa piirin alueella asuvien viittomakielisten kuurojen ja kuurosokeiden hengellistä identiteettiä, tukea heidän viittomakielistä seurakuntayhteyttään sekä tarjota heille mahdollisuus kirkon palveluihin suomalaisella viittomakielellä. Tämä toimintakertomus kuvaa ja arvioi niitä tapoja, joilla tavoitteita on saavutettu vuoden 2024 aikana.

2. Toiminta vuonna 2024

Vuonna 2024 Oulun piirin viittomakielistä työtä teki Sari Timosen sijainen Riikka Honkavaara. Sijaisen kielitaito oli vasta kehittymässä ja siksi haastavampaa viittomakieltä vaativat tilanteet hoidettiin osin tulkin välityksellä. Kokoava toiminta toteutettiin suunnitelmien mukaan sijaisuudesta huolimatta.

2.1. Toiminnalliset painopisteet ja niiden arviointi

Vuonna 2024 erityiset kehittämisen kohteena olivat

- 1. Työn suuntaaminen niille alueille ja ryhmille, jotka ovat etäällä viittomakielisestä seurakuntayhteisöstä:** Vuonna 2024 Riikka teki kolme (3) pitempää työmatkaa eri puolille työaluetta tavaten syrjässä asuvia viittomakielisiä ja kuurosokeita kotikäynneillä ja laitoksissa. Näillä matkoilla pyrittiin tapaamaan erityisesti heitä, jotka eivät iän, kunnon tai kommunikaation vuoksi pysty osallistumaan yhteisiin seurakuntatilaisuuksiin.
- 2. Monikanavainen ja tavoittava viestintä:** Viestintää toteutettiin monipuolisesti huomioiden erilaiset kommunikaatiotavat: Hiljainen seurakunta - lehdessä osana lehden toimitustyötä, piirin seurakuntalehdissä, teksti-tv:ssä, sähköpostilistoilla, sosiaalisessa mediassa (Facebook ja Instagram), puhelimitse, postitse ja kasvotusten. Kuurojenpapit neuvottelivat yhdessä Kirkon viestinnän mahdollisuuksista lisätä viittomakielelle tulkattujen tv-jumalanpalveluksia.
- 3. Vapaaehtoisuuden ja osallisuuden vahvistaminen**
Toimintavuoden aikana seurakuntalaiset osallistuivat jumalanpalvelusten sekä

erilaisten tapaamisten toteuttamiseen monipuolisesti. Toiminnassa tiedostettiin, että vapaaehtoisuuden vahvistaminen vaatii jatkuvaa huomiota säilyäkseen ja edistytäkseen. Syksyllä 2024 Oulussa käynnistettiin uusi hengellisen työn toimikunta, joka oli jo syksyn aikana hyvin aktiivinen. Myös muualla piirin alueella vapaaehtoiset osallistuivat aktiivisesti esimerkiksi Raamatun tekstien ja rukousten viittomisessa jumalanpalveluksissa ja hartauksissa.

4. Viittomakielisen työn ja sen työntekijöiden tukeminen seurakunnissa:

Kuurojen pappi piti säännöllisesti yhteyttä alueensa seurakuntien kuulovammaistyötä tekeviin työntekijöihin uutiskirjein ja henkilökohtaisin kontaktein ja tapaamisin. Alkuvuonna 2024 Rovaniemen ja Kajaanin kirkkoherrat vierailivat viittomakielisissä seurakuntapiireissä ja heidän kanssaan keskusteltiin tulevista työntekijävaihdoksista. Kajaanin pitkäaikainen yhdyshenkilö jäi eläkkeelle syksyllä 2024 ja tämän takia kuurojen pappi oli erityisen tiivisti mukana Kajaanin viittomakielisessä toiminnassa. Vuoden 2024 alussa järjestettiin ”Viittomakielen alkeet seurakunnan työntekijöille”-kurssi, johon osallistui 6 henkilöä. Kurssi onnistui tavoitteessaan lisätä hiippakunnan seurakuntien kuurojentyöstä vastaavien kielitaitoa ja valmiuksia tulkin käyttöön ja kuurojen kohtaamiseen.

2.2. Säännöllinen kokoava toiminta

Säännöllinen, kokoava toiminta tapahtui vuonna 2024 piirin alueella väljästi rovastikuntarajoja mukaillen. Säännöllistä toimintaa olivat:

1) Jumalanpalvelukset: Vuonna 2024 piirin alueella toteutettiin 26 (v. 2023: 25) viittoma-/kaksikielistä ehtoollisjumalanpalvelusta.

2) Seurakuntien kerhot ja ryhmät: Säännöllisiä viittomakielisiä ryhmiä on toiminut Kajaanissa, Oulussa ja Rovaniemellä. Harvemmin kokoontuvia ryhmiä on Kemi-Tornion-Ylitornion alueella ja Kalajoen rovastikunnassa. Säännöllinen ryhmätoiminta on tärkeä osa viittomakielistä seurakuntatyötä ja tarjoaa merkittävän mahdollisuuden tavata toisia viittomakielisiä. Useimpien ryhmien toiminta tukeutuu vahvasti tiettyyn, paikalliseen seurakunnan työntekijään, mikä tekee toiminnasta myös helposti haavoittuvaista. Tämän vuoksi, ja myös viittomakielisen seurakunnan kielellisen identiteetin vuoksi, on tärkeää, että kuurojen pappia tukee ryhmiä osallistumalla niihin ja tuottamalla niihin sisältöä. Ryhmätilanteita on ollut yhteensä 27 ja osallistujia niissä yhteensä 308. Lisäksi kuurojenpappi osallistui kuurosokeiden aluetapahtumiin 5 kertaa (yhteistyössä Suomen kuurosokeat ry:n kanssa ja niissä osallistujia 57 (tulkit ja avustajat mukaan lukien)

3) Kahdenkeskiset tapaamiset, kirkolliset toimitukset sekä vierailut muissa kuin seurakuntien toteuttamissa viittomakielisissä ryhmissä: Vuonna 2024 kuurojenpappi kohtasi seurakuntalaisia kahden kesken laitoksissa, kodeissa (laitos-

ja kotikäyntejä yht. 27, (v. 2023 24), akuutteja kohtaamisia ja yhteydenottoja oli 68 (v. 2023: 72), puhelimitse, sähköpostitse sekä sosiaalisessa mediassa. Henkilökohtaisissa tapaamisissa pääpaino on sielunhoidossa. Kotiehtoollisia oli yht. 7 (v. 2023 8). Erityisesti alkuvuonna osa tapaamisista tapahtui yhdessä diakoniatyöntekijän tai tulkin kanssa sijaisen kielitaidon puutteen vuoksi.

Kahdenkeskisten tapaamisten lisäksi kuurojen pappi vieraili ja piti hartauksia alueen viittomakielisten kokoontumisissa sekä huolehti kirkollisista toimituksista viittomakielellä.

2.3. Tapahtumat, leirit ja retket

Koko piirin alueella toteutettiin retkiä ja leirejä. Leirejä ja leiripäiviä oli vuodenaikana 6 (5) ja retkiä 4 (4). Lisäksi Oulun kuurojen pappi osallistui osa-aikaisesti (4 päivää) viittomakieliselle rippikoululeirille heinä-elokuun vaihteessa 2024.

3. Viestintä ja tiedotus

Viittomakielisen työn viestinnän lähtökohta ja tavoite on saavutettavuus. Koska erityisesti työikäisille kuuroille ja kuurosokeille suomi on useimmille toinen (eli vieras) kieli, viittomakielinen viestintä on erityisen tärkeää. Käytännössä tämä on tarkoittanut kasvokkain ja videoyhteydellä tapahtuvia kohtaamisia eri yhteyksissä sekä viittomakielistä sisällöntuotantoa Youtubessa (valtakunnallinen kuurojen pappien kanava: Viittova seurakunta), Instagramissa sekä Facebookissa (kuurojen papin sivu ja Viittova seurakunta-ryhmä). Facebookissa, Instagramissa ja WhatsAppissa kuurojen papilla on työkäytössä oleva profiili tiedottamista ja yhteydenottoja varten.

Sosiaalisen median ohella viestintää toteutettiin edelleen monipuolisesti Hiljainen seurakunta – lehdessä seurakuntien lehdissä, teksti-tv:ssä, sähköpostitse, puhelimitse, postitetuin mainoksin ja tiedottein sekä henkilökohtaisin yhteydenotoin.

4. Toiminta verkostoissa

Viittomakielinen yhteisö on verkosto, jossa jatkuva yhteistyö eri toimijoiden välillä on välttämätöntä. Aktiivista yhteistyötä kuurojen pappi teki seurakuntien sekä yhdistysten ja järjestöjen (Oulun kuurojen yhdistys, Kuurojen liitto, Suomen Kuurosokeat, Kuuloliitto) työntekijöiden kanssa. Järjestöjen ja seurakuntien työntekijöiden kanssa yhteistyötä tehtiin kokoavaan toimintaan ja kotikäynteihin liittyen. Lisäksi käsiteltiin yhdessä edunvalvonnallisia teemoja.

Toinen tärkeä yhteistyökumppani ovat laitosten (erityisesti Kuurojen palvelusäätiön omistaman Runolan palvelukeskuksen) työntekijät, kuulovammaisten kuntoutusohjaajat ja yksiköiden ohjaajat. Runolassa kuurojen pappi piti säännöllisesti messuja (10) sekä vieraili kuurosokeiden ja viittomakielisten kerhoissa. Lisäksi Runolassa oli runsaasti henkilökohtaisia tapaamisia.

Kolmas yhteistyötaho ovat tulkkausalalan yritykset ja tulkit. Yhteistyön laajuus vaihtelee tilanteittain ennakkomateriaalien lähettämisestä tulkkaustilanteiden ja -paikkojen yhteiseen suunnitteluun, virsikäännösten kehittämiseen ja tapahtumien sisällölliseen toteutukseen. Tulkit ovat toiminnassa mukana kuurosokeiden henkilökohtaisen tulkkauksen (taktiilitulkkaus, rajoittunut näkökenttä) vuoksi. Vuonna 2024 messujen saarnat olivat pääosin tulkattuja, koska sijaisen kielitaito oli vasta kehittymässä.

Kaikkea yhteistyötä ohjaa se, että koska viittomakielinen yhteisö on tiivis, on kuurojenpappi aina myös yhteistyökumppaneidensa pappi. Suuri merkitys on myös kuurojenpappien keskinäisellä verkostolla, jossa työn onnistumisia ja haasteita on mahdollista yhdessä jakaa. Vuonna 2024 kuurojen pappien keskinäinen verkosto oli mukana prosessissa, jossa muotoiltiin viittomakieliselle työlle koko kirkon kattavaa linjausta. Lisäksi toteutettiin viittomakielisten valtakunnallinen rippikoulu loppukesästä 2024.

5. Muu toiminta

Vuoden 2024 Kuurojen pappi järjesti viittomakieli tutuksi- kurssin Oulun hiippakunnassa seurakunnan työntekijöille. Vuoden aikana kuurojen pappi osallistui viittomakielisen työn verkostopäiville ja Kuurojen kulttuuripäiville. Kuurojen pappien kokouksia oli vuoden aikana 5, joista 3 lähikokousta. Kuurojenpappien ja -diakonien etäpalavereja oli 6. Kielenopiskeluun liittyen kuurojen pappi osallistui Ouluopiston viittomakielen kurssille, viittomakielisen kuoron harjoituksiin sekä etänä järjestettyihin virsityöpajoihin (4) ja kuurosokeiden kohtaamiseen liittyviin koulutuksiin (3). Lisäksi hän sai yksityisopetusta (20h) viittomakielestä.

6. Talous

Viittomakielinen työ on toteutunut sille määritellyn budjetin (13 580 €) puitteissa.

7. Viittomakielisen työn tilastot

Alla olevassa taulukossa (7.1.) näkyy toiminta, johon Oulun piirin kuurojenpappi osallistui toimintavuonna. Tilastot eivät sisällä diakoniatyöntekijöiden kotikäyntejä eivätkä kaikkea viittomakielisille järjestettävää kokoavaa toimintaa.

7.1 Toimintatilastot 2024 (2023)

Tilaisuus	Määrä	Osallistujamäärä	Lisätietoja
Jumalanpalvelukset	26 (25)	695 (675)	
Tapahtumat ja tilaisuudet, joissa järjestäjänä tai suorittajana	11 (11)	236 (240)	

Retki, leiri tai ryhmä	37 (33)	596 (540)	
Koti- ja laituskäynnit	27 (24)	82 (77)	
Kohtaaminen	68 (72)	112 (130)	
Kirkollinen toimitus	2 (2)	54 (68)	1 siunaus, 1 kaste
Yksityisrippikoulu	0 (0)	-	
Matkapäiviä	47 (48)	-	

7.2 Viestintä 2023 (v. 2022)

Media	Profiilit/sisällöt	Julkaisut	katselukerrat
Hiljainen seurakunta -lehti			
	artikkelit kuvineen	4 (0)	
	kirjoitus	1(0)	
Youtube			
	"viittova seurakunta"	1 (3)	89 (175)
Facebook "kuurojenpappi Riikka Honkavaara"			
	seuraajat	670 (540)	
	julkaisut	119 (78)	
	videot	5 (7)	2700 (1350)
	videotiedotteet	4 (3)	1700 (980)
"viittova seurakunta"- "Oulun hiippakunta"	ryhmän seuraajat	1665 (1502)	
		1(1)	
Instagram "kuurojenpappiriikka"			
	seuraajat	371 (261)	
	julkaisut	101 (78)	
	videot	4	900 (1100)
Tapahtumien suoratoisto		0 (2)	

Ohessa muutamia kuvia toiminnasta vuodelta 2024:

Viittomakielisiä jumalanpalveluksia kirkoissa ja leirikeskuksissa

Mukavaa yhdessäoloa kuurosokeiden ja viittomakielisten aluetapahtumissa ja seurakuntapiireissä

Oulun hiippakunta / tilinpäätös 2024 / toiminta ja palkat

	Toteuma 2023	TA 2024	TA muutokset	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	37 981,36	36 000,00		36 000,00	63 701,64	-27 701,64	176,9
Maksutuotot	9 756,32	19 000,00		19 000,00	30 821,43	-11 821,43	162,2
Kolehdit, keräykset	13 536,26	13 000,00		13 000,00	21 903,26	-8 903,26	168,5
Tuet ja avustukset	4 859,15	4 000,00		4 000,00	3 952,20	47,80	98,8
Muut toimintatuotot	9 829,63				6 604,75	-6 604,75	
Sisäiset tuotot					420,00	-420,00	
Toimintakulut	-1 547 595,93	-1 630 000,00	-14 000,00	-1 644 000,00	-1 670 932,91	26 932,91	101,6
Henkilöstökulut	-1 170 125,39	-1 280 150,00	-14 000,00	-1 294 150,00	-1 235 438,26	-58 711,74	95,5
Palkat ja palkkiot	-907 006,39	-1 000 495,00		-1 000 495,00	-963 884,11	-36 610,89	96,3
Henkilösivukulut	-270 532,12	-279 655,00		-279 655,00	-273 987,88	-5 667,12	98,0
Henkilökulujen	7 413,12		-14 000,00	-14 000,00	2 433,73	-16 433,73	-17,4
Palvelujen ostot	-344 606,35	-325 000,00		-325 000,00	-381 007,10	56 007,10	117,2
Palvelun ostot -	-1 755,10				-10 942,20	10 942,20	
Vuokrakulut	-1 278,86				-1 162,03	1 162,03	
Aineet ja tarvikkeet	-28 427,69	-22 800,00		-22 800,00	-29 920,62	7 120,62	131,2
Annetut avustukset	-500,00				-11 500,00	11 500,00	
Muut toimintakulut	-902,54	-2 050,00		-2 050,00	-962,70	-1 087,30	47,0
TOIMINTAKATE	-1 509 614,57	-1 594 000,00	-14 000,00	-1 608 000,00	-1 607 231,27	-768,73	100,0

Oulun hiippakunta / tilinpäätös 2024/ toimitilat

	Toteuma 2023	TA 2024	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot				279,00	-279,00	
Toimintakulut	-100 004,10	-124 500,00	-124 500,00	-112 782,08	-11 717,92	90,6
Palvelujen ostot	-65 516,90	-87 000,00	-87 000,00	-71 568,37	-15 431,63	82,3
Vuokrakulut		-1 500,00	-1 500,00		-1 500,00	
Aineet ja tarvikkeet	-34 487,20	-36 000,00	-36 000,00	-32 303,27	-3 696,73	89,7
Ostot tilikauden	-34 487,20	-36 000,00	-36 000,00	-32 303,27	-3 696,73	89,7
Muut toimintakulut	0,00			-8 910,44	8 910,44	
TOIMINTAKATE	-100 004,10	-124 500,00	-124 500,00	-112 503,08	-11 996,92	90,4

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 3 Muut asiat

Kirkkohallituksen täysistunnon jäsen Hannu Kallunki esitteli puheenvuorossaan kirkon talouden kokonaisuutta ja kuvasi kirkkohallituksessa kesken olevaa säästöprosessia.

Piispa, Mirva Ahola, Ilkka Mäkinen, Mirva Kuikka ja Pekka Mustakallio esittelivät vierailuaan Victoriajärven Itäiseen hiippakuntaan 14.-20.1.2025. Delegaatio osallistui hiippakunnan uuden piispan Oscar Leman piispanvihkimykseen ja vieraili seurakunnissa. Samalla hiippakuntaan vietiin seurakuntien lahjoitus Nyakaton opiston opettajien talon saattamiseen valmiiksi.

Seuraava hiippakuntavaltuuston kokous on Pyhän Andreaan kirkossa 7.6.2025.

Piispa siunasi lopuksi kokousväen Herran siunauksella.

Esitys	Merkitään tiedoksi.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	-

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

15.02.2025

§ 4 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.30.

Kokouksen puolesta

Jukka Paananen
puheenjohtaja

Päivi Liiti
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Ari Savuoja
pöytäkirjantarkastaja

Marja-Leena Tahkola
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus**§ 5****1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT****a) Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot**

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 1, 2 b, 3**b) Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot**

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvet);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:**c) Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.****Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:**

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli

Käyntiosoite:

Ojakatu 1, 90100 Oulu

Sähköposti: oulu.tuomiokapituli@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

3 VALITUSOSOITUS

Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

- Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 2 a,

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Asian käsittelystä tuomioistuimessa voidaan periä maksu. Linkki tuomioistuinmaksulakiin:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JAOIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

– valittajan nimi ja yhteystiedot

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €.

15.02.2025

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.